

311574 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ నంబు సెప్టెంబరు 21-వ తేది శుక్రవారము { No. 145
Vol. 16 } శ్రీ విభవనాథ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ సప్తమి { సంచిక ౧౪౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే జలకుపేలు
యోగ్యతావ్రతములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-3 0-10-0
డబ్బన్ 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టిపేథి, మృదాను
109, ప్రేరికోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి

ఇం డి యా గ వ ర్న మెం టు వా రి

పో స్టు ఆ ఫీ సు క్యాష్ సర్టి ఫి కే ట్లు

యిపుడు రు 8. యిచ్చినవారికి 5 వత్సరములతరువాత
రు 10. యివ్వబడును.

అనగా 100 కి రు 4-8-0 వత్సర కాంపౌండువడ్డీ దొరకును.

దీనిపైన ఆదాయముపన్ను చెల్లించనవసరములేదు. కోరినవారికి ఒకవత్సరమైనవిమ్మట వడ్డీతో
సహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును.

ఒక్కొక్కరు రు 10,000. లకు వించకుండ

సర్టిఫికేట్లను కొనవచ్చును

క్యాష్ సర్టిఫికేట్ వడ్డీ నవలంబింపుడు. ప్రతిమాసమును కొంతడబ్బును నిలువచేసుకొనుడు.

1926 నంబు ఏప్రిల్ 1 వ తేదిలోగా మీరు క్యాష్ సర్టిఫికేట్ ను కొనినయెడల, 5 వత్సరముల అనంతరము మీరు దానిని మార్పనవసరము
లేదు. మరి 5 వత్సరములవరకు నుంచినచో రు 10. కు బడులు రు 13. మీకు యివ్వబడును. ఈ లోపుగా రొక్కము కావలయునని కోరువారికివడ్డీతో
సహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును. వివరములకు యే.పొట్టెరింగునందైనను అడిగితెలుసుకొనవచ్చును.

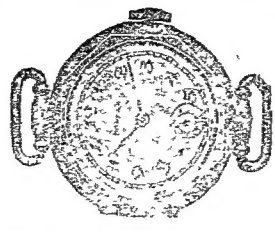

లాపాయింట్లు

సాక్షి సంతకము విషయము

1. దస్తావేజులో సాక్షి సంతకము చేస్తే, దస్తావేజు ప్రాసాదములోనే కాక, దస్తావేజు ప్రాసాదమునకు దగ్గరకు చేరుచుండగా సాక్షి చూచిపోయి, అర్హమైనచో విధులు.
2. గోపాస్త్రి పరదాను అవతల వుండి దస్తావేజులో దగ్గరకు చేస్తే సాక్షి అయినవాడు పరదాను యజ్ఞశాలగానండి ఆ స్త్రీయొక్క కంఠస్థానిని గుర్తించిన వాడైతే అతడు కంఠ స్థానినిపట్టి ఆమె దగ్గరకు చేసికొని చెప్పినమాటలను నమ్మి సాక్షి సంతకము చేస్తే ఆమె స్వయంగా దగ్గరకు వెళ్తుంది దాని చూచినట్లుగానే భావించవలసివది అలవాటు, కలకత్తా హైకోర్టులవారు తీర్పుచేసినారు.
3. దస్తావేజులో సాక్షులు సంతకములు చేసినారని చెప్పితే దస్తావేజులో పార్టీదారు దగ్గరకు చేయగా చూచినా రని అర్థమేగాని దస్తావేజు ప్రాసాదమునది నిజమే అని పార్టీ దారు వాదించినట్లైతే ఆ వాదనలను నమ్మి సాక్షులు సంతకం చేసినారని అర్థము చేయకూడదని కలకత్తా హైకోర్టు వారు తీర్పు చేసినారు.
4. అదేమార్గముగా బొంబాయి హైకోర్టువారు కూడా తీర్పుచేసినారు.
5. పార్టీ దారుడు, దస్తావేజులో, దగ్గరకు చేయించు డగా, దస్తావేజు దస్తూరిదారుకు చూచి వున్నట్లుంటే, దస్తూరిదారుడు కూడా సాక్షి అని భావించవచ్చునని, బొంబాయి హైకోర్టువారు తీర్పుచేసినారు.
6. దస్తావేజును కోర్టులో దాఖలచేస్తే, లాప్రకారము ఈ దస్తావేజుకు సాక్షి సంతకము వుండవలసినది విధానికము అని మొట్టమొదట కనిపెట్టవలెను. లాప్రకారము, దస్తావేజు లో సాక్షులు సంతకము చేయవలెనని విధించియుంటే, అదస్తా వేజును రుజువుపరచుకొనుటకై, వొక్క-సాక్షిచేత నై నను రుజువు చేయించవలెను. అని సాక్షి కాపనము ౬౩ సెక్షనులో విధించియున్నది.
7. అట్టిసాక్షి, దేఖాంతరముకైతే, ఆ సాక్షి సంతకము, అసాక్షియొక్క వ్రాసిన గుర్తించినవాడు, దస్తావేజును ప్రాసాదమునకు చేసికొని దగ్గరకు చేసిన సంగతిని రుజువు చేయవలెను అసాక్షిదారుని దగ్గరను గుర్తించినవా డున్న సాక్ష్యము పరిశీలనచేసి సాక్ష్యకాపనము 69 సెక్షను లో విధించబడియున్నది.
8. వీధి నామాలో సాక్షి సంతకము చేసినవానికి ద్వారా ఆస్తిని యివ్వ చేసి తే అట్టి సాక్షి సంతకము ద్వారా నామా ను రుజువుచేయవలెను పరిశీలనచేసి ఆయి తే అసాక్షిగాని సాక్షిభార్యగాని సాక్షి నేననిపెట్టికొని ఆ వీధి ద్వారా ఆస్తి యివ్వచేస్తే లాప్రకారం ఆ ఆస్తి అనుమిడి చెందదని విధించబడియున్నది. కనుక వీధి నామాద్వారా యెవరెవరికి ఆస్తి చెందతుందో అట్టి మనిషి అవలసిన సాక్షి సంతకము చేయకూడదు.
9. దస్తావేజును ప్రాసాదమున దస్తావేజు అడుగున దస్తూరి తని అని దగ్గరకు చేయించుంటే అతను దస్తావేజు దానిని దగ్గరకు చూచివున్నట్లుంటే ఆ దస్తూరి దారుడు సాక్షిగా భావించి సాక్ష్యము అతనిచేత పరిశీలనచేయవలసి అలవాటు హైకోర్టువారు తీర్పుచేసినారు. దీనికి నిరర్థకముగా అసాక్ష్యము దస్తావేజు పట్టకను గురించి పరిశీలనచేసి యిట్టి విల అలవాటు హైకోర్టువారు కలకత్తా, బొంబాయి, చెన్నపురి హైకోర్టువారు తీర్పులు చేసినారు.
10. తాకట్టు దస్తావేజును ప్రాసాదమున దస్తూరిదారుడు, దస్తావేజుయొక్క పుటకు గురించి, సాక్ష్యము పరిశీలనచేయవలసి కలకత్తా హైకోర్టువారు తీర్పుచేసినారు.
11. లాప్రకారం, ఒక దస్తావేజుకు సాక్షి సంతకము వుండవలసినది విధించి యిట్లు వుండగా, అట్టి దస్తావేజులో సాక్షులు సంతకము చేయకపోతే, అదస్తావేజు చెల్లదని, లోగడ ముద్రాను హైకోర్టువారు తీర్పు చేసినారు. కలకత్తా హైకోర్టువారు దీనికి విరోధముగా చెల్లు తుందని తీర్పు చేసినారు.
- ఈ అభిప్రాయమును యిటీవల ముద్రాను హైకోర్టులో వుండే బెంచురు బొత్తుగా తిరస్కరించి, సనానికా పరిశీలనచేసి తీర్పుచేసినారు.
12. 68 సెక్షనులోని విధిప్రకారం జరిగి పరిశీలనచేసి, కలకత్తా హైకోర్టువారు మట్టి యివ్వ తీర్పు చేసినారు.
13. అలవాటు హైకోర్టులో రిజిస్టరు కాపన లా కట్టు దస్తావేజుమీద దావా వస్తే, ఆదావాలో వాది ఆయన పాడు సాక్షి సంతకముచేసిన వానిచేత సాక్ష్యము పరిశీలన

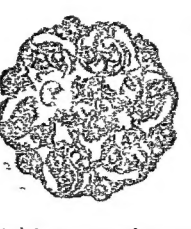
ఆనంద గడియారములనే కోరుడు. గడియారపు బినలు పరియైనవని గ్యారంటీ యివ్వబడును.

కోట ఆనందకృష్ణశెట్టి

217, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

నెం 4593

కాను బంగారమునకు, నీమవెండికి, రత్నములకు వూచీ నిచ్చెదము.

మానవ్య పరిశ్రమల బోలాకులు, దుడ్డులు, మోపులు, జంగార్లు మొదలయినవి, ముత్యములు, బంగారు మొదలగునవి తయారగు నున్నవి. వివరములకు ఈడిగవ విలాసములకు వ్రాయుడు. వాస్తవికత: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందు బెడర్లు, ది ఆంధ్రజూయలరి మ్యానుఫాక్చరింగు కంపెనీ

రాజ్ కేసు: బెజవాడ. బ్రాంచి: 210 చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు.

మేలైన పోర్టులాండు సీమెంట్

(నెమలి మార్కు)

4899

చునిసిపాలిటీలు, రైల్వేలు, ఎంజీనీరులు, కంట్రాక్టరులు, ఇతరులు విశేషముగా దీనినే ఉపయోగించి క్లాఫిండు చేస్తారు. గట్టిగా నుండుటయందు సుప్రసిద్ధమైనది, ధరపరమము. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం అందుకో, 140, ఆదియప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు

న్యాయస్థానవార్తలు

రెండవ ఆప్సీలు తీర్పుపై ఆప్సీలుజేయు హక్కు

శ్రీశ్రీశ్రీ

(ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తులు కుమార న్యాయమూర్తి, వాంజీ, బీసీ, మేకనగర్ యెడట) చెన్నపురి హైకోర్టు, సెప్టెంబరు 20:— తెలుగు పేటెంటు కిటీజల గావింపబడిన సవరణలు అంతకు పూర్వము ప్రారంభించబడిన కేసులలో పార్టీల మధ్య అతని భంగకరముగ వర్తించబడినప్పుడాయన విషయమిది న మన హైకోర్టులో, అందుగురు న్యాయమూర్తులు గల పుర రెంచియెడట విచారణకు వచ్చెను.

వివాదాశీః వి. వి. తెలుగు పేటెంటులో 15 వ సెక్షనుకు హైకోర్టులో ఒక న్యాయమూర్తులచే విచారించబడి సరిమార్చబడిన రెండవ ఆప్సీతో సమగ్ర న్యాయమూర్తి తీర్పుపై, ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు గల రెంచికి ఆప్సీలుజేయు హక్కును; గురించి వివరింపబడినది. ఇదివరకున్న వెళ్ళు ప్రకారము, ఈవిధముగా ఆప్సీలు చేసుకొనటకు పార్టీకి సంపూర్ణమగు అధికారము గలది. కాని ఇటీవల సీ సెక్షను సవరింపబడినది. ఈ సవరణ వలన, పై అధికారమునకు కొన్నివరకు తగ్గుబడినది. రెండవ ఆప్సీలులో తీర్పుచేసిన న్యాయమూర్తి ఆయనకి నొసగినకేసా, సదకు తీర్పుపై ఇచ్చిన న్యాయమూర్తులు గల రెంచికి ఆప్సీలు జేయుటకు విలువలేదు. కొత్తసవరణలో నిర్ణయించబడినది. ఈసవి రణలు ౬౧-1-28 వ. ముద్రాపడినవి.

ఇటుల ఉదాహరణ, హైకోర్టు అడ్వోకేటుర డి. సి. శ్రీనివాస కుమారు డి.వి.ల, న్యాయమూర్తి జుదానుగాట ఒక సెక్షను ఆప్సీలుగా గావింపిన తీర్పుపై వారి అనుమతి నందకయే ఒక ఆప్సీలు వాదించినది తీర్పుచేసిన న్యాయమూర్తి అను మతివంతి యుండవలసిన కారణముచే, రిచి స్ట్రాచు కారి ఆప్సీలును ప్రయోజనకరముగా విచారించిరి. ఆందుపై సదరు అడ్వోకేటు పుర రెంచికి ఆప్సీలుజేసెను.

బొంబాయి, ఆదస్తావేజును అంగీకరింపకూడదని, కోర్టు వారు అభిప్రాయపడినారు.

14. దస్తూరిదారునియొక్క దస్తూరినిగురించి, ముయొకేసులో, ఒకావ్రుయ్యగలంబులయి ఆ తాకట్టు దస్తావేజు లోని సాక్షులచేత పరిశీలనచేయవలసిపట్టికొని, దస్తూరిదారుని యొక్క దస్తూరివిషయమును పరిశీలనచేసి, అలాగే వారు హైకోర్టువారు తీర్పుచేసినారు.

టెంపులూరి నాయనశాస్త్రి,
బెల్లకోర్టు స్టేజి, గుంటూరు.

అప్పీలుదారు తరపున అల్లాకి కృష్ణస్వామిగారు హాజరై టి ఎస్. శ్రీనివాస్ (అడ్వోకేటు) గారి సహాయముతో వాదించుచు ప్రస్తుతము వివాదమునకున్న రెండవ ఆప్సీలు తెలుగుపేటెంటు 15 వ సెక్షను సవరింపబడుటకు పూర్వము ప్రారంభించబడినదియు అందుచే నీటివల గావింపబడిన సవరణలు సవరణలతో నా విషయము సప్తమగ చెలవబడియున్నదేదప్ప—అంతకు పూర్వపు వ్యవహారములకు వర్తించవనియు వాదించిరి. ఈ వాదా సదరు సవరణలకు పూర్వము ప్రారంభముయ్యెను గనుక ఆ పూర్వము లులోనున్న అచారము ప్రకారము, న్యాయమూర్తి అనుమతి లేకయే ఆప్సీలుజేయుహక్కు పార్టీకి గలదనియు, ఆ హక్కును ఇటీవలి సవరణలు బాధించవనియు వీరు వాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారి తరపున పి. వెంకటరమణరావుగారు హాజరై వాదించుచు తెలుగుపేటెంటునందు నిర్ణయించబడిన పద్ధతుల ప్రకారము మాత్రమే హైకోర్టు వ్యవహారములు నడుపవలెననియు ప్రస్తుతము ఆమలులోనున్న, సవరింపబడిన నిబంధనలప్రకారము రెండవ ఆప్సీలును పరిమార్చించిన న్యాయమూర్తి యొక్క అనుమతి నందని ఆప్సీలును అంగీకరించుటకు వీలు లేవనియు వాదించిరి.

కోర్టువారు తీర్పును తరువాత చెప్పెదమనిరి.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాట్టా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యన్ కార్పొరేటు కాలిడేషన్)

నోటీసు

టాను బుక్లింగ్ ఆఫీసు

నూతనముగా తెరచుట

1928 అక్టోబరు 1 వ దేది లగాయతు 81-82 రైల్వే బజారునందు యన్ ట్ నేట్ బుక్లింగ్ ఆఫీసు అను పేరుతో నూతనముగా బుక్లింగ్ ఆఫీసు తెరచబడును. 8 వ తరగతి ప్రయాణికులకు యం. యస్. యం. రైల్వేమీద నున్న ప్రేక్షకులకు వాటి నందియుండు ప్రేక్షకులకు టిక్కెట్లు నిచ్చుటకు పార్టీతో తీసుకొనుటకు ఏర్పాటు గావింపబడును.

8 వ తరగతి టిక్కెట్లు మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్ లో చూచి ధరలకే యివ్వబడును. పార్టీతో కుమార్తె, మద్రాస్ సెంట్రల్ స్టేషనునందు కంటే యీ టిక్కెట్లని ఛార్జీలు అధికముగా నమూనా చేయబడును.

8 వ తరగతిలో పార్టీలను 0-2-0
ప్రతి 50 శేర్లు అంతకు తక్కువకు 0-2-0
అఫీసు ఉదయం గం 6-0 మొదలు సాయంత్రం గం 7-0 వరకు తెరచి వుండును.

ధనసంపాదన చేయు మార్గ మేదో ఎటుగుదురా?

వ్యాపారము చేయుటచేత ధనమును సంపాదించగలము. అని నిలబానికొకడ తెలియును. అయితే ఏ వ్యాపారము చేయుట చేత అను ప్రశ్న తప్పక వచ్చును. జగత్ప్రసిద్ధి పొందుచున్నట్టి యును మా ఫ్యాక్టరీలో ఇక్కడనే తయారగుచున్నట్టియు అవ

తానమైన వాణ్యము గల మా కొక్క ఖండువాలు, ధోవతులు, వర్తింగులు, కోటింగులు, శా ర్మడిపంచెలు, తలగుడ్డులు, నీరలు, చాకములు మొదలగు వానిని కొని వ్యాపారముచేయుచో ధన

ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీరరాజు, ప్రాంత్రైబర్న: శ్రీ లక్ష్మీకృష్ణ మ్యాన్యుఫ్యాక్చరీంగు వర్క్సు, పెరిగ్రాఫ్ ఆడ్రెస్, "కొక్క గుచ్చు" పెద్దపురము

మా న సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) నెలకులభము! (జోస్తుభులప్రత్యేకము) గూమధికము! కేరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైశ్యకాల

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా, చిరునామా: (1078)

కాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: కాస్త్రోక్తముగ కాబడినది! 20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే. కపాలాభిక్షులు ప్రత్యేకము ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహాత్మునిచే త్రాత్రగా కని

గుప్త ఆయుర్వేద నిలయం, బరంపురం సిటీ (కంపాం జిల్లా)

విశాఖపట్టణ మండల గ్రామపాలక 5 వ మహాజనసభ

ఈ 5వ సుప్రసిద్ధమున జమీందారి వట్టా మనబడు విజయగిరమున శ్రీరామగోపాలు హొందరు 1928 స. 11 రం ఆగష్టు 28, 29 తేదీలను జరిపబడినది. బుర్రా శంకట కామరాజుగారు పార్లమెంటు సభ్యుల మిడిరీ వ-రా-శ్రీ, అశాపత్రువు రాజగోపాలరావు పంతులుగారు బి. ఏ. బి. యచ్, అధ్యక్షత వహించిరి. అసభ్యులు గ్రామపాలకలయొక్క

తదుపరి జిల్లా సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శిగారిచే నుపపా దించబడిన జిల్లా సంఘసభ్యులలో నవరం తీర్మానము సభ వారిచే యోగ్యముగా ఆంగీకరింపబడిన పిదప యాదీగుని తీర్మానములు కావించబడినవి.

తీర్మానములు గత మండలసభలో గ్రామపాలకలకు వేతనములు కాలమాన పరిస్థితులనుసరించి మార్పుచేయవలసినదిగా కావించిన తీర్మా నము పయిని శ్రీప్రభుత్వమువారి ఆశీర్వాదము యొక్కట్టు జవాబు యిచ్చివుంటే, యంతవల్ల ప్రయత్నము చేయక, కాసనసభలో బహుస్వల్ప అభివృద్ధి యివ్వ మని కాసిందిరి. కేవలము సంవృత్తికరుణన జాన్సి ఆయోగము మంజూరు చేయక ప్రభుత్వమువారు ఊహించిరి. గ్రామపాలకల జీవన కష్టమును విశ్రుతుచేసిరి. ఇవ్వవలసిన పుర్రముగా మా యి

గౌరవ మర్యాదలు గ్రామపాలకలకు జరగలేనిన్ని క్రమమైన గౌరవమర్యాదలు ఉండునటులు ఉత్తరవులు చేయ వని చెప్పిన పయిని ఉత్తరవులు అయినను కొన్నిచోట్ల ప్రభుత్వోద్యోగులు గమనించినట్లు కానరావెను. ఇప్పటికిరి గ్రామకరణములక, గ్రామమున్నటులు, నీవు అతి అగౌరవ పదములు నోటినులలో నుడవారించుచున్నార. కొంతమంది ఉద్యోగల వ్రాతలలో మర్యాదగా నున్నను ఒక్కొక్క వ్యక్తి తో సంభాషించునపుడు, అనేకమయిన అగౌరవ పదములు నాడుచున్నార. అట్టిని యిటుపిమ్మట జనగతుడు నటు యేర్పాటుచేయుటకు యాసభవారు కోరుచు తీర్మానించడ మైనది.

గ్రామపాలకలకు ప్రభుత్వపక్ష మేపరి చేయుచున్నటుల భాసింది, యెల్లప్పుడు ప్రభుత్వసేవలో మొలచు నుండవలె నని చూచుచున్నార. అశాదీనుండి ప్రభావతము ప్రభుత్వ పక్షము అనుసరించిన పనులుచేయుట రివాజా గాన గ్రామపాల కలు నెరవేర్చవలసిన పనులలోని తొవములు, న్నవ్వడు, జీ ముం ఆవులు, జారిమానులకు శిఫార్సులుచేయుట. సస్పెన్షను డిస్ మిస్ చేయు అలవాటు నిరంతరప్రభావముతో చేయుచున్న టులయొక్కది. అంతెల్ల గ్రామపాలకలకు వరంత కష్టపక్ష ములకలుగుచున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులు శాంతియూ రపబుద్ధులతో పనులలోనుండు అవకాశము సహకార్యులతో భర్తీ చేసుకొనుచు వైయ్యబిందులు ప్రపంచండా నండునటుల చేయించునని శ్రీప్రభుత్వమువారిని యాసభవారు కోరు చు తీర్మానించడమైనది.

శ్రీమహాకమణిక వారస త్వ ము ను కల్గుచేయుననిన బిల్లును ఉపసంహరించవలెనని కోరిన కోరికపైన ప్రస్తుతము నిలుపుచేసితిమని చెప్పి తిరిగి 1917 సం॥ అక్టోబరు నెలలో జరిగిన కావనసభలో బిల్లునుగురించి చర్చించి సెలెక్షుకమిటీకి విడిచి పెట్టినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంతకుపూర్వమున్న తీర్మా నము ప్రకారము పశ్చిమరంధర్యాదుపు పాక్లతోగింపు బిల్లు పూర్తిగా ఉపసంహరించుకొనవలెనని కావించిన తీర్మానము కు యంతవరకు జవాబులేనందున వెంటనే పదను బిల్లుపూర్తి గా ఉపసంహరించవలెనని యాసభవారు కోరుచు తీర్మానించ డమైనది.

తాలూకా జిల్లాబోర్డులలోను మునిసిపల్ కమిషన్సుల లోను కాసనసభలలో సభ్యులుగా యెన్ను కొనబడుటకు ప్రభు త్వమువారు గ్రామమున్నటులు మాత్రమే శ్రీకృష్ణయ్యిచ్చించి యున్నార. కరణములుమాడా అట్టి సభలలో సభ్యులుగా యెన్ను కొనబడుటకు అవకాశ ముండునటుల చట్టసవరణ చేయిం చుట ముఖ్యావశ్యకమని ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుటకు యా సభవారు తీర్మానించుచున్నార.

సెటిల్ మెంటు ప్రకారము జమీందారి గ్రామసర్వేసు యినామలపైని నిశ్చించిన క్విటీరెంటు చాలా అన్యాయకరము గా నున్నదనియు స ద రు భూములనుమాది తేలువిధించుట శాస్త్రమునియు వంటిపోయినవ్యక్తు, రైతువారిజరాయితి భూములతోపాటు యివిమాడా Full assessment అయివుం డుటచే Remission యిచ్చిండుట శాస్త్రమునియు అటుల చేయించవలసినదిగా శ్రీప్రభుత్వమువారిని కోరు చు యాసభ వారు తీర్మానించడమైనది.

గ్రామపాలకల కన్న ఆర్థికసంపత్తి తెలిసియుండి శ్రీ ప్రభుత్వమువారి పనులనే నెరవేర్చుకొరకు కావలసిన ప్రేక్షనరీ సామానులు సప్లయ క్రమముగా జరుపక పోవడము అసమంజ సముగాన క్రమముగా సప్లయ చేయునటుల ఉత్తరవులు కావ లెనని యాసభవారు కోరుచు తీర్మానించడ మైనది.

గ్రామపాలకలకు తాలూకా ఆఫీసు మున్యుగస్థము లకు వచ్చినపుడు ప్రయాణపు ఖర్చులు, బత్రాయి యిచ్చింప మని కావించిన తీర్మానము శ్రీ ప్రభుత్వమువారు అవరణలో నికి లేనందున ప్రభుత్వోద్యోగులకు అనవసరముగ, కష్టించు అల వాటులు తప్పినవి కావుగాన యిటువయిని అయినను అవసర మైన పనులవిడ తాలూకా ఆఫీసులు మున్నగు స్థలములకు వెళ్లు గ్రామపాలకలకు ప్రయాణపు ఖర్చులు బత్రాయి యిచ్చుటకు ఉత్తరవులు బారీచేయించ మని శ్రీ ప్రభుత్వమువారి ని కోరుచు తీర్మానించడ మైనది.

అశాదీనుండి గ్రామపాలకలు 2 పైళ్లుతోపున వున్న గ్రామములలో కొందరు కాపురముండి వారివారిపనులు నెర వేర్చు కంటూయున్న రివాజాను శ్రీ ప్రభుత్వమువారు తొల గించకూడదను కోరికను అంగీకరించి కొందరికి అనుమతియిచ్చి, కొందరిని వారివారి గ్రామములలో కాపురముండ నుటకు అన్యాయకరముగాన యిట్టి అన్యాయమును తొలగించమని యా సభవారు కోరుచు తీర్మానించడ మైనది. అంద్రమండ లంబుగనండు గ్రామములలో గ్రామదత్తయినామలు. (కుం గలి-చాకలి-వడ్రంగివగైరా) గ్రామములలోయుండి, గ్రామపా నుల సౌకర్యకార్యముల నెరవేర్చు యినామలను రివ్యాచు చే యకూడదనిన్ని నొఖరీ జరగని యినామలను వారి స్వాధీన ములోనుంచి తప్పించి శేరోకరిరి నియమించి, సదకు యినా మలు ఆట్టి వారికియిచ్చి పూర్వకారాను సారము నొఖరీలు జరగ యేర్పాటులు చేయించమని యా సభవారు శ్రీ ప్రభు త్వము వారిని కోరుచు తీర్మానించడ మైనది.

తదుపరి జిల్లా సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శిగారిచే తయార చేయబడిన జిల్లాసంఘసభ్యుల యొక్కయు ఆఫీసు చేరగయు క్కయు లిప్పు సభవారిచే పూర్వము చేయబడిన పిమ్మట, సదరు తీర్మానములు శ్రీ ప్రభుత్వము వారికిన్ని శ్రీ జమీందార్లు వగైరాలకును పంపుటకు జిల్లాసంఘప్రధాన కార్యదర్శిగారికి సభ వారిచే ఆధికార మొసగడిది.

అనంతరము సభాధ్యక్షులు ఆంత్వోపహ్వాసముతో నన్ను 4వద్ద వస్త్రములను ధరించుటకు గురించి మ॥ అత్యుగారి తిరు పతిరాజుగారు వచ్చిన పదవులతో నున్న ఆహ్వానసంఘము వారికిన్ని సభాధ్యక్షులకన్న వంశములతో సభ సమాప్తి గావించబడిత.

వ. రాజగోపాలరావు, అధ్యక్షుడు

WANTED. Organising Supervisors on a monthly salary of Rs. 50/- and Rs. 15/- fixed T. A. in the District of Bellary, Berhampore, Bezwada, Coca nada and Rajamandry. For full particulars apply with one anna stamp. DEPUTY SUPERINTENDENT, THE MIDLAND BANK (India) Ltd., 2, Thambu Chetty St., G. T. Madra

1204 వనంతకుసుమాకరము 2126 ఇది అశోగ్యమునుగోరు ప్రతిమానపుడు నేనింపలేనది. ప్రతీమాను, క్షయ, వాండుపు, మూత్రవ్యాధులు, కాశము నుట, అందు తీవ్రపదార్థము, వీనినిబోగొట్టును. ఆయుర్వేద మొర సపాయ, నామధము. వెల కులం 1 కి రు 20-0-0. రి అర్జరసాయనశాల, ముత్తూల, కృష్ణా,

నోటిసు

పాబ్ కో రంగులు మాల్ తాయిడ్ యిటికప్పలను సమృద్ధిమైనవి సప్లయి యొనర్చి ప్రజలుకు వాటినేవను, మంచి నలహాలను పొంది లాభ మొందుటకు మేము ప్రత్యేక డిపార్టుమెంటు నేర్పరచితి మని యిందుమూలముగా ప్రచురించుచున్నాము. వివరములు కోరువారలకు, తగుమైన శ్రద్ధవహించి ప్రత్యుత్తరములు పంపుదు మని గ్రహింతురు గాక.

మా స్పీ ఆండ్ కో, లిమిటెడ్

పోస్టు బాక్సు నెం. 60.

మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీపట్టణము

మచిలీపట్టణములోని ప్రజాసంఘమునకు కార్యదర్శిగను ప రావొ ఖిగానుండిన పెనుమర్తి లక్ష్మీపతికామ్రొగారి భార్య గడిపూలో మరణించెనని దెబ్బపుకెంతయు చింతిల్లుచు లక్ష్మీపతికామ్రొగారికి వారి కుటుంబమునకు చూసానభూ తిని దెబ్బచున్నాము.

(ఒక విలేఖరి)

కాకినాడ

కాకినాడ లోకల్ కోఆపరేటివు యూనియనుయొక్క ప్రస్తావన సంవత్సరపు మహాజనసభ 18-9-28 తేది ఆదివారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు కాకినాడ మార్కెటావుకేటలో నున్న యూనియను ఆఫీసులో జరిగినది. సదరు మహాజన సభకు తాలూకా అన్నిసంఘములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చేసిరి.

1927-1928 సం॥రముల పురాంతపు రిపోర్టు 1928-1929 సం॥రముల ఆదాయ వ్యయపట్టిక ఆమోదించబడి యూనియను నిబంధనలలో కొన్ని సవరణలు చేయబడిన తరువాత సొలకవర్గ సభ్యులఎన్నిక జరిగినది. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వారు ఎన్నికొనబడిరి.

1. శ్రీరాజు బాపన్నగారు (ప్రస్తుత అధ్యక్షులు, చామర్లకోట పరపతిసంఘ అధ్యక్షులు) తిరిగి ఏకగ్రీవముగా అధ్యక్షులుగా ఎన్నికొనబడిరి.
  2. మైవరపు సుబ్బారావుగారు (కాకినాడ వర్తక యూద్వోక్టీయుల పరపతిసంఘ ప్రతినిధి) కార్యదర్శి.
  3. ఏ. ఆర్. పొన్నస్వామి అయ్యగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. డైరెక్టర్.
  4. సి. ములికార్జునరావుగారు (జిల్లా పోలీసు నూపరిం టెండ్లెంటు యూద్వోక్టీయుల పరపతిసంఘ ప్రతినిధి) డైరెక్టర్.
  5. డి. కె. చక్రయ్యగారు (కాకినాడ కై) ప్రవచనపతి సంఘ ప్రతినిధి.)
  6. దంతురి, కాంతయ్యగారు (చామర్లకోట పరపతిసంఘ ప్రతినిధి)
  7. శ్రీరాజు కాకత్త వెంకటసుబ్బ రాజుగారు (జగన్నాగిరి పరపతిసంఘ ప్రతినిధి)
- కాకినాడ కో ఆపరేటివు బ్యాంకి అధ్యక్షులగు ఎల్ రామ్ రామ్ క్రికేటంట్ల శ్రీనివాసకోటిరావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారున్న మొసలిగంటి తిరుమలరావుగారున్నా యూనియనుకు బ్యాంకికి యొండవలసిన సంబంధమునుగురించి నూటాడిపడిన యూనియను అభివృద్ధికి వెనుకటి డైరెక్టరులు చూపిన కార్యదక్షత ప్రశంసించుచు ఒక తీర్మానము గావించ బడినది. ప్రతినిధులకు ప్రేక్షకులకు అల్పాహారనిధు ఒకపంక జడినది. సభ జయప్రదముగా జరిగినది.

(ఒక విలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము

మునిసిపాలిటీ

6-వ వార్డులోని ఎన్నికదారులకు విజ్ఞాపనము మనపట్టణమునందలి 6-వ వార్డు కాన్సిలరువనవి నభిల కించి శ్రీ శాశిము కృష్ణారావుగారు ఒక ఆధ్వర్య నిలచియుం డుట మీకెల్లరకు తెలిసినదియనుమె. ప్రారంభమున మనపుర మున యుగిపెత్ సంఘము నిర్మింపబడినవృద్ధు,వీరితండ్రిగారు గు క్షిరీశేషులైన శ్రీ శాశిము రామరాజుగారు ప్రథమ కాన్సి లరువనవి వహించి, పెళ్ళివత్సరములు ప్రజాశుభకముగ సరిపాలించి పురజనుల గౌరవమును బడసియున్నారు.

శ్రీ శాశిము కృష్ణారావుగారు బాల్యమునుండియు ప్రజాసేవయే పరమావధిగ నిడుకొని, ఈపురమున గౌరవీగ్రం థాలయము, అన్నదానపమాజము, మానవసేవయను మాసపత్రిక మున్నగు సంస్థలు స్థాపించి పాటుబడుటయొగాక, మనపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమునకు, ఒక విత్సరము ప్రధానకార్యదర్శిగ నుండి, తమ జీవితమొలను దేశోపకార కార్యములకు ధారవో యుచున్నారు. మతీయు మనపురమునందలి గౌరవనీ కరణాల యమువారు ఈవత్సరము వీరిని తమ సంఘమునకు కార్యదర్శిగ నెన్నుకొని, వీరియొడ తమకు గల గౌరవమును పెల్లడించుకొని యున్నారు.

ఇట్టి పీఠ మన పురమునందలి 6-వ వార్డుకు కాన్సిలరు పదవి వహించుటకు సర్వవిధములచేతను, సమర్థులని మానిల్పితా భిప్రాయము, కావున ఆ వార్డులోని ఎన్నికదారు లందరూ ఈ నెల 27-వ తేదీని జనగణము ఎలక్షనుకు తప్పక విచ్చేసి, తమవోటును వారికిచ్చి ఏకగ్రీవముగా వారిని ఎన్నుకొని వారిని గౌరవించెదరు గాకయని ఎన్నికదారులను మేము హృదయ పూర్వకముగ హెచ్చరించుచున్నాము.

ఇట్లువిన్నవించు,

- సం. కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికామ్రొ వువ్యావలక్ష్మీగారిసహాయ ఓంగంటి సుబ్బారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. మట్టే సుబ్బారావు సోలపబావనయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. బాలసాగు పీరాస్వామి కంఠమర్తి సీతారామచంద్రరావు వెచ్చా వెంకటరత్నము (ధర్మవరము జయించారు) అరవ ఆదిశారాయణమూర్తి.

ఏలూరు

జిల్లాకలెక్టరు టూడ్ దొరగారికి వీడ్కోలులుపు విందు 17-9-29 తేదీన హేలాపురికి, వక్రమగోదావరి జిల్లా కలెక్టరు కొంతకాలము జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటునగు టూడ్ దొరగారు సెలవుమీద స్వదేశమున కేగనుండుటచే వారియం దలి గౌరవముచే జిల్లాబోర్డు ప్రస్తుతప్రసిడెంటు ముల్ రామ్ శ్రీ శివస్వామి పెద్దిరాజుగారును వై ప్రసిడెంటు ముల్ రామ్ శ్రీ నెక్కంటి దొరయ్యచాదరిగారును తక్కిన మెంబరులకు అల్పా హారపు విందుసంగిరి. ఆ సమయమునగూడిన మహా సభ లో ఆచంట నూర్యశారాయణరాజుగారు రచించించి చదివిన వద్య మును కొన్ని ప్రదురించబడుచున్నది.

వరిపాలనంబున (జనలక్షేమమరసి

- తన తేనుమని యెంచు ధర్మమూర్తి జనలెల్ల మొల పెట్టుకొను సంక్షేమలెల్ల బాలితో నాలించు కాంతమూర్తి వినిన విజ్ఞప్తులు వ్యధనీయకండంగ సాధ్యమా మేల్మయ సదయమూర్తి ప్రజలవత్తుము బూని పాలన సాగించి పూర్ణమోదముఁ గూర్చు పుణ్యమూర్తి పాలకుడు మామ నిట్లండవలయు ననెడి ప్రజలకోర్కె లీడేర రాకవలన కూర్చుప్రజల ప్రేమను చూరగొంటినయ్య ధన్యగుణధామ టూడ్ ప్రభు లరామ. వండలూధిపతిత్వ మహితాధికారివై (ప్రసిడెంటు వైచేయు పాలనమున ఆశ్యామ మెస్వారి కాచరింకలలేదు తేనెన ధింగంబు చేయలేదు విజ్ఞప్తు లాలింప వినుపు నెండగలేదు దర్శించువారి కడ్డంకి లేదు ప్రజలవత్తుము బూని ప్రభువంచనము లేదు సాధ్యమా మేల్మయ జంకలేదు త్రభునిమన్నన ప్రజల గౌరవము లెండ్లు నేర్పుతో నేకరించిన నిపుణులి

వచ్చిశాడవు మాపుణ్య వశముచేత చనుమ నున్నావు నీమదేశమున కిపుడు వదలలేక యున్నార లీప్రజలుగాన నెన్నో చింతభరంబుకా హృదయతరులు నేడు నీవెంట బడుదుట నోడకేవు బారమధికంబుగ భరింపవలయు నేమె.

స్థానిక సంఘము తన యధికరి నెన్ను స్వేచ్ఛ తెప్పించిన పిడడయొ దాయభాగమును సోదరునితో నాదించి లక్ష్మి లెన్సియె తెచ్చుదత్తుడవయొ దేశాభిమానుల తెచ్చుతీర్మానములో సభలోనఁ జర్చించు చతురఁడవయొ పార్టీలతో బోరు పాడుగాకండంగ మైత్రిని నెలకొల్పు మాన్యుడవయొ

సర్వవిధములఁ జూపించి సత్సభంబు ఫలితమరయకే నీవు స్వస్థలమునకును జనమ నుండంగ నెట్లంచు జనలు కలఁక కాంతమతితోడఁ బాలింపఁ జతురఁడవ పెద్దిరాడీర మామఁ జూపించివావు గుండెయలపెనిఁ జెయివేసి యుండవచ్చు. దేశాభిమానులు దేశోపయోగకార్యములందు

శాసక్తి ప్రబలువారు దానైక శిలరు ధర్మకార్యములు గావించంగ ముందంజ వేయువారు శ్వాయత్వరమకు లశ్యామమన్నను జనహానియన్నను జంకువారు వక్రమగౌతమీ వరమండల స్థానిక

సమాజ శాధులై యెవఁగువారు విమలచిత్తులు తె న్నెచ్చ పెద్దిరాజు అతని సఖుఁడు నెక్కంటి దొరయ్యనేను విందుగావించి నీను గావించి కాదు కుభము నూదించుచుండె టూడ్ శుభవరకృత.

మ. అతిసౌఖ్యంపు ప్రయాణమున సలిపి గమ్యస్థానముం జే సరియొక నీవును బంధుమిత్రుల స్వదేశంబందు దగ్గిం. నితితో నీనెలవంరియన గడిపి మాదేశంబుకున్ జేతుడే యతికాకుణ్యధురీణుఁ డీశ్వరుడుతోడఁ మీకు వక్రాలంక

(ఒక విలేఖరి)

ప్రాసెనరు శంకరరావుగారి కార్లకొర్సు గ్రాండు సర్కసు గుంటూరునందు నేటినుండి 4 దిన ములు మాత్ర మే ప్రదర్శింతురు. సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు, ఎలుగుబంటులు, పశువులు మున్నగు వాటి అద్భుతవనులు చూడతగినవి. 24-9-28 కడపటి ప్రదర్శనము బి. ఐ. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజర్

ప్రకటన (203)

కోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబుల ద్వారాను రోగలక్షణములను తెలుపుదు చేసినచో లోగబుధుల పుచ్చుకొనవలసిన ముందు, వద్యము, వ్య తులముగ వ్రాసివంపబడును. డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికామ్రొ, బెజవాడ

కోస్తావ్యాపారము భారతవాణిజ్య నౌకలకు ప్రత్యేకించుట

హాజిగారి బిల్లును పరిశీలించ నెలకొనకముందే నియమింపబడుట

సెప్టా, సెప్టెంబరు 20:- నటిదినము భారతశాసనసభలో కోస్తావ్యాపారము భారతవాణిజ్య నౌకలకు ప్రత్యేకింపవలయునని హాజిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును పరిశీలించ నెలకొనకముందే నియమింప వలయునను ఉపపాదనము అత్యధికసంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడెను. అనుకూలముగ 71 రు ప్రతికూల ముగ 40 మంది సమ్యక్తులనిచ్చిరి.

సెప్టా, సెప్టెంబరు 20:- హాజిగారి బిల్లు పై నేటిదినము చర్చజరుగునని తెలియుచు భారతశాసనసభ గ్యాలరీలన్నియు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున జోషిగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరములు ప్రత్యేకించెను. అత్యధిక సంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడెను. అనుకూలముగ 71 రు ప్రతికూల ముగ 40 మంది సమ్యక్తులనిచ్చిరి.

సోమలూను స్వప్నవరము విషయమై రిప్లీకు ప్రభుత్వమున్నియు ప్రతిపాదనలన్నియు తెలిపినవియు అందు లన్ని ఈ కార్యమునకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనననియు క్రిమియగునని హాజిగారు ప్రశ్నోత్తర మొనగిరి.

బోర్నివికల వజంతుల బిల్లు

ప్రశ్నోత్తరముల ముగియగానే బోర్నివికల వజంతుల బిల్లు సెలవు కమిటివారు ఏకగ్రీవముగ తయారు చేసిన నివేదికను గా, క్రియదగిన సభవారికి సమర్పించిరి

హాజిగారి బిల్లు

విజ్ఞుల హాజిగారి బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను

అల్. కె. వజ్రగంగ తెట్టిగారు బిల్లును బలవంతులు ఇట్లు చెప్పిరి:- అధిక విషయములందు బ్రిటిషు వారికి భార తీయవలయునని పన్నులు మేర్పడినప్పుడు భారతీయుల వాక్కులు మూలకు ప్రోయబడుట చాలవలయునని యున్నది కోస్తావ్యాపారము వాతీయ నౌకాదళమునకు ప్రత్యేకించు యొనను సద్భావమును 81 దశమలు అచరణలోనికి తెచ్చినను, ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన బ్రిటిషువారున్న శాస్త్రమును అనుసరింపజేయుట అభ్యంతరము కలగజేసినవ రమయ్యెను. అను విషయమై అభ్యంతరములను, అట్లే అట్లు ప్రస్తుతము తమ దన్ను వాక్కులను తెల్పు ల్ల కలగగల వస్తువును తెలిపవ దు ఈ విషయమై సభాసభ సమీక్షించియు, భారతీయులు ఈ బిల్లును ఆమోదింపబడిన అభ్యంతరము కొందరు నూచించియు నున్నారు. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన దిక్షాప్రతిపాదిక ఆగ్రహ ముకలగవచ్చును. ఒక గౌరవసభ్యుడు చెప్పిరి. ఒక దేశము వారికి ప్రభుత్వముగలగజేయవలయునని ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు కేట దినదినము భారతదేశపు వాణిజ్యనౌకాదళమును అభివృద్ధికి తెలియజేయునను ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు కేటదినది. సంసానాధీనుల పరిపాలనమున కొన్ని రేవులునుంటున్న ఎట్టి చిత్తుకలగదు ఈ బిల్లుల సంసానములనుకూడ లాభముకలగును. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన స్త్రీయ చార్జీలు అధికమునని సర్ ఛార్జీస్ ఇచ్చి నుగారు అభిప్రాయము తెలిపి యున్నారు. ఇట్లు జరుగుట అసంభవము. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన భారత పిప్పింగుకంపె నీలు అధికముగ యెరుగును. పోటీవల్ల క్రమముగ స్త్రీయ ఛార్జీ త యెరుగునని యాశించెదమన్ను.

ప్రాయర్థుగారు

బర్మా ప్రభుత్వ ప్రతినిధియగు పూనుగారు బిల్లును ఆక్షేపించు ఇట్లు చెప్పిరి:-

బర్మావారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనకనే ఈ బిల్లు ము బర్మాకు అనువర్తించుట చేయుట శాస్త్రముకాదు. మ ర్మ-ప్రొటెక్టోరేటు కమిటికి ప్రశ్నలకి బర్మావారికి ప్రత్యుత్తరములే. పంపజేయి. ఎవమతి దిగుమతి వ్యాపారము ఎవరు చేయవలయునను విషయమై బర్మావారికి ప్రత్యుత్తరము దానివల్ల పుట్టుచునున్నది. మర్మ-ప్రొటెక్టోరేటు మరెవమిటి వారి ఎదుట ఇచ్చుచు బర్మావారుమాత్రమే వాక్కువచ్చిరి. కోస్తా వ్యాపారము భారతవాణిజ్య నౌకలముతో ప్రత్యేకింపవలయునని బర్మా సర్త సభువు అభ్యంతరము ఉట్లో బయ్యగారు వాక్కు మిచ్చిరి. వారియొక ఈ బిల్లునందలి ముఖ్యములను అంగీక రించెనగాని కోస్తావ్యాపారము భారతీయుల కరమొవర్చబడిన ఇప్పటికన్న ఎక్కువచిట్ట పరిశీలకు త్వమునకే యాను భయము తెలిపిరి.

బర్మావారు బియ్యమును అధికముగ ఎగుమతిచేయుచు న్నారు. బియ్యమును ఎగుమతిచేయుటకు తన పౌరగణములు తే తన్ను బర్మాకు ఎంతోకష్టము కలుగును. భారతవాణిజ్య నౌకా దళము బర్మాకు అందరకు సంతోషకరముననుకూలము కాని కోస్తావ్యాపారము భారతవాణిజ్య నౌకలతో ప్రత్యేకించవల యుననియు రైతుల మంచి చెడును విచారించుటలేదని చెప్పి నతడు. జనసంఖ్యలో నూటికి 90 మంది రైతులు. కోస్తావ్యాపా రమును భారత నౌకలకు ప్రత్యేకించిన రైతులకెట్టి ప్రత్యేకలా భముకలగునో తెలియజేయవలెను. లాభమువిషయమునంద స్త్రీయరు ఛార్జీలు అధికమై రైతులకు కష్టముకలగుట తస్యము లాభము తయు భారతదేశమునకు చేరవలయుననియు నవ్వమంతయు బర్మావారు భరించవలయుననియు చెప్పి నట్లు గును. ఈ చట్టము ఆమోదింపబడిన బర్మాకు భారతదేశమునందే ప్రత్యేకింపవలయునని ఆందోళనకు బలము కలగజేసెట్లుగును.

ఉట్లోగిగారు

బర్మా ప్రతినిధియగు ఉట్లోగిగారు బిల్లును బలవంతులు ఇట్లు చెప్పిరి:- పూనుగారు ఉపశాస్త్రము ఆ ప్రస్తుత ప్రశం సతో నిందించుచున్నది. ఈ విషయమున బర్మావారికి భారతీయు లకు చిన్నకలవాడు పెట్ట యిచ్చించుచున్నాడు. ఈ బిల్లు ఆమో

ఎస్. ఎల్. హాజిగారు ఎం. ఎల్. ఎ.

దింపబడిన స్త్రీయ ఛార్జీలు అధికమునని తలచుట పొరపాటుని వబ్బుగంటెట్టి గారు నిరూపించియున్నారు. బర్మాకు క్రమంబు వారుకూడ ఇదే అభిప్రాయము తెలిపియున్నారు. ప్రస్తుతము రయ్యో అధికారులు పిప్పింగుకంపెనీలకులని తమకు ఇవ్వ నుచున్న విధమున చార్జీలను నిర్ణయించుచున్నారు. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన పోటీ యెరుగును. సరసముగల్గు యెరుగును. దేశీయవ్యాపారము నుద్ధియగును. పూనుగారు బర్మా ప్రభు అభిప్రాయములను తెలుపలేదుగాని బర్మా ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములను తెలిపియున్నారు. ప్రజలలో విభేదములను పురిగొల్పి పరిపాలనము కొనసాగించవలయునను సిద్ధాంతమును రాజకీయవిషయములందే కాక అధికవిషయములందుకూడ ప్ర యోగించబడుచున్నది.

నర్ విక్టరుసానుగారు

నర్ విక్టరుసానుగారు బిల్లును ఆక్షేపించు ఇట్లు చెప్పిరి:- నేను బొంబాయి విల్లు యజమానల ప్రతినిధిగ నుట్టాడునున్నానుగాని ఆంగ్లేయుల ప్రతినిధిగ నుట్టాడులేదు. ఈ బిల్లునందలి ఇవిడియున్న సిద్ధాంతములను విల్లు యజమానుల సంఘమువారు ఆమోదింపచున్నారు గాని బిల్లునందు ప్రకటిం పబడిన సిద్ధాంతములను ఆమోదింపబడులేదు. కోస్తావ్యాపారము న భారత నౌకలకు ఎక్కువపంపంబు మందలమునను మాత్ర మును మేము అంగీకరించుచున్నాము. బొంబాయి విల్లు యజ మానులసంఘమున భారతీయులు ఆంగ్లేయులు సభ్యులుగనున్నా

రు. ఒకరు శాస్త్రముగ అనుభవించుచున్న వాక్కులను అశాస్త్ర యముగ తొలగింపజేయుటకు మా సంఘమువారు అంగీకరింపరు. కాని వాతీయవ్యాపారికి ఇట్టి వాక్కులను తొలగించుట అసంభవ మైనచో అందులకు తన పరిహారమునకు అనుసరము. ప్రస్తు తము ఇంచితపు ప్రభుత్వము పిప్పింగుకంపెనీలకులని తమకు ఇవ్వ నుచున్న విధమున జరుపుచున్నది. ఇంచితపు ప్రభుత్వము మూలక ప్రోత్సాహమును కొంతమందికి ఈ అభివృద్ధిముఖ పౌరగణ ముల కొనకల తగనికార్యము. క్రమమేర వాట్లోల రైతులకు మయనని మా అభిప్రాయము. పిప్పింగు స్త్రీయ వాగ్గేవను కంపెనీవారు కోస్తావ్యాపారము సంపూర్ణముగ కరమొవర్చబడి యనువిషయమై ఆలోచించుటయు, రి సమర్థములతో భారత దేశమునకు కావలసినట్లు ఈ దేశములో తయారుచేయుచు మునియు, కావున విదేశీ లనుండి బట్టల సమకూరులను సంపూర్ణ ముగ విషేధించవలయుననియు మేము కోరెద సభ వారు మా ప్ర భుత్వమువారుగాని అంగీకరించెదరా? ఇంతవరకు భారతదేశ మునందలి విల్లు అధికారులు దక్షిణదేశములను వీరు చేర్చిన రు. కోస్తావ్యాపారపు భారత నౌకలకు ప్రత్యేకింపవలయునను కొరకకూడ ఈ విధముగనున్నది. కొన్ని మరతులను అంగీకరించిన నెలకొని విట్టిని నియమింపవలయునను ఉపపాదనమును చేస బల వరచేదను ప్రస్తుతము ఇతరము అనుభవించుచున్న వాక్కులను తొలగించునవ్వమగాని వారి ఆస్తి స్వాధీనపరచుకొనునవ్వమ గాని వారికి శాస్త్రమును పరిపూర్ణమునను, స్త్రీయ చార్జీలు అధికము కాదుగూడదు. కోస్తా ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపారము నకు సరిపావు భారత నౌకలకుండవలెను హాజిగారు ఒక కంపెనీవారివద్ద జీతము పుచ్చుకొని పరిచేయుచున్న విజ్ఞులు అని సర్ సిం ప్సుగారు చెప్పుట నిదానావ్యమని మీరు తలవ కూడదు. ఆంగ్లేయులందరి ఏకా ఒక కంపెనీవారివద్ద జీతములు పుచ్చుకొని పరిచేయువారని మీరు తెలియును. హాజిగారు తన నియోజకవర్గమువారి తరపున మాట్లాడుట తేదనియు, ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన లాభము చెందువారిలో వాణిజ్యవారికి అభిప్రాయములను సర్ సింప్సుగారు తెలిపిరి. ఈ విషయమున ఆస్థిలియావార వలంబించిన విధానమును మనము అనుసరించిన ధనికులకుగాక కార్మికులకు లాభముకలగునని (జోషిగారు:- విజ్ఞు:- విజ్ఞు) ఈ విషయమున జోషిగారు శాస్త్రోద్దేశింపచున్నందులకు సంతసించుచున్నాను. ప్రస్తుతము బ్రిటిషు కంపెనీలు అనుభవిం చుచున్న లాభములు బిల్లు ఆమోదింపబడిన భారతదేశపు కంపె నీలుకులేను. దీనికొరకు ఒక పాక్కులను అశాస్త్రముగ తొల గించుటకు సభవారు పూనుకొనకుండ కోస్తావ్యాపారము యొ శాసనయందు భారతీయులకు తన శిక్ష గరువవలయునని కోరవచ్చును. మాస్టరుగారు ముందుగా భారతదేశపు కంపె నీలకు తేటలురీతిని పావు కాంట్రాక్టు నివ్వవచ్చును ఇతర విధముల భారతవాణిజ్యనౌకలకు సంతోష మున్నది. ఇట్టి కార్య ముని నిర్మింపజేసే లోడ, డిమెండ్ లు ఇతర లాభకరములను అశాస్త్రముగ తొలగించవలయు ఇట్టి బిల్లు ఉపశాస్త్రము నేనెన్న డికిం ఆమోదింపజాలదు" (కౌత్ ఛార్జీయ్యు.)

లాల్లా లజపతి గాయగారు

లాల్లా లజపతి గాయగారు బిల్లును బలవంతులు ఇట్లు చెప్పిరి:- సర్ సింప్సుగారు ప్రభుత్వదేశీయమైన వాక్య మునుమాత్రమే ఉదహరించి దానికి అపార్థము కల్పించ యిచ్చించిరి. సె ప్రూవా నివేక ను సం పూర్ణముగ ఆమోదింపవలయును. తేవన్న లాభములేదు. ఈ బిల్లు ఆమో దింపబడిన దక్షిణాఫ్రికానుందలి భారతీయులకు ఇచ్చున కలు గునను వాదము హాస్యాస్పదము. దక్షిణాఫ్రికానుందలి భార తీయులకు ప్రత్యేకముగ కొన్ని వాక్కుల నివ్వవలయునని మే ము కోరుటలేదు. సామాన్య వాక్కులనే కోరుచున్నాము. బ్రిటి షువారు భారతీయులను నీచముగాచూచున్నారు. ఉద్యోగము లందును వ్యాపారమునందును భారతీయుల ఎదుట వివక్షిత చూపబడుచున్నది. భారత ప్రభుత్వ నిర్మామే ఈ విధమున నున్నది ఎవ్వరు చూచినను ఆంగ్లేయుల అధికారే కళవము చున్నది. ఇతర దేశముల వారు తమ వాణిజ్య నౌకాదళమును అభివృద్ధికి తెచ్చుకొనిన విధ ముననే భారతీయులు అనుసరింప యిచ్చించుచున్నారు. 17 వ శతాబ్దమున భారతదేశమునందే ధనమును తీసికొనిపోయి బ్రిటిషువారు తన పరిశ్రమలకు అభివృద్ధికి తెచ్చిరను మాట సత్య ము. భారతదేశపు నౌకావ్యాపారము మీరు ధ్వంసము చేసియు న్నారు. వివక్షితముమాపు ఇట్టి చట్టములను తయారు చేయుట శాస్త్రము కాదని మీరెప్పుడు దుబయును పలుకుట హాస్యాస్ప దముగ నున్నది. ఒకప్పుడు ఉచ్చాదితమునున్న భారత నౌకా వ్యాపారమును పురగుద్దరించుట అర్హముకావాలదు. 1922 సంవత్సరమున 10 లక్షలు మూగధనముతో బెంగాలు స్త్రీ ము శానిగేవను కంపెనీ సాపింపబడినది. విదేశీపు కంపెనీలన్నియు 4 లక్షలమే కలసికొని స్త్రీయ చార్జీలను 12 నుండి 2 కి తగ్గించిరి. ఈ పోటీల బెంగాలు స్త్రీయ శానిగేవను కంపెనీ దివాలాకి నె న్నది ఈ కంపెనీ దివాలాకియగనే స్త్రీయ ఛార్జీలు 2 నుండి 3

వరకు అధికము చేయబడెను. ఇట్టి అశ్వాంతపు పొటీలను నేలెం గాలు బర్మావీ మనావిగేమను కంటెనీ దివాలతీసినది. ఇట్టి అగ్రర్థుకును పొటీయందహదను ఉద్దేశముతో ఈ విల్లు లేబడినది.

బాజీపాయిగారు

బాజీపాయిగారు విల్లును గురించి మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—పిప్పింగు వ్యాపారము ప్రస్తుతము అంగ్లేయుల చేతి లో నున్నది. అంగ్లేయులు ఎంతోధనము పెట్టుబడి పెట్టియు వ్యాపారము చేయుచున్నది. ఇంత ధనము పెట్టుబడి పెట్టి వ్యాపారము చేయుచున్న వర్తకసంస్థకు అశ్వాంతముగ నష్టము కలుగజేయు యత్నించుట ఉచితముకాదు. విదేశములందున్న భారతీయులకు ఉచితకారణ ముండవలయునని పొట్టుబడుచున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు నొక నోరెత్తి మాట్లాడుటకు వీలుండదు.

హాజీ కాపీగారు విల్లును బలపరచిరి. సాయంకాలము 8-55 గంటలకు విల్లుపై చక్కనిలిపి సమృద్ధులు పుచ్చుకొనవల యునను ఉపపాదనను ఆమోదింపబడెను.

హాజీగారి ప్రత్యుత్తరము

హాజీగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఈ విల్లుపై దక్షిణాగ్రహానికి ఆగ్రహము కలుగననువాదము నిజమైనది కాదనియు, మొంబాయి భారతవర్తకసంఘమువారు విల్లును ఆమోదింపున తంజివూరు పంపిరనియు చెప్పిరి.

నర్ బార్డికెయినీగారు విల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈవిల్లుపై ఆధికముగ నష్టముకలుగును. భారతదేశ మునకు వివిధముగను లాభముకలుగదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనమునందు లేని రేవులు భారతదేశమున ఎన్నియోజుండును టచే విల్లును అమలునందుచుట కష్టముగును. బర్మావానికి ఈ విల్లునల్ల ఎంతో నష్టముకలుగును. అంతేకాక ఈవిల్లు వర్ష విస్తృత ను నూచించుచున్నది. ఈకారణములవల్ల విల్లును సభవారు ఆమోదింపకూడదని కోరుచున్నాను.

ఉపపాదనము ఆమోదింపబడుట

విల్లును పరిశీలించి సెలక్షన్మిజీ నియమింపవలయునను ఉపపాదనముపై సమృద్ధులు పుచ్చుకొనబడెను. అనుకూలముగ 71 డ ప్రతిపాదనకు 46 మంది సమృద్ధుల నొసగిరి.

అంతటితో సభ రేపటిదినమువరకు ఆపునలచేయబడెను.

జాతినమితి ఖర్చు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

జనీవా, సెప్టెంబరు 20:—జనీవాలో జాతినమితి ఆర్థిక కక్షత్రమును చర్చించుచున్న కార్యక్రమములకు దేశములు కచ్చ ఇతర దేశములకంటె ఇండియా ఎక్కువసొమ్మును గట్టు చున్నదనియు సమరణచేసినవిధానము 1932 లో అమలు జరుగ వలెననియు యూరప్రతిపాదన.

బాపట్ల నబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఐ. పి. నెం 50/1923

పెటిషనరు:—(బులుదాత) వల్లభశేని వరంధామయ్య.

కౌంటరు పెటిషనరు:—పి న పాల ముద్రమయ్యం వయస్సు 80 ఏళ్లు కళాపంతులు, పొన్నూరు.

పైన తెలుపబడిన పెటిషనరు 1920 సం॥ 5 వ ఆక్టు లోని 19 (2) వ క్లౌజు ననుసరించి రిస్పాండ్ డేటును ఇన్ సార్వెంటుగా తీర్మానించుటకైట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టు నందు ఒక ఆర్డరు దాఖలచేసికొని యున్నాడు. సదరు ఆర్డరు విచారణ నిధిత్త 15-10-23 లేడికి వాయిదా వేయడమైనదని యందుమూలముగా తెలియజేసినద మైనది.

సబ్ కోర్టు-బాపట్ల, 15-9-23. సి. వరదరాజు, అడివనర్ సబ్ జడ్జి

మాత్రము

కాలవర్తమానమునకు జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటసాలను ఉద్దేశము గ్రాయుకాలముగాని మాకు పంపి నచో వారలకుయెట్లు పాపము, వ్యభిచారము, ధనము, భూమి, విద్య, సంపాదనము, కళాత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉన్నతము, తీర్థము, ముద్రలుగాగల నియమములు వ్రాసి 2-4-లెటరు పి. పి. గా పంపెదము. వ్యాకర్తరు రీడింగుతో ఒకసారి ర ఫలం. 1-4-20. C. పిళ్ల వెంకటకృష్ణయ్య 14-9-23

గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు, గోదావరిజిల్లా

గృహలక్ష్మి

దసరా సంచిక చిత్రవిచిత్రముగనుండును.

చదివి ఆనందించరాదా!

చందాదార్లకు ఉచితము.

ఇతరులకు 12 అణాలు.

త్వరగ చందాదారులుగ చేరండి.

సం॥ చందా రు. 4 మాత్రమే.

“గృహలక్ష్మి”

P. B. 752.

ఎగ్జు. మదరాసు.

నెహ్రూ నివేదిక

మోరొపంతు జోషీగారి యంగీకారము

లాహోర్, సెప్టెంబరు 20:— పునస్సంధానవయోనిర్ణయ సంఘాధిపతు మోరొపంతు జోషీగారు భారత నేతా పంతు భవమున చర్చలో పాల్గొనుచు నెహ్రూ నివేదికను గు రించియు పునస్సంధానవయో నిర్ణయమును గురించియు నీ క్రింకి యభిప్రాయముల వెల్లుబిచ్చి.

‘నెహ్రూ సంఘ నివేదికయొక్క మూలముత్రములతో నాకు సంపూర్ణ అంగీకారముగలదు. ఈ నివేదికలోని భాగము లను మొత్తముగా నాలోచింపవలెనని భాగములు భాగము లుగా నాలోచింపరాదు. పునస్సంధానవయోనిర్ణయమును గురిం చి పాంచలములో నింతవరకు యిచ్చిన సాత్వములవలన పాం చాలరు పునస్సంధాన వయోనిర్ణయముకంటె వివాదాస్పదా నిర్ణయము చేయుట కొప్పుకొనెదనని చెప్పెను.’ (ప్రీ ప్రెస్)

ప్రేటుకొన్నిలు మహాసభ

నయిమన్ ఉపసంఘ నియోజకములు

కన్యా, సెప్టెంబరు 20:—నెహ్రూ సంఘమునకు సమావేశ ము చేయుటకు ప్రేటుకొన్నిలో వారు 12 గురి ని ని యమించివారు రేపు సభ కార్యక్రమమైన తరువాత ఎన్నిక జరుగును. నియోగింపబడినవారి పేర్లు:—

స్వర్గార్ చిరంజీవ్ సింగ్ (నియోగింపబడినవారు) మె. క్వి దాదాభాయి (నియోజక) జీకాచారి (ఎన్నిక) జి. ఎస్ క ప్పి (ఎన్నిక) సర్ పి. శంకరశాస్త్రియర్ (ఎన్నిక) సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ (ఎన్నిక) మహమ్మద్ క్రవార్జీ (ఎన్నిక) ఆక్రం హి స్సేక్ (నియోజక) సర్ ఇబ్రహీం బాఫర్ (ఎన్నిక) స్వర్గార్ సివదేసింగ్ (ఎన్నిక) రాజనవాల్ ఆలీఖాన్ (నియోజక) మేజర్ మహమ్మదు అక్బర్ ఖాన్ (నియోజక) (ఆ. ప్రెస్.)

భారతసంస్థానములు

ప్రజాసంఘ రాయబారము

నెహ్రూసంఘనివేదిక ఆమోదింపుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 20:—భారత సంస్థాన ప్రజా సంఘ కార్యనిర్వాకవర్తమువారు ఆంగ్లే దేశమునకు శివాజీ బ హద్దూర్ రామచంద్రరావుగారు, ప్రొఫెసర్ సి. ఆర్. ఆఫ్ యంకర్, ఎ. బి. నేజ్, పి. ఎల్. చుదాగర్ గార్ల సభమును ఆంగ్లే దేశమునకపంపి సంస్థాన సమస్యలగురించి ప్రచారము చేయించ నిశ్చయించివారు. భారతదేశములో ప్రచారమునకు గూడ ఒక ఉపసంఘ మేర్పరపబడినది. ఈసంఘము నెహ్రూ నివేదిక నామోదింపి రిస్పాండ్లకు తమ వందకము లిచ్చియ యున్నది. (ఆ. ప్రెస్)

నెహ్రూనివేదిక-భారత

సంస్థానములు

బికనీర్ మహారాజాగారి యభిప్రాయము

బొంబాయి:— బికనీరు సంస్థాన ముద్రయగు సర్ మహ్మూద్ ఖాయి మెహతాగారు బిల్లరు, విడియెటుల సాత్వము యుటకు ఆంగ్లే దేశమునకు నవసరమున నిచ్చిన విం దు లో నుపన్యసించుచు బికనీరు మహారాజాగారి క్రిందియభిప్రాయముల వెల్లుబిచ్చి.

‘ఆంగ్లే ప్రభుత్వములో చేసి కొని న సంధులు, యితర హక్కులు గొరవించవలెనని నెహ్రూ నివేదికలోని నిర్దేశం లు సంస్థానముల కిష్టముగాలేవు. ఆంగ్లే రాష్ట్రములకు సంస్థా నములను తగాదానచ్చినప్పుడు భారతి కాదుకొన్నివాడి గాను, న్యాయప్రసాదకుడుగాను నండుల న్యాయముకాదు. సంస్థానములకిష్టపడవలసినవస్తువులను సంస్థానములు ఆంగ్లే దేశ మును సంస్థానముల కెవ్వరికిని యిష్టముండదు. సంస్థానములు భారతదేశమునకు తక్కువని యెప్పటికిని ఒప్పుకొనవలెదు. సంస్థానములపై ఆంగ్లే రాష్ట్రములు ఆధికారము చలాయించు టకు మేమువ్యతిరేకము. సంస్థానముల సమస్యలతో ఆంగ్లే ప్రజ లు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. ఆంగ్లే రాష్ట్రములు స్వా తంత్ర్యమును బడయుట కొరకుమును, సంస్థానాధీశులుగాని, వారి సంఘముగాని, యెప్పుడును చెప్పరు. (ప్రీ ప్రెస్.)

అఖిలభారత సంస్థాన

ప్రజల సంఘము

ప్రచురణశాఖవారి యభిప్రాయము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:— నెహ్రూక మిటి వారు శ్రమచేసి బాగ్ ట్రాన్స్ వాసిన అఖిలభారత సంస్థానములను అధ్యాయము లెన్సీ స్కాట్ గారి విధానము ప్రజల ంతే జాని కరమో తెలియజేయుచున్నది. మరియు ఆంగ్లే సంస్థాన ప్రభుత్వ మును నష్టించెదలకంటె భారత ప్రజలను నమ్ముట లాభకరమని ఋణాపుచేయుచున్నది. ఇన్నాళ్లు శ్రమపడించువారు యిప్పు డు అకస్మాత్తుగా సంస్థానప్రజలయొడ యను గమా ప్రకటించుట చాల వింతగా నున్నదని ముఖ్యమంత్రి మెహతా గారు పసిరి. దీనియర్థము దుర్భాగ్యము. దీనివలన భారతీయాయులు సం స్థానప్రజలను రెండు వర్గములను విడియోగించుకొనెదలకు ప్రయ త్నించుచున్నదని ఆర్థర్ నేమో, నిరీతకంటె సంస్థానప్రజల ను మోసముగాను బంధించి యుండవలెదు.

బిక నీరు మహారాజా గారు సేవహాసంఘ నిశేధికను పరి
 గా గ్రహింపక దుర్బలప్రాంతమునడిగిండుటకు సేనాంతయు చింతిం
 చుచున్నాను. రాజ్యాంగవిధానములగురించి ప్రతిదేశముందును
 జగడములు పంథినించును. కాని ప్రతివిషయమందును వివిధ
 పక్షములపద్ధతి పూర్వముగ అంగీకారము కలగని స్వేచ్ఛాభాం
 నునకు తావులేకపోవును. శ్రేష్ఠమిత్రులను పరిగా గ్రహింపక
 భావికాలమున అంధకారమునే చూచుచుండి, నిరాధారములగు
 అనుమానములకు తమమనమున చోటునొసగి బిక నీరు మహారాజా
 గారు ప్రపరించునెడల చారిక కలియసంభావ్యమని సంతాపము
 తో సేన బలముచున్నాను.

తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి రీసెటిల్మెంట్

స్వేచ్ఛలు ఆఫీసరుయొక్క సలహాలు

స్వేచ్ఛలు రీసెటిల్మెంట్ ఆఫీసరు స్క్రీము రిపోర్టులో గావించిన నిర్ణయాలకు సంబంధించిన సలహాలనుగాక, యీ క్రిందిసలహాలుగల ప్రతియొకటి కమిషన్ ఛాన్సలర్ డి. శారదామూర్తి (ఎం. ఎల్. సి.) గారికి చేరినది.

1. తూర్పు, పశ్చిమ, గోదావరి జిల్లాలలో ఏలూరు, సామలూరు, కాంపల తులసానామల భూములు మొట్ట భూములకింద ప్రస్తుతము చేర్చబడియున్న డెల్టాకాంపల నుండి క్రమముగ నీటిపప్పులు పొందుచుండుటచేత, అవి డెల్టా భూములకింద చేర్చబడవలెను.

2. కొల్లేరు సరస్సుయొక్క సరిహద్దులనున్న సర్వే కాబడని భూములకు, పట్టాకు దీనికోబడదగిన సంజనభూము అవును, తగువిధమున నిస్తు నిర్ణయింపబడవలెను.

3. కృష్ణాజిల్లా, కైకలూరు తాలూకాలో నీటి ఆధార మున్నయు మరల పూర్తిగా పరిశీలించబడి వివిధతరగతుల క్రింద చేర్చబడవలెను. నీటిపారుదలయందుగల తాపములవలన నీటిపప్పులు క్రమముగా పొందనట్టియు, ఎరడలపొగునట్టియు ఆయకట్టలయొక్క నీటియాధారములు 2 వ, 3 వ, తరగతుల క్రిందగాక, 4 వ, 5 వ తరగతులకింద చేర్చబడవలెను.

4. మునియేరు ప్రాజెక్టులోనికొన్ని భూములకు పునర్విభజింపబడవలెను. క్రమముగ నీటిపారుదల క్రిందనున్న భూములు పల్లపుభూములకింద చేర్చబడవలెను. ఈ భూము లకు కృష్ణా డెల్టాలో రెండవతరగతి నీటియాధారము క్రిందనున్న భూములకు వేరించు పల్లపుచేట్లప్రకారము నిస్తు నిర్ణయింప బడవలెను.

5. మునియేరు ప్రాజెక్టులోనికొన్ని మొకభూములు కృష్ణా డెల్టాలో రెండవతరగతి గ్రామములకు నిర్ణయింపబడు తరగతికింద చేర్చబడవలెను.

6. దివి పంపింగుస్థలము క్రిందనున్న భూములకు కృష్ణా డెల్టాలో మొరక భూములయొక్క రేట్లవొప్పన నిస్తు నిర్ణయింప బడవలెను.

7. మొరక తాలూకాలో శాశ్వత మరామతుగావించ బడిన భూములు తగువిధమున పునర్విభజింప బడవలెను.

8. అక్రమముగ అచ్చుకట్టడంబు పంపింపబడుచున్న భూములకు యితరజిల్లాలలోనికొన్ని నిస్తు హెచ్చింపబడవలెను.

పార్వతీపురం డి॥ ము॥ కోర్టు పైలు

O. S. 307/17, E. P. 158/28.

వాది:—శ్రీ జయపురం మహారాజావారు.

ప్రతివాది:—సర్వీపురం లక్ష్మీ నరసింహులు.

వాదిగారు యీ నెంజుగ ప్రతివాది పయిని పొందిన

యీ నెంజుగ దీక్షి మొత్తం రు 115-0-0 అన్న దర్జిలా వడ్డీ పగయరాలు కాబట్టుకొనుటకు విశాఖపట్నం జిల్లా పార్వతీ పురం పలు దివిజను యిల్లా వంకట్రాయుడు పేట గ్రామం లో పున్నటువంటిన్న నుమాగు య 10-0 లు విస్తీర్ణం కల్గి నటువంటిన్న సొలి రం 1 కి శ్రీజయపురం సంస్థానంవారికి రు 17-8-0 లు కట్టుబడినీ శ్రీ గవర్న మెంటు వారికి రు 27-2-0 లు కట్టుబెంటున్నా చెల్లుచున్నటు వంటిన్న, సాలీనారు 10-0-0 లు నికరం రాబడి గల్గినటువంటిన్న ప్రతి వాది తా యెస్టీ మెంటుపై సలాయివాం భూములు 22.10.28 తేదీన ము॥ పార్వతీపురం డి॥ మన్యుకోర్టు వారిపై కేలం చేయబడునని అందరికీ యిందుమూలముగా తెలియపర్చడ మయినది.

పార్వతీపురం, } కె. అప్పల నరసయ్య,
18-9-28 } ప్రిడరు తరపు వకీలు.

BEST FOUNTAIN PENS & WATCHES.

BLACK Bird Rs. 3-4-0; Hardwear Lizard 2-5-0; Cameron Waverly 4-8-0; Waterman's 7-0-0; Mottled 7-8-0; Swiss Pocket Watches Roscope 3-8-0; Railway Regulaor 4-4-0; Wrist watches Rolled Gold 6-8-0; Best Lever watches 5-8-0; Alarm Timepieces 6-8-0; Paris Photo Fancy Cards Re. 1-8-0 per doz; American Flash Lights 6 $\frac{1}{2}$ " x 1 $\frac{1}{2}$ " Rs. 5-8-0; Camp Cots Telescope Mark Cedar Wood 12-8-0; Camp Cot Mosquito Net 6-8-0. V. P. P. charges Extra. LAKSHMI TRADING Co., P. B. No. 192, Madras.

మధ్యరాష్ట్రముల మంత్రులు

(1)

(2)

(1) ఈ రాజుశేంద్రరావుగారు, ప్రధానమంత్రి. (2) డి. కె. కేదరుగారు (వార్డా) రెండవమంత్రిగా నియమింపబడి.

మహమ్మదీయ శాసనసభ్యులు

నెహ్రూనివేదికను విచారించ వివిధ

రాజకీయతెగల మహమ్మదీయులను ఆహ్వానించుట

నిమ్నా, సెప్టెం 20:—కేంద్రశాసన సభలోని మహమ్మదీయ సభ్యులు సర్ జాల్పీకరు ఆఖానుగారి ఆధ్యక్షతక్రిం ద మార్వీ మహమ్మదు యాకూబుగారింబు పను జేయుదురి.

నవంబరు 11 వ తేదీన అఖిభారత మహమ్మదీయసభ ను దిల్లీలో జరిపి నెహ్రూసంఘ నివేదికను చర్చించి, కలకత్తా లో జరుగు కన్వెన్షనుసభకు దాఖలుచేయు కొన్ని నిర్ణయము తేర్చుచుండును, కన్వెన్షను సభకు ఆఖానుగారిని ఆధ్యక్షునిగా ఆహ్వానించుటకు నిశ్చయించిరి. ఫాజిల ఇబ్రహీం ర హీంతుల్లాగారు గౌరవకార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి కేంద్ర శాసనసభ్యుల తరపున కలకత్తాలోను, లాహోరులోను యేర్పడి న ప్రత్యేక భారత మస్లిములీగులకును, కిలాఫతుసంఘము, జె ముఝతులులేమరాష్ట్ర మహమ్మదీయ సంస్థలకు, తదితరులకు ఆహ్వానములంప నిశ్చయించిరి. (ఆ. (పె.))

బెంగళూరు ఆల్లరుల విచారణ

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 20:—బెంగళూరులో జరి గిన ఆల్లరులవిచారణపై విచారణచేయుటకై నియమింపబడి యుండిన విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవార్యుడు సామశ్చేఖరరావు గారు నాన్యమనిచ్చిరి వీరు మైసూరు ఆసెంబ్లీ సభ్యులు.

మైసూరు ప్రభుత్వము వారి పరిపాలనావిధానమును ఖండించు రహస్యముగా పరిశీలనప్రచారము చేయబడుచు న్నసంగతి తమకు తెలియనే తెలియదని చెప్పిరి మైసూరు ప్ర భుత్వము సరిగాలేదని విమర్శించు గవర్నరు జనరలుగారికి ఉత్తరములు వ్రాయబడుచున్న సంగతియును తిరివారలు పంపబడుచున్న సంగతియును తమకు తెలియనే తెలియదని చెప్పిరి

ఇటీవలజరిగిన బెంగళూరు ఆల్లరులసందర్భములో పటా లనులుబచ్చి తుపాకులుకాల్పుట చాలా దురాగతమని పరిశీతు లు ఏండుమాగానైననుకూడ శాంతించనపుడు తుపాకులుప్రేల్పు టయిననది యంత్యసాధనముగా ప్రయోగింపబడవలెను. కాని యీ ఆల్లరులవిచారణతో తుపాకుల ప్రేల్పుటయే ముందు గా జరిగినది. ఇది చాలామాన్యము.

నంజప్పగారి నాన్యము

మొత్తముమీద 7 మారులు తుపాకీ ప్రేల్పుబడెను. అం దులో 3 తుపాకీశబ్దములు అబ్బానుఖాకగారి మేడమీదనుం డి వినిపించినవి. విగిలిన కబ్బములు ఆ చుట్టుప్రక్కలనుండి విని పించినవి. (ఆ. (పె.))

స్వేచ్ఛ ప్రధానాధికారుడు మరణితుగ మృత్యుడు జేరెను.

గృహము మార్పుట

శ్రీమాక పండిత స్వామి శ్రీనివాసలయ్యం

గారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎగ్గారు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు "రెడ్వింగు" బంగళాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చి రని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

శ్రీయుత గుల్లపల్లి పున్నయ్య

శాస్త్రిగారి పర్యటనము

నరసన్న పేట పారసభ

పాత్రోగారి రాజీనామా కోరుట

కర్ణాటక, సెప్టెంబరు 18:—అఖిభారత కాంగ్రెస్ సంఘసభ్యుడగు శ్రీయుత గుల్లపల్లి పున్నయ్యశాస్త్రిగారు శే డు నరసన్న పేట పాతల మహాసభలో నుపస్థితిచిరి. అశే కమిటి పురప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. దేశభక్తులగు శ్రీయు త స్వామిబాబుగారు అధ్యక్షపీఠము నలంకరించిరి. ప్రస్తుత రా జకీము పరిశీతులను గరించి శ్రీయుత పున్నయ్యశాస్త్రిగారు ఉపస్థితిచిన తరువాత సైమన్సంఘ బహిష్కార విషయమై పాత్రోగారి చర్యకు ఖండించుచు సభవారు తీర్మాన ముమో డించిరి. వారు రాజీనామా నివ్వవలెనని సభ తీర్మాన. (ప్రీ. (పె.))

గోధ్రాలో మతకలహములు

హిందువులు స్లిడరు మరణించెను

బొంతాయి, సెప్టెంబరు 20:—గోధ్రాలో (బొంతాయి రాజధాని) జరిగిన మతకలహములందు గాయపడిన పి. డి. హె, అగు స్లిడరు (హిందువు) గతసాయంత్రము మరణించెను. (ప్రీ. (పె.))

ఖర్గపూరు మతకలహములు

ఖర్గపూరు, సెప్టెంబరు 20:—జిల్లాకలెక్టరు యానగర ములోని హిందుమహమ్మదీయ కాయకులను సమాజేశ్వరచి ఇనటికలహములను శాంతింపజేయు విషయమై ఆలోచించుట కయి యొక సభిచేసిరి. కలెక్టరుగారే అధ్యక్షత వహించిరి. రైల్వే అధికారులుగూడ చాలామంది సభిపాల్గిరి. ఖర్గపూరులోని కార్యకర్తలు రేపు తెరవబడును. (ఆ. (పె.))

భారత స్వాతంత్ర్యసమితి

కాశీ, సెప్టెం 20:—భారతస్వాతంత్ర్య సమితిశాఖా సంస్థను యిచ్చుట స్థాపించుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. సభ్యులు చేర్చుకొనబడుచున్నది.

కామామృతము

కా మా మృ త ము 1676

ఈయోషధము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్ర పుచ్చు కొనిన ఎంత నిస్సారమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారసా ఖ్యము నీయగలదు. 5 దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, ముందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్ల మును దృఢ ముగా నిలిపివేయును. మధ్యన పుంసకులు, నరములబలము తగ్గి నవారు ఈమందునే పెక్కి పూతగాగూడ నుపయోగించిన విక్రీలి క్రిమింతులు కాగలరు. మియు తరములు రహస్య ముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు ఆసంత ములుగాగలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు:— అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు క. గోదావరిజిల్లా

ఆంధ్ర పత్రిక

1928 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 21-వ తేది

కోస్తా వ్యాపారము

శుక్రవారము

హాజీగారు ప్రతిపాదించిన, కోస్తా నౌకలరక్షణ చట్టమును యూరపియను సభ్యులును అధికారసభ్యులును అతితీవ్రముగ నెదుర్చుటచూడ, హిందూదేశము తన తేమమును తాను కాపాడు కొనుట వీరికి బనికరాదని యనుకొనవలసివచ్చుచున్నది. ఇతర స్వాతంత్ర్యదేశములన్నియు కోస్తా వ్యాపారమును తమ నౌకలకే ప్రత్యేకించుచుండ, హిందూదేశములు గావించుట నేరమని, యూరపియను లెంచుట శోచనీయము. వీరి బెదిరింపులకు లొంగక, భారతశాసనసభవారు హాజీచట్టమును సెలెక్టుకమిటీకిపంపి, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చిరి. బ్రిటిషువారి హక్కుల కీ చట్టమువలన నష్టము గలుగుననుట వట్టివిషయం. దేశీయ నౌకావ్యాపారమును అణచివైచి, విదేశనౌకలు చాలకాలము క్రొందటినండియు అక్రమలాభములను సంపాదించుచున్నవి. ఇప్పటికిని దేశీయనౌక ఎక్కడనయినను బయలుదేరుచో, విదేశనౌకలవారు తమ రేల్లును వెంటనే తగ్గించి, దానిని అణగద్రొక్కుదురు. విమ్మట తమ రేల్లును పెంచెదరు. హాజీచట్టము, దేశీయనౌకల కర్హాసము నొసగ గోరుచున్నది. కోస్తావ్యాపారమును యీ నౌకలకు ప్రత్యేకింప గోరుచున్నది. తదితర వ్యాపారమంతయు విదేశ నౌకల హస్తగతమైయున్నది. హిందూదేశ మీ మాత్రము లాభము బడయుటకు నోచుకొనలేదా? హిందూదేశపుసరుద్ధారాప్రయత్నములు, బ్రిటిషు లాభముల కే మాత్రము అడ్డువచ్చినను, యూరపియను ఎర్తకులను ఉద్యోగులను గగ్గలుపెట్టుట యాచారమయినది.

హిందూదేశము బ్రిటిషువారి సౌఖ్యము నిమిత్తముమాత్రమే నృజింపబడెనని వీరియద్వేషము గాబోలు! హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుచో, యిట్టి యాక్షేపణ కెట్టి బలముండేదిగాదు. ప్రస్తుత పరాధీనస్థితిలో, హిందూదేశము తనతేమమును తాను కాపాడుకొనుట నేరమగుచున్నది. ముప్పదియొక్క వర్తకపుజాతులవారు, కోస్తా వ్యాపారరక్షణము అంతర్జాతీయ న్యాయ సూత్రములకు భిన్నముగాదని అంగీకరించియున్నారని, షణ్ముఖించెట్టిగారు తేలపరచిరి. పెక్కుదేశములు కోస్తా వ్యాపారమును తమ నౌకలకు ప్రత్యేకించియుండెను. హిందూదేశములు జేయుచో, ఇంగ్లండుకును అధినివేశరాజ్యములకును ఆగ్రహమువచ్చుననియు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల హక్కులను కాపాడుట యికమీద కష్టమగుననియు, ఇండియాప్రభుత్వ వాణిజ్యసభ్యుడు భయపెట్టుట చోద్యముగ నున్నది. హాజీచట్టము ఏజాతికిని

నష్టము గలిగింప దలపెట్టలేదు. హిందూదేశపు హక్కులను రక్షించుటకుమాత్రమే తలపెట్టినది. లజపతిరాయిగారు నుడివినటుల, అధినివేశరాజ్యములలోని భారతీయులకు ప్రత్యేకపు హక్కుల నెవరును గోరుటలేదు. ఇండియాలో యూరపియను లటుగాక, తామిదివరకు సంపాదించిన ప్రత్యేకలాభములను విడువజాలమనుచున్నారు. హిందూదేశము తన నౌకాపరిశ్రమను పునరుద్ధరించుకొనుట దోషమగుచో, అది ఎన్నటికిని తల ఎత్తనేరదు. రాజకీయాధికారము నుపయోగించి, బ్రిటిషువారు హిందూదేశపు నౌకాపరిశ్రమను వెనుక నెటుల అణచివైచిరో, లజపతిరాయిగారు నిరూపించిరి.

బర్మాతరపున, అధికారసభ్యులగు పూవర్టు గారు జేసినవాదము, స్వార్థ భూయిష్టముగ దోషకమానదు. బర్మాకు, హాజీచట్టము బనికరాదని, వీరు బహిరంగముగ చాటిరి. వీరు బర్మా ప్రజల యభిప్రాయము నేతీరున కనుగొనిరో తెలియదు. మర్కంటైట్ మెరైను కమిటీవారిఎటు ఇరువురు బర్మా ప్రముఖులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఉభయులును చట్టపు సూత్రము సంగీకరించినది, పూవర్టుగారే అంగీకరించుచున్నారు. బర్మాను ఇండియానుండి విడదీయవలయునని ప్రోత్సాహపరచుచున్న వారిలో ముఖ్యులు సివిలుసర్వీసువారే. హిందూదేశపు తన్నులను బర్మా తినుచున్నదనియు, లాభము సంతను మాత్రము హిందూదేశము బొందుచున్నదనియు, పూవర్టుగారు చాటుచున్నారు. కాని, యూరపియనులు బర్మానుండి ఎంతద్రవ్యమును గొంపోయినను, ఎంతలాభమును సంపాదించినను, పూవర్టుగారి కిష్టమే. హిందూదేశము న్యాయముగబొందు స్వల్ప వ్యాపారలాభములు, వీరి దృష్టికి కంటకముగనున్నవి. హాజీచట్టము శాసనమగుచో, బర్మా ఇండియానుండి తప్పక విడిపోవునని, వీరు జ్యోస్యము జెప్పుచున్నారు. బర్మాప్రతినిధియగు "యూటోక్ గ్రే"గారు పూవర్టుగారి డంబములను నిరసించి, వీరు బర్మా ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుపరని, వెంటనే జవాబిచ్చుట సమంజసముగనున్నది. హాజీచట్టమునకును, ఇండియా బర్మాల విభాగమునకును ఎట్టి సంబంధములేదని, బర్మా ప్రతినిధి సూచించెను.

ఇంతవరకు విభజించి పాలించు సూత్రము రాజకీయ వ్యవహారములలో మాత్రమే అనుసరింపబడుచున్నది. ఇప్పుడు ఆర్థిక వ్యవహారములలో గూడ విభజనపద్ధతి బయలుదేరుచున్నదని, బర్మా ప్రతినిధి యధిక్షేపించెను. బొంబాయి మిల్లయజమానుల సంఘమువారు చట్టము నామోదించినను, వీరి ప్రతినిధియగు సర్ విక్టరు సాసూనుగారు చట్టమును పూర్తిగ ఎదుర్చుట, విచిత్రముగ దోషకమానదు. వీరు యూరపియనుల లాభములను రక్షించుట కాతురము జూపుచున్నారు. ఇండియాను నేషనల్ హెరాల్డుపత్రిక, యిటీవల నౌకవ్యాసములో సాసూనుగారు యూరపియనులయినను గారనియు, బగ్దాదు యూధులనియు, నిరూపించెను. వీరు ప్రజారక్షణచట్టపు సందర్భముననేమి, హాజీచట్టపు సందర్భముననేమి, యూరపియనుల కన్న ఎక్కువ దురభిమానము జూపిరి. సాసూనుగారి చర్యను, బొంబాయిమిల్లు సంఘమువారు నిరసించుట యవసరము.

ము. వీరు సూచించిన భయమంతయు నిరాధారమనుటకు సందియములేదు. లేనిపోని భీతిజూపి, చట్టము చెడ్డదని జూపుటయే, వీరి ముఖ్యద్వేషముగ నున్నది. హాజీగారిని, జీతము దీసికొను నౌకరని, నిందించుటవలన చట్టపు ప్రయోజన మంతరింపదు. యూరపియను సభ్యులలో ప్రతివారును, యేదియో యొక కంపెనీకి నౌకరులేయని, సాసూనుగారే యొప్పుకొనిరి. హాజీచట్టమువలన, బ్రిటిషువారి హస్తములనుండి డబ్బు భారతీయుల హస్తములలోనికి బోవునని, సాసూనుగారు తలచుచున్నారు.

సాసూనుగారు చట్టమునకు ప్రోక్షులముగ ముచ్చటించుటకు కారణ మేదియో ఇందువలన వ్యక్తము గాగలదు. భారతీయులు బాగుపడుట, వీరి కిష్టములేదని, తేలతెల్లమగుచున్నది. సాసూనుగారు చట్టమును పూర్తిగ నిరోధింప నమకట్టిరి. కాని, వీరి ప్రాతికూల్యము నహేతుకము గాదని చూచినంతనే గ్రహింపవచ్చును. హాజీచట్టము సెలెక్టుకమిటీలోనుండి సురక్షితముగ దాటి, భారత శాసనసభవారి యామోదము బడయునని నమ్మెదము. కాని రాజప్రతినిధిగారు యీచట్టమును త్రోసివైచెదరా యనునదియే ప్రశ్న. ప్రభుత్వకార్య నిర్వాహక సభ్యుల నలహావలన, రాజప్రతినిధిగారిటల జేయుచో గొప్ప పొరబాటు గావించెదరు. ప్రస్తుతస్థితిలో హిందూదేశము తన తేమమును తాను కాపాడుకొనజాలదను నమ్మకము, సర్వత్ర వ్యాపించును. నిరాశ ప్రబలమగును. ఇట్టి నిరాశ, సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనమునకై ప్రజలలో దీక్షను పురికొల్పుగలుగుచో, ప్రభుత్వ దృక్పథమువలన దేశమునకు పరోక్షముగ లాభమే గలుగును.

సప్రూ గారు : ప్రస్తుతస్థితి

సర్ జెజ్ బహదూరు సప్రూగారు ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిగూర్చి నిన్నటిదినము గోకలేహులలో గావించిన ప్రసంగముగాంచిన, మితవాదులలోగూడ ఎంత యసంతోషిగలదో గ్రహింపవచ్చును. తేబరు పక్ష పరిపాలన మంతరించి, కన్నరెట్టిపు పరిపాలన మారంభమయిన నాటినుండియు, హిందూదేశపు హక్కులను నిరాకరింపవలయునను కుట్ర ప్రబలియున్నదని, సప్రూగారు తలచుచున్నారు. సప్రూగారు ఇంగ్లండులో పర్యటనమునలికి, పాలకజాతి యొక్క మనోభావములను గ్రహింప గలిగిరి. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు, వికటరుటనుగార్ల కలయిక, దేశమున కనర్థహేతువయ్యెను. హిందూదేశ మొక జాతికాదనియు, స్వపరిపాలనము గోరదగిన స్థితిలో లేదనియు, కన్నరెట్టిపు ముఖ్యులును, కన్నరెట్టిపు పత్రికలును ఆందోళనము నలుపసాగెను. ఆంగ్లప్రజలు వీరివాక్యములను వేదవాక్యముగ సంగీకరించుచుండిరి. మిస్ మేయోగ్రంథము ఇట్టి దురభిప్రాయవ్యాప్తికి విశేషముగ తోడ్పడెను. కన్నరెట్టిపు పరిపాలనము ముగియులోపలనే, విచారణ సంఘము నేర్పరచి, సంకుచిత సంస్కరణములను ఇండియా కంటగట్టవలయు నను తలంపు ఏర్పడెను. ఆకారణముచేతనే శుద్ధశ్వేదసంఘ మేర్పడుప బడెను. సప్రూబోలు మితవాద ప్రముఖులు ప్రభుత్వమువారు నలుపుచున్న పొరబాటును విశదపరచిరి. కాని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు, ఇట్టి ప్రము

ఖుల హితమును పెడచెవినిబెట్టిరి. సైమనుకమిషనును హిందూ దేశము బహిష్కరించెను. ప్రసిద్ధ ప్రజాపక్షములలోని నాయకులందరును, సైమనుకమిషనుతో సంబంధము పెట్టుకొనకబోయిరి. సర్వపక్షసమావేశమునందు పాల్గొని, స్వరాజ్యవిధానమును నిశ్చించిన ప్రముఖులెవరును, యీ కమిషనుకు తోడ్పడకబోయిరి. ఇకముందు, కమిషను విచారణముగిసిన పిమ్మట, దేశమునందు పేర్వడసిన నాయకు లెవరును తోడ్పడలేదని వెల్లిడియగనని, నప్రూగారు నమ్ముచున్నారు. ఏదియో యొక రీతిని విచారణ ముగించుట సులభమే. ఏదియోయొక రిపోర్టును తయారు జేయుటయు సులభమే. కాని, నైహూకమిటీ రిపోర్టును పరిచినదప్పు, ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొనుటకు సైమనుకమిషనువారి కవకాశముండదు. ఇట్టి సమయమున, వివిధపక్షములవారును ఏకీభావము జూపి, ఎక్కోలో సంగీకరించిన కీసనస్వాతంత్ర్య విధానమును సాధ్యులు సంతత్యర్థలో సంపాదించుటకై పాటుబడుట యవసరము. ఇదియే సైమను కమిషనువారికిని, బర్మో-హిందూప్రభృతులకును చెప్పదగిన జవాబనుటకు సందియములేదు.

గోదావరి సెటిల్ మెంటు

కృష్ణా గోదావరి రిసెటిల్ మెంటు సందర్భమున రేట్లవిషయమున దప్ప తదితర విషయములగూర్చి సెప్టెంబరు 30 వ తేదీలోపల ప్రజలు తమ ఆక్షేపణల దెలుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారిదివరకు ప్రచురించియుండిరి అన్నిరకముల ఆక్షేపణలకును 1929 సంవత్సరము జనవరివరకు గడుపీయవలయునని, గోదావరి నిష్పలమయ్యెను. రేట్లుగాక తదితర సూచనలెవ్వయో, ప్రభుత్వమువారు దండు నారాయణరాజుగారి కిటీవల వ్రాసిన లేఖలో విశదపరచిరి. ఏనిని, ఇదివరకే ఇంగ్లీషునందును తెలుగునందును జిల్లా గెజట్టులలో ప్రచురించియున్నచో, యీసరికి రయితులు తమ ఆక్షేపణలను తెలుపుటకు వీలయ్యెడిది. ఏనినిపుడు ప్రచురించుటవలన, ఆక్షేపణలను సంపుటకు వ్యవధి చాలదు. ప్రజలకు తగిన సావకాశముచ్చ స్వీకరించుములో ప్రభుత్వమువారు జూపుతున్న వైఖరి, ఏమాత్రము సమంజసముగ దోషదు. ఇప్పుడయినను, ఆక్షేపణల బంపు కాలమును పెంచుట వివేకమగును. నారాయణరాజుగారికి పంపిన లేఖలో, ఏలూరు సామర్లకోట కాలవలకు తీరముననుండు మెరిక భూములకు తిరిగి పేరేడుట, కొల్లేరు నరస్సు ఆవరణములోని నర్సే గానట్టియు సెటిల్ గానట్టియు భూములను సరియగు తరగతిలో జేర్చుట, కైకలూరు తాలూకాలోని ఇర్రిగేషను వనరులను రెండవ తరగతినుండి మూడవతరగతికిని, మూడవతరగతినుండి నాల్గవతరగతికిని తగ్గించుట, మునియేరు ప్రాజెక్టుకిందనున్న మెరిక భూములకు తగిన తరగతి నేర్పరచుట, దివి పంపింగు విధానముకిందనున్న భూములకు క్రొత్తరేట్లను ఏర్పరచుట, మున్నగు ఎనిమిది సూచనలు పేర్కొనబడినవి. వీనికి మాత్రము యీ నెలాఖరులోపల ఆక్షేపణలను పంపవలయును. సెటిల్ మెంటు సూచనలు అననుకూలముగ నుండుటయగాక, ప్రజాభిప్రాయము వెలువడుటకుగూడ తగిన యవకాశములు లభింపకుండుటచే, రయితులలో బెరుగు అసంతృప్తి మిక్కుటముగ నుండకమానదు.

స్వదేశ సంస్థానాధిపతులు

నైహూ రిపోర్టునందలి సూచనలపట్ల స్వదేశ సంస్థానాధిపతులు ఉలిక్కులికిపడుటజూడ, వారికి స్వపరిపాలనా భూయిష్టమును హిందూదేశమనిన, ఎంతవెలుపుతో గ్రహించవచ్చును. నైహూకమిటీవారు, సంస్థానములకును ఇండియా ప్రభుత్వమునకును మధ్య గల సంబంధము, యికముందును కొనసాగవలయునని గోరుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించిన పిమ్మట, దానితో తమకు సంబంధముండగూడదని, సంస్థానాధిపతులు తెలుపుట, ఏమాత్రము న్యాయముగాజాలదు. హిందూదేశమంతయు. నొక ఘోషరేషనుగ నుండవలయునని, సంస్థానాధిపతు లిది వరకు గోరుచుండిరి. అట్టితిరి, బ్రిటీషు ఇండియాలో వలె, సంస్థానములలో గూడ పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యతవహించుట యవసరము. సంస్థాన ప్రజలిట్టి బాధ్యతను గోరుచున్నారు. తమ యభిప్రాయములను ఇంగ్లాండులో నివేదించుటకై, ది. బ. మోచర్ల రామచంద్రరావు, ప్రొఫెసరు అభయంకరు, ఎ. డి. నేత్, ఛాదాగరుగార్లను రాయబారులుగ పంపుటకు వీరు శక్తులయిచిరి. బల్లరు కమిటీ వారంగీకరించుచో, వీరు సంస్థాన ప్రజలతరపున సాక్ష్యముగూడ జెప్పెదరు. నైహూకమిటీవారు గావించిన సూచనల కపార్థము గల్పించి, బికెసేరు మహారాజుగారు ఆగ్రహపూరితులగుట, వారి గౌరవమునకు తగియుండలేదు. బ్రిటీషు ఇండియాకు సంస్థానములు లొంగియుండవని వీరు గర్జించుచున్నారు. కాని ఎవరు లొంగియుండ గోరి? ను ప్రీ కోర్టు గోరుటయందు విపరీతమేమిగలదో తెలియదు. సంస్థానాధిపతుల హక్కులను కాపాడెదమని జన్మస్వాతంత్ర్య ప్రకటనములో పొందుపరుపనందులకు బికెసేరు మహారాజుగారు కోపగించుకొనిరి. కాని, సంధి నిబంధనలవై నాధారపడు సంబంధము గూర్చి, ప్రత్యేక ప్రకటన మేల యవసరమో తెలియదు. బికెసేరు మహారాజుగారి విపరీతవాదమును నో నప్రూగారు సహేతుకముగ ఖండిచిరి. ఇక ముందిట్టి యాక్షేపణలు వెలువడవని నమ్మెదము.

లండను ప్రైము : యూరపియనుసంఘము

యూరపియను సంఘమువారు సైమను కమిషనుకు బంపిన విజ్ఞప్తిని, లండను ప్రైముపత్రిక శ్లాఘించుట వింతగాదు. యూరపియనుల హక్కులను భారతజాతీయవాదు లంగీకరించి వానిని కాపాడవలయునని యాపత్రిక పాచ్చరించుచున్నది. ఈ హక్కులెవ్వి? రాష్ట్రములలో స్వపరిపాలనము లభించినపిమ్మటగూడ, యూరపియను యుద్ధోగముల సంఖ్యను తగ్గింపగూడదనియు, భారతీయోద్ధోగముల సంఖ్యను పెంచగూడదనియు, రాజప్రతినిధిగారి కార్యనిర్వాహక సభను యూరపియనులతో నింపవలయుననియు, పరిపాలనము సర్విసులను ఉక్కుచట్టముపై నాధారపడవలయుననియు, యూరపియను సంఘమువారుజేసిన సిఫార్సులను, జాతీయవాదు లంగీకరింపవలయునని, ప్రైముపత్రికోద్దేశము. కాని, యిట్టి ఏర్పాటు స్వపరిపాలనమున కెన్నడును దారిజూపదు. ప్రజలకు పరిపాలనాధికారము నొనగబోదు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, యూరపియను సంఘమువారును, బ్రిటీషుపత్రికలును, ప్రజల

స్వపరిపాలనాశయమున కడ్డుపడుట, వారి కేమాత్రము గౌరవము గానరదు. వీరు ఇంగ్లాండుయొక్క గౌరవాభివృద్ధి కిందువలన తోడ్పడజాలరు.

యాదవుగారి మంత్రిత్యము

బాంబాయిలో యాదవుగారు, సైమనుకమిషనుతో సహకారము నలుపుటకు బ్రాహ్మణేతర పక్షమువానిని పురికొల్పినందులకు ఫలముగ, తిరిగి మంత్రిత పదవిని సంపాదించగలిగిరి. ఇదివరకు మంత్రిగనున్న ప్రధానుగారిని బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు కార్యనిర్వాహక సభ్యునిగ నియమించిరి. మంత్రులకు కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వపుటాశ జూపుచో, వీరు తమ స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుకొనగలుగుట దుర్లభము. మంత్రుల కిది వరకే పెక్కు ఆకర్షణములు గలవు. ప్రభుత్వమువారి కనుగుణ్యముగ నడచి, ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించుటకు, వీరు తరుచుగ నాయత్తులగుచుండురు. శాసనసభవారు గావించిన సైమనుకమిషను బహిష్కార తీర్మానమును గౌరవించిన మంత్రులు మద్రాసు రాజధానిలోనేమి, సంయుక్తరాష్ట్రములలో నేమి ఎటుల పదభ్రష్టులయిరో, దానిని తిరస్కరించిన వారు తమ పదవుల నెటుల నిలుపుకొనగలిగిరో తెలిసిన విషయమే. దీనికితోడుగ మంత్రులకు కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వమునుగూడ ఎదుటబెట్టుచో, వీరు శాసనసభాభిప్రాయము నేమాత్రము గౌరవించుటో యూహించుట సులభసాధ్యము. సాంఘికపక్షముల వారికి తాత్కాలిక లాభములుగలుగుచున్నను, యివిదేశానర్థ హేతువు లగుచున్నవి

నల్లమందు విచారణసంఘము

నల్లమందు పీల్చువాడుకనుగూర్చి విచారింపవలయునని, బ్రిటీషుప్రతినిధి నానారాష్ట్రసంఘసభలో ప్రతిపాదించెను. ఇందుకు చీనా లంగీకరించుచున్నను, నల్లమందును పీల్చుచున్న దేశములలోనే గాక, నల్లమందును తయారుజేయుచున్న దేశములలోగూడ పరిస్థితులను విచారింపవలయునని, గోరుచున్నది. చీనాకోర్కె సమంజసముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. నల్లమందుపంటనుగూడ తగ్గించినగాని, దానివాడుక తగ్గజాలదు. నల్లమందు తయారుజేయువారును, నల్లమందును వాడువారును గూడ చేతుల గలిపినగాని, యీ దురభ్యాసము తొలగజాలదు. చీనాకోర్కెను ఇంగ్లాండు ఆమోదింపలేదని తెలియుచున్నది. కేవలము చీనాలో విచారణ నలిపినమాత్రాన, యీ చెడుగు దొలగునని దోచదు.

బర్ ద్వాను మహారాజగారి ప్రలాపము

బర్ ద్వాను మహారాజగారు, లక్నో సమావేశముగూర్చి ఇంగ్లాండులో ముచ్చటించుచు, అందు పాల్గొనిన రాజకీయనాయకుల సందరను ఇచ్చుపచ్చినలుల దూషించిరి. వీరందరును, ఆకసములో మేడల గట్టువారట, ఇచ్చునచ్చినలుల వడరెడివారట, పనిపాటలు లేనివారట, ఆందోళనమువలన శీవించువారట. వీరియందు బాల్మీవినము గడపించునట. బర్ ద్వానుమహారాజగారి ప్రలాపములను హిందూ దేశములో నెవరును గమనింపబోరు. ఇంగ్లాండులో నయినను వీరి నిజస్థితి యీసరికి తెలిసియుండునని తలంపవచ్చును.

నానారాష్ట్రసంఘము : ఇండియా

నానారాష్ట్రసంఘపు ఖర్చులను హిందూదేశము ఇతరదేశములకన్న నెక్కుడుగ భరింపవలసి వచ్చుట, మిగుల అసంతృప్తికరమనియు, హిందూదేశపు ఖర్చును తగ్గించుట యవసరమనియు, యూను. అలీగారు కోరుచున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘము మాన ఇతరదేశములకు గలుగులాభములు హిందూదేశమునకు లేకున్నను, ధనసప్తము మాత్రము హిందూదేశమునకు ఎక్కువుగ నున్నది. హిందూదేశ దుస్థితి నివహములమున గ్రహించవచ్చును.

బొంబాయి నూతనమంత్రి

యాదవుగారు ముఠల నియమింపబడుట

మూసా, సెప్టెంబరు 20:— బి. బి. యాదవుగారు బాహ్యకేతర పక్ష నాయకులు గా, వ. ప్రధానుగారిస్థానే బొంబాయి ప్రభుత్వమంత్రిగ నియమింపబడినట్లు ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడినది. మంత్రుల పరిపాలనాకాళులు మార్చబడును. బి. బి. హాలీలాలుగారు స్థానికస్వపరిపాలన కాళును మార్చిరిఫీ ఉద్దేశు అహమ్మదుగారు విద్యాకాళును, యాదవుగారు ఎక్స్లైజ్ అహమ్ కాళును గై కొని వ్యవసాయ కాళు మంత్రిగ నుండును. (ఆ. (కె.))

బొంబాయి 20:— బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ అసాసియేషనువారు నెహ్రూపంఘమువారిని సర్వపక్ష పథివారిని అభిసంధించును తీర్మానించిరి. (ఆ. (కె.))

సం॥ రాష్ట్రముల శాసనసభ

సైమను ఉపసంఘము ఎన్నిక

నై నీటాలు, సెప్టెంబరు 20:— సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభయందు నేడు సైమను ఉపసంఘమునకు ఎన్నికొనబడిన పట్టులు శామి నీటుకాబడినవారి పేర్లను అధ్యక్షుడు చదివెను. ఏడుగురి పేర్లేమున్నందున వేరే ఎన్నికలు జరుగ నక్కరలేదని వారే ఎన్నికొనబడినట్లు ప్రకటించెను.

పట్టులు:— జి. పి. శ్రీవత్సగారు, రాజా బహదూరు కుశీలాలు శింపుగారు, హిదాయతు హుస్సేనుగా, కన్యకా విశ్వేశ్వర దయాలుగారు, నేతుబాయి రామచంద్ గారు (నిమ్న జాతుల ప్రతినిధి), ఎం. జి. డిశాంగము (అంగ్లో ఇండియను) చాలీ మఫాతు అహమ్మదు ఖానుగార్ల కేర్లు ప్రకటించబడగ నీ ప్రతిపూల పక్షమువారు స్పీకరు కేకం నేసిరి.

సిమ్మట పస్టి మెంటరీ డిమాండుపై చర్చ జరిగెను. జి. యిల్ల విచారణ సంఘము ఖర్చులనుగాను రూ. 50,000 పస్టి మెంటరీ గ్రాంటులకు హోమ మెంటరుగారు కోరిరి. ప్రతిపూల పక్షమువారు అనేక వోతలను ప్రతిపాదించిరి. విచారణ సంఘమునందు జి. యిల్ల ఆనుభవము గలవారెవ్వరు లేరనియు కాంగ్రెసువారు మినహాయించబడిరనియు అందరూ ప్రభుత్వపక్షమువారి యనియు ఆక్షేపించిరి. సవరణ అన్నియు ఓడిపోయెను. అసలు డిమాండు అంగీకరింపబడెను.

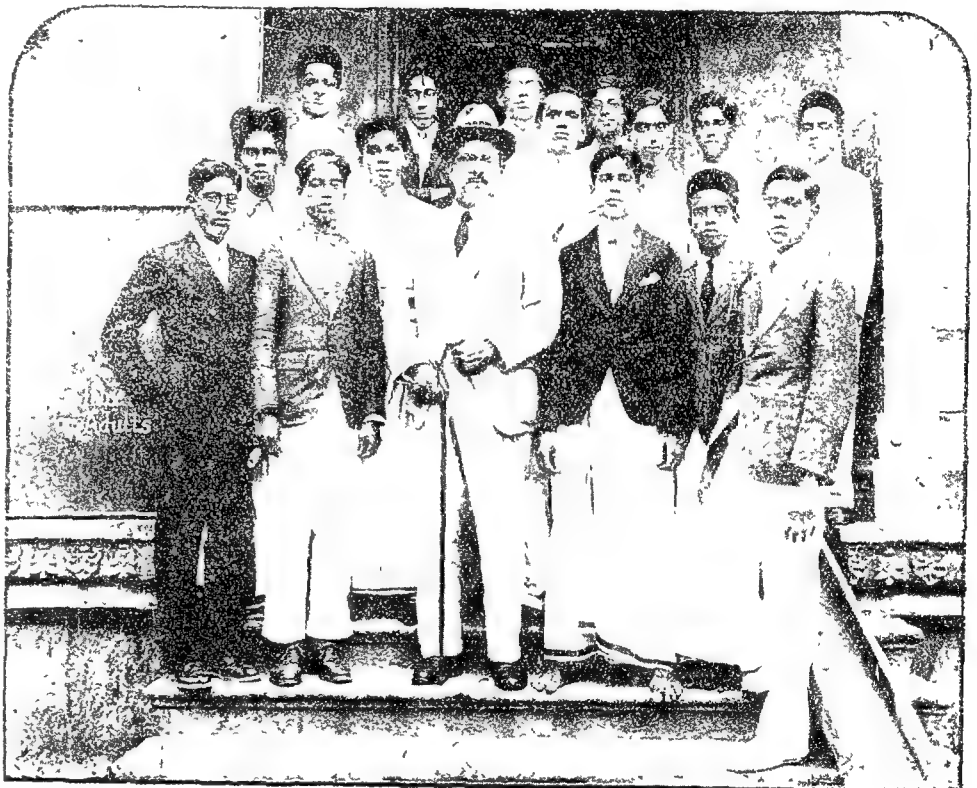

(1)

(2)

(3)

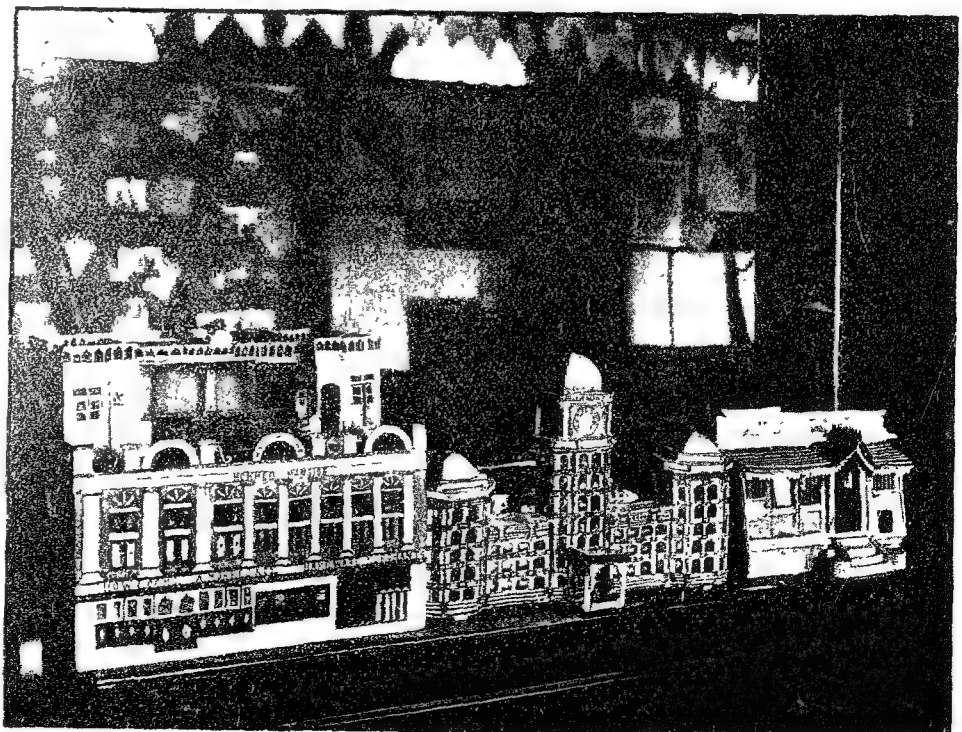
(1) వి. ఎఫ్. రంగస్వామిగారు ఎం. ఎ:— మాంచెప్పకలో సాంకేతిక ఉన్నతవిద్యను బడయుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారి ధనహాయము బొంది గతవారము బొంబాయిమీదుగా ఇంగ్లాండునకు బోయిరి. (2) ది. బి. జె. ప్రెంకటనారాయణ నాయుడుగారు:— మదరాసు ప్రభుత్వ లాకాఖ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. నవంబరు 2 వ తేదిన చార్జీ పుచ్చుకొందురు. (3) పి. గోవింద కృష్ణయ్యనాయుడుగారు బి. ఇ. ఎం. ఇ:— శ్రీ పి. వెంకటకృష్ణయ్యనాయుడుగారి కుమారుడు (గుంటూరు) ఇంగ్లాండులో హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీరింగు శిక్షణ బొందుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారిచే పంపబడిరి.

మద్రాసు బాలుర ప్రదర్శనము

మద్రాసు కలెక్టరు శొంఠి రామమూర్తి పంతులుగారు వై. యం. సి. ఎ. భవనము బాలుర ప్రదర్శన ప్రారంభమహోత్సవమును సలిపిరి. రామమూర్తిగారు మధ్య నిలచియున్నారు.

(ఫోటో న్యూస్ ఏజన్సీ)

బాలుర ప్రదర్శనములలో ఒకదృశ్యము- నగరపీఠ.

(ఫోటో న్యూస్ ఏజన్సీ)

మదరాసువార్తలు

మద్రాసు గానపరిషత్తు-వీణావాద్యప్రదర్శనము
22 వ తేదీ కవివారం సాయంకాలం 5-30 గంటలకు వై. ఎం. సి. వీ. ఆడిటోరియంవద్ద (ఎస్సీ నేడు, మద్రాసు) వీణా వాదనగారిచే వీణావాద్యము ప్రదర్శనవడును.

కృష్ణగానసభ-నందనార్ చరిత్ర కాలక్షేపము:-
జ్ఞానాంబాల్ కన్యగారిచే తిరువళ్ళీటిలో పెంకటాచలకెట్టి వీధి నెం|| 1 వద్ద 22-9-28 తేదీ కవివారం సాయంకాలం 4-45 గంటలకు జరుపబడును.

కార్యరేషను రెవిన్యూ ఆఫీసరు:- పశ్చిమ క్రైస్తవ కళాపాఠశాల మొదలియారగారిని నియమించుచు ఉదరాను కార్యరేషనుగావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. క్రైస్తవ మొదలియారగారు నిన్న పుట్టిన వ్యయము (20-9-28) తమ నూతనపదవిని వహించిరి.

భారతిగీతములను పోలీసువారు పట్టుకొనుట:-
నిన్ను మధ్యాహ్నము (20-9-28) తిరువళ్ళీటి భారతి క్రమర కాలయములోనికి పోలీసువారు క్రమరేపి, మద్రాసు భారతి కవిచే వ్రాయబడిన గీతముయొక్క 1 వ 2 వ చాట్యముల క్రతులను, బైండుకట్టబడినది మాడ, మునుగు వేయకంటే వెక్కిరి గ్రంథములను బట్టుకొని గొంపోయిరి.

జగన్నాథ భక్తసభ-సంగీతప్రదర్శనము:-
23 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 4-15 గంటలకు ఎక్కువ హైకోర్టులో జేదలినాగువద్ద జరుగును. క్రైస్తవ తిరువివాళల్లి గోవిందస్వామిశిల్పిగారు ఫీజేను వాద్యము.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము
(రెసిడెన్సీ) (ప్రకటన)
క్రైస్తవ ఎం. వెంకటరంగయ్యగారు అధికారిత్వము వహించుచున్న పాండినకొండమున వీ. పూ. క్రైస్తవ కళాశాల పుర పోలీసుగారు (విజయనగరం మహారాజావారి కాలేజీలో గణితకాస్త్ర ప్రధానోపన్యాసకులు) నె నేలు పర్యవేక్షణగా నెన్నుకొనిరి.

అఖిలపక్ష సమావేశము రిపోర్టు
ఆగస్టు 28 వ తేదీన అక్కోలో జరిగిన వివిధపక్షసమావేశముయొక్క ఇంగ్లీషు రిపోర్టులు మాత్రమే కలవు. వెల రు 1-8-0 లు. తెలుగు ప్రతులు మాడ మాదిరియందులో తయారు కాగలవు కావలసినవారు వెంటనే తెలియపరచుటయందు ఇంగ్లీషు ప్రతి కావలసినది, తెలుగు ప్రతి కావలసినది వివరముగా వ్రాయించవలెను.

7 తంబుకెట్టి వీధి } కార్యదర్శి
మదరాసు } ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

సల్తానాగారి బిల్లు
సెలెక్షన్ కమిటీ సమావేశము
జె. వీ. సల్తానాగారి మునిసిపాలిటీలో లోకలుబోర్డుల చట్టముయొక్క విచారణకు నియమించబడిన సెలెక్షన్ కమిటీ నిన్ను మధ్యాహ్నము (20-9-28) సమావేశమయ్యెను. పబ్లిక్ రోడ్లు, వీధులు, చెరువులు, బావులు, మాక్కెట్లు అన్నియును జాలిమతవచిత్ర లేకుండ నన్ని జాతులవారిచేతను స్వేచ్ఛగా నుపయోగింపబడగలుగునట్లుగా "బిల్లు" అనుపదము నిర్వచించబడుటకు యీ చట్టము ఉద్దేశించుచున్నది. ఈ బిల్లు ప్రస్తుతము మట్టుకు జిల్లా మునిసిపల చట్టముకు మాత్రమే సవరించుట కుపయోగింపబడవలెనని ప్రభుత్వయొక్క సామాన్యాభిప్రాయముగా ఉద్దేశించుచున్నది. ఈసందర్భమున నొక శిక్షానిబంధన చేర్చబడుటకు సూచించబడినది.

గుంటూరు వార్తలు

శ్రీ శే|| యడవల్లి నరసింహశాస్త్రిగారు
గుంటూరునాస్తిత్వ లగు యడవల్లి న్యసింహశాస్త్రిగారు యీ నెల 18 వ తేదీ ఉపయమన తమ స్వగృహమునందు ఆకస్మికముగ కాలభగ్నము నొందిరి. వీరి కాలముగ్రులు. దానశిరు. వేదాంతసారానునకులు సంస్కృతాంధ్ర పాఠశాలాపొషకులు. యడవల్లి నూర్యవారాయణ రావుగారికి పేరు పినతండ్రి యగురు
(ఒక విలేఖరి)

మోహనవిలాస గ్రంథాలయము
వైశ్రుద్ధ భాండారత్ర యజమాన్యమున నీ నెల 22 తేదీ కవివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు భాండార భవనమున 20 గోవిందప్ప శాయకవి వీధి నొక బహిరంగసమావేశము జరపబడును. బ్రహ్మశ్రీ పండిత పురాణం నూర్యవారాయణ తీర్థలనారు "సంస్కృత భాష దేశభాషల శేషాత్మమ తోడ్పడుచున్నది" యనువిషయమునుబట్టి యుపన్యసించును. బ్రహ్మశ్రీ పద్మనాభ పాఠశాల సంస్కృతపండితులగ వేదాంతకోమరీ వాచస్పతి కంకట సుబ్రహ్మ్య శాస్త్రిలవార గ్రామసాధిపత్యమున వహించును. ఆంధ్రభాషాభిమానులెల్లరు సభకు రావ్రావించు.

వాతావరణస్థితి

1928 సం|| సెప్టెంబరు నెల 21 తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రామము - గ్రేడ్ 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రామము గ్రేడ్ 24 గంటలలో	నిత్య ఉష్ణోగ్రామము గ్రేడ్ 24 గంటలలో	నిత్య ఉష్ణోగ్రామము గ్రేడ్ 24 గంటలలో	నిత్య ఉష్ణోగ్రామము గ్రేడ్ 24 గంటలలో	నిత్య ఉష్ణోగ్రామము గ్రేడ్ 24 గంటలలో
గోల్కొండ	86	81	...	22.2	...	8.9
చింతలపల్లె	89	74	0.8	21.2	...	1.2
కాకినాడ	81	75	0.1	16.0	...	4.2
మచిలీపట్టణము	87	76	0.9	14.8	...	7.6
కర్నూలు	90	71	...	14.9	...	2.8
బళ్లారి	89	71	...	9.8	...	0.1
అనంతపురం	...	...	...	12.7	...	0.9
కడప	96	80	...	12.4	...	4.8
నెల్లూరు	98	79	...	8.5	...	2.1
మద్రాసు	90	78	...	11.6	...	2.2
కడపూరు	91	78	...	17.2	...	8.6
నెలమ	98	78	...	18.8	...	4.8
కోయంబుత్తూరు	90	72	...	1.9	...	8.2
తిరుచనాపల్లి	99	77	...	4.9	...	5.0
నాగపట్టణము	89	80	...	8.8	...	1.2
మధుర	98	78	...	5.5	...	5.5
పొంబే	89	80	...	2.1	...	0.2
పాలంకోట	...	...	...	0	...	2.2
తిరువేండ్రము	84	77	...	22.0	...	5.8
కొచ్చిక్	85	77	...	51.2	...	19.4
కాలికట్టు	88	75	...	67.5	...	18.0
మంగళూరు	84	75	0.2	102.8	...	1.5
తెంగుళూరు	84	68	...	17.4	...	0.2
మేర్కార	71	60	...	92.0	...	19.8
కొడైకనాల్	84	52	1.5	10.1	...	11.1
కూనూర్	72	62	...	6.1	...	...

సర్కారులు:-మచిలీపట్టణములో 0. 9" విశాఖపట్నము 0. 8" ఎరించెను. కాకినాడలో చినుకులుబడిన. ఉత్తరమున ముప్పు దట్టముగనున్నది. విశాఖపట్నములో తవ్వ ఇతరచోట్ల కాకినాడలో వగటివేడిమి 9 డిగ్రీలు తక్కువ.
డక్టర్:-కడపలో వగటి రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
కర్నాటకము:-ముప్పు ఒక మోస్తరుగ నున్నది. నెల్లూరులో వగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

వీ. వీ. నారాయణలయ్యగారు, పశ్చిమ కాలాపాఠశాల ప్రధానము.

రెవిన్యూ బోర్డు హైకోర్టు అధికారము

చెన్నై పురీ హైకోర్టు 21 సెప్టెం:- రెవిన్యూబోర్డు నిర్ణయములపై అప్పీల్ ను విచారించుటకు హైకోర్టువారి కధికారము లేదాయను విషయమిది తీవ్రమున నొక క్లిష్టమగు దావాలో శ్యామయ్యగారు వాటను, తిరువేంగళూరు గార్ల యొడ విచారణకు వచ్చెను.

అస:- దావా వ్యవహారములివి. గంజాముజిల్లా ముంస సా జమీందారిలో మునుగు 21 గ్రామముల రైతులిట్టిల సెటిల్మెంటు అప్పు 11 వ కేసు క్రింద భూములను సర్వేచేసినప్పుల నిర్ణయించవలసినదని రెవిన్యూబోర్డువారికి దరఖాస్తు పెట్టిరి. అదే ప్రకారం వెంక నెన్నయ రె మ్యూ ఆఫీసరు భూముల తదికి చేసిన పన్నుల రేటుల నిర్ణయించి ఈ రిజ్ల్యుషన్ ను సెట్లు తుల రైతులు రెవిన్యూ బోర్డు పిలుచేయగా వారికి కాలదోషము సమైవము కా యుచే ప్రోసీ నే నీ రి.

అంత పై రైతులు గవర్న రికి మహాజనసంఘకొనిరి. గవర్నరు గారు రామనాథరు విచారింపి ఆశాస్త్రియముగానియెడల, సదరు అప్పీల్ ను విచారించవలసినదను తీర్మానము రెవిన్యూబోర్డువారి కరికిరి. అంగుపై బోర్డువారు పది అప్పీల్ ను విచారింపి, హెచ్చించబడిన పన్నులరేటును రూపాయికి మూడు అశాల చొ|| న క్లిచ్చి అదే ప్రకారము ఉత్తరవులగావించిరి. ఈ యుత్తరవులపై మండసారాజుగారు అప్పీలుచేసిరి.

హైకోర్టులో శ్యామయ్యగారు వాటను తిరువేంగళూరు చాట్యులుగార్ల యొడ విచారణకు వచ్చినపుడు క్రమవారుల తరపున బద్దు జగన్నాథదాసుగారు హాజరై ఈ సందర్భమున బోర్డువారి నిర్ణయములపై అప్పీల్ ను విచారించుటకు హైకోర్టువారి కధికారములేదని వాదించిరి. సదరు ఉత్తరవులగావించుటలో రెవిన్యూబోర్డు వారు సజారి నేటు కొద్దగ చూచా తో వ్యవహరింపలేదని పేరు నడిపి. ఇదే విషయ విడివరకు హైకోర్టులో మునుగు శ్యామయ్యగారుగలవుల బొంది యెడల విచారణకు వచ్చినపుడు, అందులో అధిక సంఖ్యాకులు, ఎట్టి అప్పీల్ ను విచారించుటకు హైకోర్టువారి కధికారములేదని నిర్ణయించియుండిరి. జగన్నాథదాసుగారు తమ వాదన బలముజేయుటకుగా నీకేసు మదహరించిరి.

అప్పీలుదారు తరపున వివి శ్రీవాసఅయ్యంగారు వాడించుచు పై మదహరింపబడిన తీర్పులో, అధిక సంఖ్యాకుల శ్యామయ్యగారు ఆభిప్రాయము ప్రయోగింపగదనియు, ఆ విషయమును పునర్విచారణ మొనర్చవలెననియు నడిపిరి.

శ్యామయ్యగారు లిరువత్తు ములను, దీక్ష ముగు వాదనలను వివి, దీక్ష ముగు తీర్పులచెప్పును, ఇట్టివాటల విచారించుట కధికారము హైకోర్టువారికేలదా లేదాయను విషయమును విచారింపి, తీర్మాన మొనర్చుటకుగాను అయిదుగురు శ్యామయ్యగారులగుల పుల బొంది నేర్పాటుచేయవలసినదని కొరుకుకు నిశ్చయించిరి.

బొంబాయి మిల్లుల సమ్మె

బొంబాయి సెప్టెంబరు 21:- మురార్జీ గోఖల్లాకు మిల్లులో 700 మంది సమ్మెదారులు తిరిగి పనిలో జేరిరి నూతన జేతన ప్రమాణముల ప్రకారముగా రోజు మాత్రములకు ఈ మిల్లు యజమాను లంగీకరించిరి.

ఈసంగతి తెలిసి విగిలిన సమ్మెదారులు సార్వత్రిక నిరోధము ప్రారంభించిరి. మిల్లుగేట్లవద్ద పుకములు స్త్రీలకుడ అడ్డుగా మారుచుండి పనివాడకు లోనికి పోకుండజేయుటకు సార్వత్రిక నిరోధము ప్రారంభించిరి.

పనిలోజేరిన పనివాండ్లు తిరిగి భోజనాధ్యము బయటకు వచ్చిన యెడల వారికేమైన అపాయము కలుగునేమోయని యెంచి మిల్లు యజమానులా పనివాండ్లకు ఫ్యాక్టరీలోనే భోజనపు ఏర్పాట్లు చేసిరి.

ఇక్కడెవో 70) మంది పనిలో జేరినంతమాత్రమున యీసమ్మె కాంటించినదని చెప్పుటకు వీలులేదు. (ఆ ప్రె)

నైజాం రైల్వే సమ్మె

హైదరాబాదు సెప్టెంబరు 18:- ఈరైల్వే కార్మిక సంఘము యెడల అభిశంసక తీర్మానము నొకటి యీరైల్వే కార్మికుల యొక్క బహిరంగసభలో చేయబడినది.

అఖిలభారత రైల్వే కార్మిక మహాసభ ప్రధాన కార్యదర్శియగు వి. వి. గిరిగారు హైదరాబాదునకు రావసినదిగా కోరుచు ఇబటి రైల్వే కార్మికులు అవ్వనించిరి. అ (ప్రె)

సర్ ఆస్టిక చాంబర్లకుగారి ఆలోగ్యము తివ్యముగ కానవడినదనియు రాచకేయముల గూర్చి చర్చించ దలచు కొనలేదనియు తెప్పించుట వశామరంతి బయలుపడుచున్నది.

భారత స్వాతంత్ర్యము - నెహ్రూ సంఘనివేదిక

నర్ లేజ్ బహద్దర్ సప్తాగారి గంభీరవన్యాయము

డాక్టరు అనిబి సెంటుగారు సభ కథ్యక్షత వహించుట

నాయకుల ఉపన్యాసములు

రాజప్రతినిధి సభయందు లామెంబర్గ వసజేసిన ౨౦^వ టేబుల్ బహద్దర్ సప్తాగారు నిన్నటి సాయంత్రము గోఖలేభవన మందు డా॥ అనిబి సెంటుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరపబడిన సభ లో ప్రస్తుత రాజకీయవర్తిత్వము గంభీరవన్యాయము గావించిరి. సభాభవనము సభ్యులతో నిండిపోయెను. సభ కడ దెంచిన ప్రముఖులలో శ్రీయుతులు సామి వెంకటాచలశాస్త్రి, పర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యర్, మాలానాయకాచార్యులు, టి. వి. వెంకట్రామశాస్త్రి, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్య, డి. శివరావు, యస్. భానానందంపేట, ప్రభుల లనేతలు గలరు.

నర్ లేజ్ బహద్దర్ సప్తా

౨౦^వ టేబుల్ బహద్దర్ సప్తాగారు ఉపన్యాసమును ప్రారంభించుచు మున్నందు తమ వివిధగతుల పరిస్థితులను స్పష్టముగా చెప్పి పరిపాలకులను డాక్టరు అనిబి సెంటుగారికి కృతజ్ఞతను తెల్పి పిదప నిట్లు వర్ణించిరి.

“గత కాలము సంవత్సరములకు మన దేశవర్తిత్వము పరిస్థితియే 1924 సం॥ నవంబరు మాసమునందు యింగ్లండు దేశములో కార్యకర్తల కృత్యములు ముగిసి కన్సక్రేటివులకు మధికారములోనికి వచ్చినదానిగా హిందూదేశమునకు ప్రతిపూల ముగ దేశములోను వెలువలగుడ రాజకీయప్రచారము తీవ్రముగా సాగింపబడుచున్నట్లు గుర్తింపవచ్చును. భారతవర్ణమును ఉద్యోగములకేసి స్వదేశమునకు తిరిగివచ్చిన ఐ. సి. యస్. అధికారులు మున్నగువారు భారతదేశము స్వతంత్రపాలన కనుకూలముగా దేశమునియు, భారతీయుల స్వతంత్రపాలన కనుకూలనియు నిట్లు పలువిధములగు దుష్ప్రచారమును గ్రంథములములమున, పత్రికలు, ఉపన్యాసములవ్వారా జరుపుచు వచ్చిరి. అందువలన దేశమునకు ముగిసివచ్చిన ఐ. సి. యస్. ఇధికారులయొక్క అనుభవజ్ఞానముపై మాత్రమే నాధారపడి యుండెడి అంగప్రజలకును భారతవాసిని గూర్చి అట్టి దురభిప్రాయము లే కలిగియుండుటయందు దౌరమాత్రమును ఆశ్చర్యము లేదు. యిది యిట్లుండగ నింతలో గతసంవత్సరము మేమాసమునందు మిస్ మేయోఅను అమెరికాదేశపు ప్రేమి “నెహ్రూ ఇండియా” (భారతమాత) అను పుస్తకము ప్రచురింపబడినది. ఆ పుస్తకమునకు కలెండు ప్రజలందుట నాకు వింతగదాదనను ఆ పుస్తక ప్రచురణవలన కలిగిన ఫలిత మేమనగా భారతీయులెందులోయనను అంగ్లేయులు, పాశ్చాత్యులు భారతీయులను వైతికముగ ఆస్పృశ్యులగు పాటింబునదివీర్యదీనది. భారతవాతి ప్రతిష్ఠకును భారతీయుల కలనునకును ఈ గ్రంథము మహాహాని కలగజేసెను. నేను వివిధదేశములందు సంచారము చేసినపుడు ప్రతిచోట నీ గ్రంథము వెలుగు విక్రయింపబడుచు, ప్రదర్శింపబడుచుండెను. ప్రతి నాగరికతయందును ఉత్తమమైన దాని నెల్ల విదర్శించి అధమవిషయములను వెల్లెబుచ్చు దుర్మార్గమునకు బాల్కునట్టి వ్యాధిగ్రస్తముగు మనోభావములగు మానవులయొక్క కృత్యముగ నీ పుస్తకమును మన ముపేక్షించినను, యంత యెను న్యాయముగనట్టియు, క్రమముగు పరిశీలనజూపదగు వారు నైతే, మిట్టి దురభిప్రాయములకు సంబిధించవలదు. అది బిహేవులవలన దుష్ప్రచారమును కొనసాగింప కలగవచ్చునని నీ కింకరల క్రమచాలనకు ఫలింపినదనియే చెప్పవలసి వచ్చును.

అంగ్లేజీ పత్రికలన్నియు భారతీయులకు ప్రతిపాలము గ కుట్రపన్నియున్నవి. భారతవాతికి విశేషము నొడగూర్చు విషయమును దేనినాని బ్రిటిషు వార్తాపత్రికలందు ప్రచురింపజాలదు.

మొదలుకొని - భారత ప్రభుత్వ బాధ్యత

గతసంవత్సరము నేను యింగ్లండు దేశ మునకుగళకృత్యమే స్థాపనకరిమిను నీయోమకమునుగూర్చి ఆలోచన యగుచుండెను. కవి మను సభ్యులందు భారతీయుల యండవలయునని నిష్కాయంచే నూచించియుంటిమి. కాని మైత్రితో గాంధీ జడిన ఆ మందలింపులన్నియు పెడచివి నిడిబడినవి. భారతీయుల కొరత తెలియక వారి ఆశయము తెల్లబడెనో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును భారత ప్రభుత్వమునకును సత్యమును తెలిసి దేని యుండెను. తెలియించుకొనిన వారు భారతీయుల ప్రా

యమును నిర్లక్ష్యమొనరించిరి. యిందులకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారెంతవరకు భారత ప్రభుత్వమువారెంతవరకు బాధ్యులైయున్నారని విచారించవలసిన పని నాయదిగాదు. కాని భారతీయ ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలింపజేయుటయే గాక ఆయుధి ప్రాయములకై పోరాడవలసిన భారత ప్రభుత్వ మట్టి ధర్మమును నిర్వర్తింప గోల్పోయెను. భారతీయులు, పాశ్చాత్యసభ్యులును గల ప్రభుత్వము భారత ప్రజాశయముల కొరకు పట్టుదలతో పోరాడిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి నొడంబడ జేయజాలదనుట దుర్మార్గము. కావున నైమను కమిషను నియామక విషయములో భారత ప్రభుత్వమువారు ఈ ఉక్రమమునకు జాలాభాగము బాధ్యత వహింపవలెన కమిషను ఏర్పాటు లన్నియు భారతీయులకు గూఢముగా చాచియుంచబడెను భారత ప్రజాభిప్రాయములను నైనను కమిషను సభ్యత్వమును మార్చుకొందు రను యాలోచనగూడ తుపకు భగ్గుమలయ్యెను. తదుపరి బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు పార్లమెంటులో గావించిన ప్రసంగము వింటి అగ్రహమును రిగల్గాల్కల్పియు, దుర్మాలాపములగు యిట్టి ప్రసంగము మున్నెన్నడును గావించబడి యుండలేదు. భారతదేశమందు నైమను కమిషను ఏర్పాటుంప బసినదో నేను విశిష్ట జ్ఞప్తికి దీ బసితదు. దేశమునందు పలు కుబడి, ప్రతిష్ఠగల భారతీయ ప్రజానాయకు లెవ్వరుగాని కమిషను సమక్షమున కరుగక, బహిష్కరించిన విషయము నెంతగ కప్పిపుచ్చినను నిజము నిజముగనే తెలియగలదు. ప్రతి జాతీయందును “నో హుక్కుమదారు” యండకపారు. మనలోను అట్టివారు గలరు. (సప్త) వీరు ని ము స ము న కొ క రీ తి గ మారుచుండురు. ఈ న్యాయకాపమును బోలిన కమిషనువారి వాగ్దానములపై గంపెదాపలతో రమ్య పార్శ్వముల నిర్దిష్ట జూడువారు వీరు. కాని కమిషనువారు తమ నివేదికను ముగించి పార్లమెంటు నెడుట ప్రజలపై పిదప వీరు పరిక్షించిన ముజాతెవరని పరిక్షించివును నిజముగ ప్రజానాయకులు వీరు ప్రతిష్ఠగలవారెవరు గాని అందుజేరక తొలగియుండిరినె తెల్లము గాకపోదు.

గతసంవత్సరపు పరిస్థితి అట్టిది. నేడును అట్లున్నది. ఇకనుండును అట్లుండుననియే నమ్ముచున్నాను. ఈ కమిషను బహిష్కారము ప్రభుత్వమునకు మన మొసంగిన యొక జబాబు.

భారతీయులు తమ వివిధజాతులకు వేర్వేరు మతములకు సమన్వయమును గుడుచ్చుకొని రాజ్యాంగవిధానమును రచించుకొన గల శక్తి లేని వారని బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు 1925 ఫం॥లో 1926 ఫం॥లోను పల్కినందున అందులకు సమాధానముగా మాత్రమే గాక, వివిధసంఘముల వారికి సమృత్తును రాజ్యాంగ విధానమును తయారు చేసికొనుట మనకే శ్రేయోదాయకముని తలంబులచే అట్టి రాజ్యాంగ విధానము నొకదానిని తయారుజేసితిమి.

ధిల్లినట్లునందు సమాజేతమైన అఖిలపక్ష సమాజేతము ముగిసిన వెంటనే మన విమర్శకులు భారతీయ నాయకులు అహోరాత్రము లూడక వాడించి విఫలప్రయత్నములైరిని పరిపాసిండుటకు గడంగిరి. ఆసమాజేత ఫలితముగ వండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక సంఘము నియమింపబడెను. అందొక కథ్యక్షగ నెహ్రూపండితునితో గలసి పనిజేయునవకాశమునకు గలిగెను. మేము తయారుజేసిన నివేదిక లోని అఖిలపక్ష సమాజేతమందు ప్రజలకే తెల్లబడినది. ఇంతకు క్రితము జరిగిన ఏ సమాజేతమునందు గాని మొన్న లోనియందు వచ్చిన మిత్రభావము, సహాసభూతి అంతకు పూర్వము ప్రబలియుండలేదు (విశుడు, విశుడు) అంతమాత్రముచే భిన్నాభిప్రాయములు లేకపోలేదు. కాని చిటికెయిటుట గాక, సంయోగమును గుడుచ్చుటకే భిన్నాభిప్రాయములు చర్చింపబడెను.

అధినివేత స్వాతంత్ర్యము

భారతదేశమునకు వెంటనే అధినివేత రాజ్యస్వ వినియోగము మొసంగవలెననియు, అంతకు స్వల్పమును నేనిధానమై

కృతము గాజాలవనియు కమిటీసభ్యు లభిప్రాయపడిరి. హేతు వాదముచేగాని, యింగ్లండుదేశములోని రాజ్యాంగ తత్వము వలన మారు గావించిన వాగ్దానములను బట్టిగాని, సార్వభౌమాని ప్రకటనపరిచిగాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము భారతీయుల కొసంగదమని వాగ్దాన మొనరించియున్న సంతృప్త బాధ్యతాయంత కృతపాలనమున, అధినివేత రాజ్య స్వాతంత్ర్యమునకును అవరణయందెట్టి భేదమును లేదని మేము తుజాపుచేసి యుంటిమి. పిదప కడుదీర్చు మగు నాలోచనపై వివిధాభిప్రాయముల చర్చించి మైనరు వెల్లిన ప్రజలందరును వోటు సొసంగునధికారముండవలయునను నూచనను గావించితిమి. సంపూర్ణ స్వతంత్రపాలన యనగా బ్రిటిషువారి చేతులనుండి రాజకీయాధికారము భారతీయుల హస్తగత మాల నిజమైనవో భూగోళదేశమందలి వివిధసంఘముల ప్రజలకును నియోజకాధికార మొసంగుట న్యాయమును, కర్తవ్యము నై యున్నది. ప్రస్తుతము 60 లక్షల ప్రజలకే నియోజకాధికారము గలదు. మిగిలిన వారందరను అట్టి అధికారమును నిర్వహించుట కవర్దు లని చెప్పుటెట్లు?

హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ

మాడవ ప్రధాన సమన్వయ హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ, బెంగాలు, పంజాబు రాష్ట్రములందు మహమ్మదీయులే ప్రజలందరికీ సంఖాత్మక యుండినను కాపన సభ్యులందు అల్ప ప్రాతినిధ్యమునే గడిగియుండిరి. ఈ సమన్వయ క్రమముగ పరిష్కరించుటకును గూడ మైనరు దాటిన వారందరకు నియోజకాధికార మొసంగుటయే మార్గమని కలంబితిమి. బెంగాలు మహమ్మదీయులు కమిటీ నూచనలకు వెంటనే అంగీకారమును తెల్పిరి. మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్య విషయములో యుక్తవియస్సువచ్చినవారందరకు నియోజకాధికార మొసంగుటవలెనను గలంగలభీములను పంజాబు మహమ్మదీయులు గుర్తించి హర్షించిరిగాని, మహమ్మదీయులు పంజాబు రాష్ట్రమున అధికసంఖ్యాకులగు నుండుటకు సావములను ప్రత్యేకింపవలయునని పట్టుబట్టిరి. నివేదికయందు మేము నూచించిన విధానముననుసరించిన అందు గవ్వరచిన తెల్లప్రకారము పంజాబులోను, బెంగాలు రాష్ట్రముందును స్థానములను ప్రత్యేకించు నవసరములేకయే మహమ్మదీయులకు లభింపగల స్థానములసంఖ్య హిందువులకంటెను యధికముగనే యుండగలదు.

గోమాస్త్రీలకు నియోజకాధికారము

(ఈ సమయమున సభలోనొకరు గోమాస్త్రీలు వోటు జేయుటకెట్టి సాధనములను నూచించితిరి (ప్రశ్నించిరి) సప్తాగారావత్తుకు సమాధాన మొసంగుచు చెప్పి పరి రాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయులనేకులకంటెను అధికముగ తమకు మహమ్మదీయ సాంప్రదాయములగున్న నాగరిక విజ్ఞానమునుగూర్చి తెలియుననియు, ఉత్తర హిందూస్థానమందు మహమ్మదీయులందెల్ల అట్లే హిందువులందును ఈ ఘోషపద్ధతి వ్యాపించియున్నదనియు, ఈ దురభ్యాస మచిరకాలముకొనే దేశమునుండి తొలగింపబడగలదని నమ్ముచున్నామనియు, (హర్షధ్వనులు) హిందూమహమ్మదీయ సంఘములు సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు పంపిద్దులైనచో నీ విషయమున టర్కిదేశమును ఆదర్శముగ గైకొని గోమాపద్ధతిని బోగొట్టువలెననియు, ఆఫ్ఘాన్లము నైతము గోమాను సహించుటలేదనియు, ఒకవేళ గోమాపద్ధతి నిలవియేయున్న, గోమా స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగు సౌకర్యములు కలగజేయు ఏర్పాటున కెవ్వరు నాజేపింప జాలరనియు పల్కిరి.

ఈ విధానము నెల్ల నమయలో పెట్టినపుడు కొన్ని అసౌకర్యములు కలగకలేవు. కాని అయితముపై క్రమముగ వానిని తొలగించుకొనవచ్చును సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించు విషయములోను, పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రప్రసమన్వయం దును హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములచే భేదములను సూచనము, సమాకారభావమున, వికమత్యమునకై గాధానరాగమును గవ్వరచిరిని చెప్పవలెను. ఎచటనో కొందరు ఆజేపించినను దేశమందంతటాను యానివేదిక సర్వజనాంగీకార మగుట కుభవప్రయము. దేవులులో నింతటి సార్వజనికముగు ఆపాద మీ నివేదికకు కల్పకృషి మేము తలంచుచుండలేదు. ఏదేశమునందుగాని, ఎంతటివందచేరచింపబడినను యిట్టి నిర్మూలము విషయము తమ ప్రాధిప్రాయము లన్నియు అందియిచ్చబడి యుండలేదను నెహ్రూవ ఆశాభంగంలే ఆజేపణల నూచించు వారందరపోదు. అయిత అస్వాభావమే మేమియులేదు. కేంద్రప్రభుత్వము బాధ్యత తెలియజేయుండవలెననిన కమిటీవారు నూచించిరి. కేంద్ర

తనకు బాధ్యతాయుతమైన యుండవలసిన యుండియా కార్యదర్శివని, యుండియా కార్యాలయము తొలగించబడవలెను. శ్రీమద్రాష్ట్రము బాధ్యతాయుతమైన యుండియా అధికార శాస్త్ర సాంకేతికమునం దర్శములేదు. ఇండియా కార్యాలయము యొక్క చెప్పుకోతలకు తోబడి నడచు భారత ప్రభుత్వము నందుకంటే, నిరంతర పరిపాలనయందైనను ప్రజలధిక భాగమును బడయగలదు.

కవిటీయారు నిర్మించిన రాజ్యాంగవిధానము పాశ్చాత్య రాజ్యవిధానములకు సరిలేగాని భారతదేశమునకు తగినట్లు నూతనమైన గొడవయూ, ఉపజ్ఞకు ప్రకటింపగల నూతన లెక్కయూ లేవనియు (బ్రిటిష్ విద్యుత్తుల యాజ్ఞేహం, బ్రిటిష్ రాజ్యాంగ విధానమును మన మన పరిచయం బ్రిటిష్ ముఖ్యతను తిమ్మినిందించు కొనవలసియుండునట్లుగాని ఆజ్ఞేపించుట అసమంజసము భారత ప్రభుత్వము ప్రకటించుచుండిన విధానమునకంటే అధికముగ గాని, తక్కువగాని మేము రచించిన దేమియును లేదు. మా విధానము పాశ్చాత్యముకంటే మేయైనను పర్ జాతీయమును సప్రకము ప్రాద్యుగిద్దాంతములపై ఎట్టి విధానమును తియ్యాయో జేసెదంతో వేదియండి మామెలసియిస్తుంది. (నవ్య) అంగ్లేయులు భారతదేశమున ప్రజాపరిపాలనగాక నిరంతరపరిపాలనావిధానమునే కావ్యముగ కోరవలయును సంశయము లేదు" అని పలికిరి. పిదప ఉపన్యాసము నిమ్మబాతులపాక్కల సంగత్యుగముగూర్చి మాట్లాడుచు గామిగోమతులు మొదలగు ప్రభుత్వంలో నిమ్మబాతి సోదరుల కంద్రనీర తుడుచుటకంటేను నిజేదికలో నూలించి విధాన మవలంబించుటకంటే వారికి అధికముగ ధనపహాయ మొనరించి, విద్యా పదానమును తీవ్రతరసాక ర్యముల నొసంగుటచే అభివృద్ధికి రాగలరని పలికిరి.

కంపూర్ణ స్యాతం త్ర్యవారులు మేరట స్వనంధూభిమాన మును రెవ్వగొలెనేవారి ప్రయత్నముల నుపన్యాసముల ఖండించిరి. నిమ్మబాతుల మాట్లాడుటల సంగత్యుగము చెల్లి గామిగోమతుల ద్వారా సభల కరుదొంది ప్రభుత్వవత్తుమునను ప్రజాశయవాదుల ప్రతిపూర్ణతోడను జేరెనేవారి ప్రవర్తన అక్రమమని నిరసించిరి.

స్వదేశ సంతానములు

స్వదేశ సంతానాధిపతి సమస్తముగూర్చి మాట్లాడుచు అత్యధికముగా పరిపాలనా విచక్షణ దత్తుంగన వికసిత మహారాజుగారు సెహూ కంఠునిజేదికయందలి నిఘాన్యుల ప్రామాఖ్యతను మరచి అవార్థముగల్గించినందులకు మిగుల కంగచిరి. స్వదేశ సంతానములను బ్రిటిష్ యుండియాకును సరిబంధించిన ప్రధాన వివాదాత్మకములు పరిష్కరించుటకై ప్రేముకోర్టు నిజేదికయందు నూలించబడినది. మిత్రవానిముతో సక్రియముబుద్ధితో, ఏవైనను నూతనము గావించుచో అట్టి నూతనము వాస్తవించుచును. కాని విద్వంసక యాచకమును విమోచనము జూచి ఆశ్చర్యము జేసెదంతోను, నిజేదిక ప్రయోగించబడిన కొలకొరముల శాసన బ్రిటిష్ ప్రకటన, ఓర్వయరు, మెస్టరు, సర్ రెజిస్ట్రార్లు కొడితు మొదలగు వరు ఉద్వేగమును ముగించి స్వదేశము కరిగిన గవర్నరులును నిజేదికకు ఖండించుచు పర్ జాతీయమును ఈ దేశమునకు లోలె ఈ విధానమును రచించినవారు ఏయున్నామటో గాని నిజము ప్రజాశాయముల గారిని ప్రచారము గావించగలరు, ఉపన్యాసముల గ్రహణమును ఈగించుచు దేశముందలి వివిధ వత్తులవారును స్వల్ప విభేదముల మరచి కలకత్తాను జనగల వివిధ వత్తు సమాజేతముండు నిజేదికను ఆమోదించి వికమత్యమునకై పాటుబడవలెననియు, భారతీయులు విడబడి ముందునెవరకు బ్రిటిష్ మారు ఉపేక్షించుచుండురేగాని భారతీయులై కుత్యముతో మెలంకవత్తుచునలాంగి రాగలరని పలికిరి.

అన్యత్తులు దాక్టరు అనిలిసెంటుగారు మాట్లాడుచు రాజ్యాంగ విధానముదు స్వల్పాంశములను గూర్చి ఎట్టి విభేదములుండినను భారత స్యాతంత్రియ మన్నితములకును ప్రామాపూనమైనను తత్కార్య సిద్ధికి ఎట్టి త్యాగమునకైనను వెనుదీయ రాదనియు, భారతవర్షము లోపములు గావించుటకను, ఆలోచింపము సరించుటకును గూడ స్యాతంత్రియ కలిగియుండవలసినయు, స్యాతంత్రియే భారతదేశముందలి సమస్తల స్థైర్య పరిష్కరింప గలదనియు పలికిరి.

శ్రీ సామివెంకటాచలం శెట్టిగారు ఉపన్యాసకలకు ముదనులర్పించుచు కాంగ్రెసువాదుల దృష్టిపనుపరించి వారియూ దర్శములను సెహూసంఘమువారు సుపూర్ణముగ నిజేదికయందు ప్రకటింపవత్తును దేశములో సర్వవత్తుములందును వికమత్యమునకంటే కాంగ్రెసువారును తమ లక్ష్యమును కొంత తగ్గించు కొనవలసివచ్చెననియు, అంగికారముబడయచి గోరంతలు కొండంతలగజేసి ప్రకటించుటవలన విరోధులకు మలకనయగననియు, వికమత్యమే ప్రస్తుతమత్యతాత్మకమని పలికిరి.

మాలాశా యామాజీ హుస్సేనుగాని సప్రగానికిర్తి ప్రకటించుచు పంజాబు మహమ్మదీయులు

బిడ్డకు సురక్షితమైన టాయిలెట్ సబ్బు.

బిడ్డల కుపయోగించుటకు టాయిలెట్ సబ్బులలో కెల్ల నిరసానుకరమైన వెన్ని? ఎవ్వి? అన్ని ముచివి కావు. దానియొక్క సువాసనను బట్టి అందుచేరు పదార్థములు విలువను గ్రహించగలము. బిడ్డకుపయోగించెడి సబ్బు మిగుల స్వచ్ఛమైనదిగా నుండవలెను. లేనియెడల లేతచర్మము కంది, ఆరోగ్యముకూడ చెడుట సంభవించును. ప్రపంచము దంతటను ఖ్యాతిగాంచిన రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు నుపయోగించుటయందే కడు శ్రద్ధ వహించుడు.

WRIGHT'S COAL TAR SOAP

మనవైద్యులందరిచే జగత్తునం దంతటను ఆమోదింపబడుచున్నది. బ్రిటిష్ మెడికల్ ట్రికలు లాన్సెట్, మెడికల్ టైముకూడ ఆమోదించినవి. మిగుల ప్రీతికరమైనది. మంచిగుణ మివ్వగలది. నిర్మలమైన పదార్థమునుండి కడుజాగ్రత్తో తయారు కాబడినది.

మత్స్యవర్తక లండన్ లోని స్ట్రాంగ్ లండును జొంతు ఇండియాకు, బర్మాకు సోన్ ఏజెంట్లు లిప్టన్ లిమిటెడ్ కలకత్తా

నిజేదిక కామోదము తెల్పుట ముదావహమునియు, బెంగాలు, పంజాబు రాష్ట్రముల మహమ్మదీయులు స్థానములు ప్రత్యేకింపవలయునని కోరుట అనవసరమనియు, సమాజ నిరాకరణ దినములనుండియు స్యాతంత్రియమునకును, వికమత్యమునకును కలవిధముల శ్రమకడుమన్న మూలానా పాకతాలి బోడినామకులే స్వల్పనిభేదములపై నింతటి పట్టుదల విహించుటాశ్చర్యకరమనియు, ప్రత్యేక నియోజకగణములు స్థానములు ప్రత్యేకించు పద్ధతులు జాతీయతకు ప్రతిపూలములనియు, వికమత్యమును చెడిగొట్టి విరోధులకు లాంగి పోరాడనియు పలికిరి.

విదప సభ ముగింపబడెను గొప్ప ఉల్లాసాత్మకము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:—పంగరాష్ట్రములో జలంజిల్లాలోని కాంతాయకు గ్రామముసమీపమున నొక గొప్ప మక్క ఆకసమునుండి వడిడి గ్రామికాధ్యక్షీపరు ఒకమిను అతని అసిస్టెంటును పొములు సర్వేయేయు మండగా వాణిమిద యాయుక్తవడినది. గ్రామ శిశువుకీకన పాతమహాయెను. ఆతని కరీరావమునములు తుత్తురయలయి మాడివెజలవలె నెగర గొట్టబడియెను ఈఉల్లాసాత్మకముయొక్కధ్వని 20 మైళ్ల మట్టు ప్రక్కలవారికి వివబడియెను.

ఈమక్కవడినందువల్ల భూమిమిదపడిన లోపపు పదార్థము 50 ములుల బకవుండెను. ఈలోపాలిరాష్ట్రము పరిష్కర్ణము జిల్లాపాడ్వాన్లకును వంకబడియెను. (అ. ప్రెస్)

మహమ్మదాలిగారికి శత్రుచికిత్స

జర్మనీలో మహమ్మదాలిగారికి శత్రుచికిత్స చేయబడెను. శత్రు చికిత్స జరిగినదాయె ఇప్పుడు ఆరోగ్యముగ నున్నదనియు తెలియజేయుచు మహమ్మదాలిగారు మహతాలి గారికి ఉత్తరము వ్రాసిరి. ఇంకపురస్కరము తమ దేహములా అస్వస్థకగ నున్నదను విషయమే మహతాలిగారి కంతక పూర్వము వ్రాసిన యుత్తరములలో తెలియజేసియుండలేదు. అచటి నుండి బర్మను నగరమునకు వెళ్లి ఆటనుండి స్విట్జర్లందుకు వెళ్లి ఐర్లండుకళ్లదలంచిరి. (అ. ప్రెస్)

అస్సాము శాసనసభ

షిల్లాంగ, సెప్టెంబరు 20:—అస్సాము శాసనసభలో శేతు నిమిలవక్త దిమాండులో రూ 5000 తగ్గించవలెనను ప్రతిపాదన అధ్యక్షుని నిర్ణయపుసమ్మతితో ఆమోదించబడెను. (అ. ప్రెస్)

వైస్రాయిగారి భార్య తిరిగి వచ్చుచున్నది

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 20:—వైస్రాయిగారి భార్యయగు ఇర్విను ప్రభుజీ అక్టోబరు 12 తేదీన బొంబాయిలో స్ట్రీటును దిగెను. సిమ్లాకు 14 తేదీకి చేరెదరు. (అ. ప్రెస్)

గుడివాడ-భీమవరంరైల్వే నడచుచున్నది

మచిలీపట్నం, సెప్టెంబరు 19:—గుడివాడ భీమవరం రైల్వే నెలమిద రైలుబండ్లు నడచుచున్నవి. ప్రయాణీకులకు టికెట్లు అమ్మబడుచున్నవి.

విదేశవార్తలు

ఇండియాలో నున్న యూరపియను సంఘము

సైమను విజ్ఞప్తి

ప్రముఖ ప్రకటన

(చీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—ఇండియాలో నున్న యూరపియను సంఘమువారు సైమను విజ్ఞప్తిని పంపించినది. దీని ప్రకారము ఇండియాలోని ప్రజలందరినీ ప్రకటించినది. ప్రముఖ ప్రకటన ద్వారా ఇండియాలోని యూరపియను సంఘమువారు తమ తమ స్వంత ప్రయోజనముల కొరకు ఇండియాలోని ప్రజలను అణగారినట్లు చెప్పినది. ఇండియాలోని ప్రజలను అణగారినట్లు చెప్పినది. ఇండియాలోని ప్రజలను అణగారినట్లు చెప్పినది.

దూర ప్రాచ్యదేశము

నల్లమందు త్రాగుడు విచారణ

(చీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—దూర ప్రాచ్యదేశమున నల్లమందు త్రాగుడుకు గూర్చి విచారణను ప్రారంభించినది. దీని ప్రకారము దూర ప్రాచ్యదేశమున నల్లమందు త్రాగుడుకు గూర్చి విచారణను ప్రారంభించినది. దీని ప్రకారము దూర ప్రాచ్యదేశమున నల్లమందు త్రాగుడుకు గూర్చి విచారణను ప్రారంభించినది.

లక్నో ఒడంబడిక

బర్మాను మహారాజుగారి ప్రలాపము

(చీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—లక్నో సభలో తిరుగుబాటు, లాంగుని పిచ్చి ఆశకు గోచరించినది. భారతీయుల నిజభావములు వెల్లడియైనది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును విమర్శించినది. బర్మాను మహారాజుగారి ప్రలాపమును విమర్శించినది. బర్మాను మహారాజుగారి ప్రలాపమును విమర్శించినది.

ఇటలీ రాజ్యాంగపరిపాలనము

క్రోత్తేమూర్సు

(అంగ్లప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—ఇటలీ ప్రభుత్వమునకు కమ్యూనిస్టు కవునికే సర్వాధికారి. ప్యాసిస్టు పాలనమున జరుగు నన్నట్టికి తోడ్పడుచుండవలెను. ఈ సభ న్యాయ కాపనము అన్నిటిని నివార్యమను గావించి వ్యాఖ్య చేయవలెను. ఇందులో మీ యభిప్రాయము మీ కడకటిది. దీనికి తిరుగుండదు. ప్రభుత్వమువారికిగల విషయము అన్నిటికిని తన యభిప్రాయమును చెల్పును. ప్రభుత్వాధికారియే దీని కధ్యక్షుడు. గ్రామీణుల కవునియందు పార్లమెంటు కందునభల అభ్యుదయ ముండును. ప్రభుత్వమువారు సహాయ ముండును. దేశీయ విదేశీ కాంగ్రెసుండు పునఃకాళి కాళిమంత్రి ప్యాసిస్టు నైతిక పద్ధతి ప్యాసిస్టు పక్షములో నన్న సహాయమంతులు కార్మిక వ్యవసాయ పారిశ్రామిక సంఘాధ్యక్షులు సభ్యులు గ నుండురు. ఈ సభలో ఎవరిని అనగా సభ్యుల నెవరిని గ్రామీణుల కవునియందు ప్రకటించినది. ఇటలీ రాజ్యాంగపరిపాలనము, రాజా యధికారము, సెంటు సెంటు కేసులు, ప్రభుత్వమునకు మతమునకుండవలసిన సంబంధమును అంతర్జాతీయ ఒడంబడికలను ఈ సభలో ఆలోచించెదరు. ఒడంబడికలను పవరణ చేయవలసియున్న ఆలోచించెదరు. రాజ్యాంగములో ఎవరిని ప్రభుత్వమునకు పెద్దగ నియమించవలెనో రాజానకు చెల్లుటకే సభ కధికారముగలదు.

సైమన్ కమిషను కర్తవ్యము

న్యూలీడరు ప్రతిక బహిష్కరణము అంతరించలేదు

(చీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—అధికారరీత్యా సైమన్ కమిషను బలపడినది. కాని ఇండియాలో సైమన్ కమిషను బహిష్కరణము అంతరించెనని సైమన్ కమిషనువారు అనుకొనరాదు. రాష్ట్రములందు నహకారము నల్పుటకు కారణము ఆయా తెగల తమ లాభములను జూచుకొనుటయే. సహకారము నల్పుటచే తమకేసో ఎక్కువ లాభముగల్గుననుకొనుచున్నారు. ఇంకను మూడు గొప్పజాతీయ పక్షములును, బ్రిటీషు మునియరు కాంగ్రెసును సైమన్ కమిషను బహిష్కరణమునే సాధించుచున్నది. ఈ మాటను మరచిపోరాదు.

భారతీయులు రాజ్యాంగ పరిపాలనను తిరుగులేదు. బహుకొనుట వారి ధర్మము ను చూచుచున్నది. ఈ విధానము కొన్ని తెగలకు ఆరాధనము కలగజేయకలెప్పుడు.

ఈ నివేదికములేక రాజ్యాంగవిధానము ఎంతయో విలువలయినదని కాలమే తెలుపగలదని న్యూలీడరు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

కార్మిక పక్షమువారు ఇండియాకు డొమినియను ప్రతిపత్తినిచ్చెదమనిరి. సైమన్ కమిషను ఏమి సిఫార్సు చేసినను లక్నో సభలో గోరిన డొమినియను ప్రతిపత్తిని అమలు జరుపుటకు కార్మిక పక్షమువారు పూనుకొని తీరవలెననుచున్నది.

న్యూయార్కు-తుపాను

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 20:—తుపానులో మొత్తము 8000 జను చనిపోయియుండునట్లు, ప్లూరీడాలో 400, గార్వోకాలో 1600 మంది పోయిరి. ఈ సంఖ్య 2000 లో చేరినది. ఒక్క ప్లూరీడాలోనే 20,000,000 పానుల అస్తి నష్టమైనది. ఎందుకంటే కన్యించుటలేదట. పొలిరి, ఎవరైతే న్యూ జెర్సీలో సయ్యక కాపనమును ప్రకటించిరి. పొలిరి వీళ్ళు మంచివారేకన, భవనములను పాడుజేరెదరు. ప్రాణములను గాపాడుకొనువారును, తురగాత్రులైన నుడినెలలో క్రిక్కిరిసియున్నారు. దొంగు నాపుతేముటకు పోర్టో కాసు నేనలను రప్పించిరి. 700,000 మంది ఇండ్లు లేకున్నారు. కిటికీలగుండా నన్న న్యూయార్కులో తుపానుచే కొట్టుకుపోయిరట.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం. సెప్టెంబరు 21 వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
మనుమ లెనాలిని	ప 42 కేవి	12 12 0 13 0 0
నెల్లూరివి	డిటో	13 8 0 14 0 0
ధిల్లి	డిటో	15 8 0 17 8 0
రానులు	త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0 12 0 0
నవ్వులు		18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి	205	15 0 0 16 0 0
సెంగలు	డిటో	13 14 0 18 8 0
పేసలు	డిటో	14 0 0 16 8 0
మినుములు	డిటో	14 0 0 17 0 0
ఉండులు	ర 195	11 0 0 11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వునూనె బా 1-కి		145 0 0 150 0 0
నెయ్యము 1-కి		14 0 0 21 0 0
మినకా నేననకపప్పు బా 1-కి		55 0 0 56 0 0
చేరికో కొట్టిన		45 0 0 50 0 0
వేరు నెనగనూనె కానుగ బా 1-కి	ర 115 మినకానూనె 118	
అమడము బా 1-కి		102 0 0 104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయనకుపు బా 1-కి		110 0 0 112 0 0
కూరకకుపు		75 0 0 83 0 0
మిగతాము (గుంటూరు) బా 1-కి	70 0 0	77 0 0
దనిములు	బా 1-కి	64 0 0 88 0 0
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	ర 40, 45	
కళాపాపాయకట్టు		50, 55
బెల్లకు బా 1-కి	ర 28 0 0	49 0 0
అప్పాచక్కర బస్తా 1-కి		26 12 0 27 0 0
చింతకండు బా 1-కి		28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

పట్టాకం బా 1-కి		31 0 0 33 0 0
చదరం		29 0 0 31 0 0
రత్నండు		25 0 0 31 0 0

6. నూలు

సెం 20 బెన్ని సేంహం యాటి	ర	8 2 0
సెం 6	కట్టా	5 8 0
సెం 24	లాకి	6 0 0
సెం 20 1/2 కెట్టెట్టె		7 6 0
సెం 40 జమ్మరు 10 పా		11 13 0
సెం 44 సాదా		6 0 0
సెం 40 రాణి		17 8 0
సెం 4 బెన్ని మసీరు		4 12 0

7. దూది

బోండావెన్సు బాడవ 1-కి	ర	867 0 0
-----------------------	---	---------

8. లోహములు

వెండి 100 రులు 1-కి	ర	60 0 0 61 0 0
బంగారుకుం 1-కి		21 0 0 21 2 0
సవరణ 1-కి		18 7 0
ఇత్తడి బా 1-కి		226 0 0 230 0 0
రాగి బా 1-కి		28 0 0 292 0 0

9. రంగులు

అరిమేలు స్వీట్లకలాండు అలిజరియో సేంహం		
సీసా 1-కిగ్రీలు	200 కి రు	58 0 0
నీలిరవ 1 రు		1 10 6
14 రతులు		1 10 0
28 రతులు		1 9 0
56 రతులు		1 8 6
1 అందకు		1 8 0
జేర్కలు సె ముసాబ్ లెట్ అనగా (బ్లీచింగ్)	3	4 0
కాంగో 3 రి		1 0 0
నవ్వు 4 రి		1 2 0

ప్రావేశము కావ్యము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీవిద్యనుగుండి

కాకినాడ, పెప్టెంబరు 19-1909 నామకాలము 6 గంటలకు పురమందిరమున పెద్దబహిరంగ సభ జరిగెను. తట్టణ ప్రముఖులతో యీ కేంద్రవాద సభలో నుండిరి శ్రీబలుసు సాంబమూర్తిగారు, డివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి మూర్త్యునారాయణమూర్తి నాయుడుగారు, ప్రిన్సిపాలు డి.మూర్తి రామకృష్ణారావుగారు, శాశం రామలింగయ్యగారు, దుగ్గిరాల మూర్తి శ్రీకృష్ణారావుగారు, చాపలి రామసోమయాజులుగారు, లక్ష్మీరాజు ముప్పారావుగారు, మిస్సెన్ మెట్కాల్, జిల్లాకోర్టు మాన్యువల్ పి. ఎం. శ్రీనివాసయ్యగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి.

శ్రీవిద్యనుగుండి హైందవశ్రీనిశ్చయవిద్యాయమును గుర్చియు, పూజావాస్తవ్యులను నడచు శిష్యులైన శ్రీకృష్ణమూర్తి అను ప్రావేశమున డి. కె. కావ్యగారు ను ముగింపు గంటకాలము చక్కగా నువ్వనిండిరి. హిందూజాతి మునుదు గల శ్రీనివాస మూర్తి కిద్దలుమాత్రము చదువుగలవారనియు ఆస్య పంపుతో బాగా చదువటూ నిజముగా అంటినవారు బహుశక్తివగా నుండుననియు, ఉన్నతవిద్య నభ్యసించిన బాలకు కిరి ఉన్నయెడల ఒక్కబాలిక యందును నిత్యకలల తెలియుచున్నదనియు, చెప్పి యిట్టి ఉద్దేశము కను ఎన్నట్లు ఉండునట్లు చేయుదురని కావ్యగారు విడివిడి ప్రస్తుత విద్యార్థులకి తగదనియు, ముఖ్యముగా శ్రీనివాసవిద్య విద్యనిమిత్తమే అయి యుండుననియు, వృత్తులలో ప్రవేశించి స్వకంత్రజీవనము చేసికొనదలచినచో విద్యాభ్యాసమునకు నైద్యభ్యాసమునకు శ్రీనివాసవిద్య ప్రభావే చక్కగా చేయవగుననియు, పాశ్చాత్యజీవనమునకులె యితరవృత్తులందు నుమాస్తావములు మొదలగువానిని యీ దేశపు శ్రీనివాస ముగవారి ప్రకటనగుర్చుచి చేయుట కిష్టమిదనియు, గ్రంథపఠన విధాన మొల్లందలపినదియు, చాలవరకాలోచించి హైందవశ్రీనివాస విద్యలయందు నుమాస్తావిద్యలను, అట్టిపద్ధతులయొడ నడిపించినయెడల బాగుగనుండగలదనియు అభిప్రాయపడిరి. 1896 సం॥ విలేఖరు శరణాలయమును స్థాపించినవాడచేసిన ప్రయత్నములను శిష్యులైన శ్రీనివాస విద్యార్థులు స్థాపనమున, విద్యావంతుల శిష్యులయందు, ప్రత్యేక విధానముల శిష్యులయందు, చికిత్స ఉత్తమ శ్రీనివాస విద్యనుండి, అభివృద్ధి గురించిన కావ్యగారు వివరములతో అంకెలతో నుమాస్తాముగా విన్నవించిరి. పూజా విశ్వవిద్యాలయమునకు లోబడి అంగ్రదేశమునకు ఉన్నత శ్రీనివాస విద్యలయందు నెలకొల్పి శ్రీనివాసవిద్య చేయవలసిదనియు, శిష్యులయందును ఎవరేకేకొలది వారు కావక అర్పించవలసినదనియు హెచ్చరించిరి.

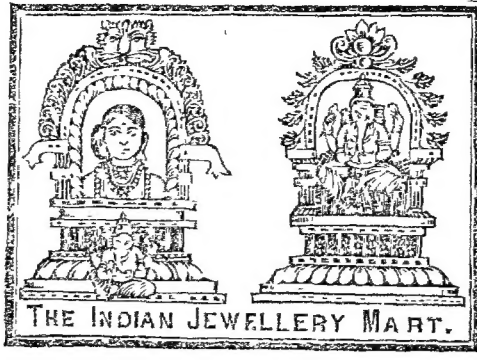
ఉత్తరానా సంతరము అభ్యుత్థులు నుట్టాడును ఈ కాలములో శ్రీనివాసవిద్యకే జేతుగ చెప్పవలసిదనియు ఉత్తరానాను డి.ఎం. చెప్పలేదనియు, అయిన ఉత్తరానాను నుమాస్తా ఎంతో చిన్న ప్రారంభముతో మహాకార్యమును నుమాస్తా ఎంత దీక్షతో కష్టనరకంబులకు లొంగక కావ్యగారును వారిమిత్రులును కనిచేసిన సంగతి వివరముననుదని చెప్పిరి. ఈకాలమునందు ధనాపేక్షతో విద్య నభ్యసించుట గాని మహావికాసమునకు నైతిక వికాసమునకును విద్యనిచ్చుట అని చెప్పబలేదని అందరకును తెలిసినవిషయమని. అయినను ప్రతి హైందవుడును ఒక్కటి జ్ఞాపక ముండుకొనవలసి యున్నదనియు, ప్రతిపుడు ఘనము తిత్తులముగా శ్రీనివాస ఒక కార్యము చేయవలసిన విధి మున్నదనియు ప్రపంచములో వట్టి సంఘము శ్రీనివాస తన విద్యార్థి కార్యమును నెలకొల్పటమిదనియు శిష్యులయినవనియు నుమాస్తావిద్య.

* * *

శ్రీ యల్లా జోష్యుల కామేశ్వరరావుగారి వదనా ర్పణముతో సభముగిరి.

* * *

సర్దురు హార్బన్ సింగుగారు నీరు విగ్రహ సత్కారమునకు 7 నెలలు కారాగారవాసము చేసినవచ్చి యచ్చట నుమాస్తామాసము నిజవగనుండి అంగ్రదేశముతో పరిచయము చేసికొనిరి. కేటి యువయమున కలెక్టర్ మొయిలమిద గాగ పురికి సయ్యమై వెళ్ళిరి.

వినాయక గౌరవిగ్రహములు

శాస్త్రోక్తముగా అప్పటమైన వెండితో తయారు చేయబడినవియు, నిత్యపూజకు అర్హమైన వినాయక, గౌరవిగ్రహములు రు. 2 లు ధరనుండిగలవు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్ట్,

నగరము:- పోస్టుబాక్సు నెంబరు 40, బెంగురుపూరుసిటీ.

ధర సరసము! నమ్మకమైన సరుకు!!

స్వదేశాభిమానులారా ఆలసింపక స్వదేశి పరిశ్రమమునకు

ప్రోత్సాహమొసగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

అన్నిరకముల పప్పురమెట్లు హిందూదేశమునందే హైందవశ్రీనివాసులచే చేతితో తాకబడక తయారుచేయబడినది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వెంటె:- పేరూరి నచ్చిదానందరావు, బెజవాడ; మద్దుల కేశవరావు, ఏలూరు.

తంతి విలాసము } ది ఈస్టర్న్ కన్ఫెక్షనరీమార్ట్ }
"వేరూరి". } 16, ఆదియప్పనాయకపేటి, జి. టి. మద్రాసు.

మొసూరు అగ్రికల్చరల్ డెవలప్మెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్

జంతుశాలము నవ్వపరిహారము నిర్వహించు సంస్థ. హెడ్ ఆఫీసు:- బెంగళూరు బనవన్ గుడి. యం.సి.యూ. యందంతలను యీ క్రింద కనుపరచినచోట్లపిల్లపిల్లలు కలవు. రైతులుగాని తరతరగాని వివరములు గోరువారు వ్రాసి బహుగలరు.

ప్రశ్న తరములకు తగు శ్రద్ధ వహించి వెంటనే సదుత్తరము లివ్వబడును. ఒకమాత్ర పరీక్షించి చూడగోరవలెను.

అమలాపురం	కొత్తూరు	కొత్తూరు (కాదూరు), రాజిపేట
బరంపురము (గంజం)	కొట్టాయం (తిరువనంతూరు)	తంజావూరు
మచిలీపట్నం (కృష్ణాజిల్లా)	కలకత్తా	మల్లాపూరు (కూర్నూ), విజయనగరం
జోర్హత్ (అస్సాం)	నంద్యాల (కర్నూలుజిల్లా)	విజయనగరం.

సహకారపద్ధతులమీద పనిచేయుటకు శక్తిమంతులైనవారు కావలెను. జీతముగాని కలిపిగాని యివ్వబడును.

ఈమాత్ర పరీక్షించి వెంటనే భాగ్యవంతులైన రైతులమెల్ల శారయ్యగారు కాకినాడలో పెట్టు అక్కరాజు ముప్పారావుగారింటికి వచ్చుచు దారిలో ఒక నోయి బుక్కును అందుతో 800 రూపాయల నోట్లను పొరపాచి కొనినాడు. అతడు పోగొట్టుకొన్నట్లు తెలియదు. అయినచేత కను కొంతనేపటికి సాల్పు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు గణనం జగన్నాథరావుగారు వచ్చుచుండగా నోట్లుబుక్కు కనిపించగానే అదేమో అని చూడగా అందు నోట్లుగూడ దొరికెను. ఇవేవిదైయుండునని యొచింతగా బహుళి యీ వేళంగి రైతువేమో అని నన్నించి అయినయొద్దకువచ్చి అయినయొద్దకున్న సామ్యులెక్కచూచుకొనవలసినదని కోరెను. కాని పోలీసువారి సోదావీరుని రైతు భయకంపితుడై తిన్నగా మోటారుకారులో ను బాపూరావుగారింటికి వచ్చెను తన సామ్యుల పోలేదని సబ్ ఇన్స్పెక్టరునకు సమాధాన మిచ్చెను. జగన్నాథరావుగారికి మనస్సులో సందేహముతీరక మోటారు వాడలనుబట్టి నుబాపూరావుగారింటికిరాగా రైతుమాడ ఆ యింటిలోనే యుండెను. నుబాపూరావుగారివారా దర్యాప్తు అయినపిదప రూ. 800 ల నోట్లను నోట్లుబుక్కును జగన్నాథరావుగారు యిచ్చివేసి వెళ్ళిపోయిరి. ఇక్కాలమున జగన్నాథరావుగారింటికి ధర్మ నిరతులు సత్వరంబునకు చూచుటకు. భగవంతుడా మన శాశ్వతంబుగాక.

బెజవాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

పదియవవార్డు ఎన్నికలు

పెప్టెంబరు 19-పదియవవార్డు ఎన్నికలు 28-9-28 లేదని జనగణన. 18 వ లేదని నామినేషను కాగితములదాఖలు చేయబడెను. వినుకురు పోటీకి నిలిచిరి. 14 వ లేదని చెరుమెకా గారు 5 దరఖాస్తులను పరిశీలించి వినుకురు ప్రకముగానన్న పని ప్రచురించిరి. అభ్యర్థులలో నొకరగు పాటిబండ అప్పారావుగారి దరఖాస్తు ఫారముపైని ప్రపోజరుగ దుప్పెతు చేసిన వారు వోటరుకాదని 15 వ లేదని తెలిసి మరీయొక అభ్యర్థియగు గోవరాజు బ్రహ్మరందంగారు ఆ తేరుగలది సంపుకొనిరి. చేరు మేకాగారు 16 వ లేదని ఉభయపక్షముల వాదనను వినిరి. అప్పారావుగారిపక్షమున విగిల్లి వెంకటేశ్వరావు బి. ఏ. ఎల్. గారు వాదించిరి. ఒకసారి దరఖాస్తు ఫారమును ప్రకముగ నున్న పని అభ్యర్థుల శామమును ప్రకటించినవట్టు తిరిగి వానిని గూర్చి పునర్విచారణ సజువులకు చేరుమేకాగారికి అధికారము లేదని శివరావుగారు వాదించిరి.

ప్రచోదనందంగారి పక్షమున శ్రీనివాసశర్మ బి. ఏ. వి. ఎల్. గారు వాదించిరి. పునర్విచారణ సజువులకు చేరుమేకా గారికి స్వకస్సిద్ధమైన హక్కుగలదనియు, దరఖాస్తు ప్రకము ముగ లేదనే కారణమున అప్పారావుగారు జయముగాంచినను ఆ ఎన్నిక రద్దగును. కాబట్టి అట్టిఎన్నికను జరుపుటవలన ప్రయోజన మండకాలదనియు అట్లుంటుండే అప్పారావుగారిదరఖాస్తు ను రద్దుచేసి ఆయనగారిపేరును అభ్యర్థుల పట్టికనుండి తొలగించుటయే సరియని శ్రీనివాస శర్మగారు వాదించిరి. చేరుమేకా గారు 18-9-28 లేదని తీర్పు చెప్పిరి. పునర్విచారణ సజువులకు అధికారముకలదని అప్పారావుగారి దరఖాస్తు ఫారము ప్రకము గా లేదు. కాబట్టి ఆయనగారిపేరును అభ్యర్థుల పట్టికనుండి తీసివేయుటకు ఆజ్ఞాపించిరి.

బాంబాయి లైఫ్ అశూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ (స్థాపితము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలూభాయ్ నమాల్ దాస్ Kt. C 1 E, J. P. మేనేజరు యన్. వి. కాడ్జుమాస్టర్ ఇండియా దేశపు భీమాకంపెనీలలో కెల్ల అన్నివిధముల పాలిసిసాకర్యముల నివ్వగలదియే. ప్రత్యేక సదుపాయములు 4845 తక్కువ ప్రీమియములు. ఎక్కువ బోనస్ లు. స్వల్పరకములు.

మంచి మేనేజ్మెంటు. ఆల్మోమెంట్ నాన్ ఫర్ ఫీచరు. పాలిసిదారు హక్కులకు వెంటనే చెల్లింపులు. వివరములకు వ్రాయుడు.

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary Madras Branch, P. B. No. 337, Mount Road MADRAS.

ఫోర్టు నెంటుజారి గెజెటు

18-9-1928

సానికస్వకీపాలనాకాళి

టి. ఆర్. రామస్వామి అయ్యర్లు (ఉత్తర ఆంధ్రా) లోకల్ ఫండు అసిస్టెంట్ యంజనీరుగారు నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు యంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

సి. ఎస్. రామభద్రాచారి (నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు యంజనీరు) గారు కల్పిమగోదావరికి బదిలీ చేయబడిరి.

కల్పిమగోదావరి జిల్లా బోర్డుకు నెక్సంట్ దొరయ్య చాదరిగారు నైజాం ప్రెసిడెంటుగా యొక్తుకోబడిరి.

చిత్తూరు మునిసిపాలిటీకి సి. అన్నమలై ముదలియార్ గారు 6 వ వార్డుకును నలగంపల్లి పి. వెంకటస్వామిసాయుడుగారు 9 వ వార్డుకును కాన్సిలర్లుగా నెన్నుకోబడిరి.

కర్నూలు మునిసిపాలిటీకి కొత్త అచ్చయ్య శెట్టిగారు 2 వ వార్డుకును, పాల్. ఎం. డి. హన్మన్తిరాజుగారు మండేటి సాహెబు బహదూరుగారు 3 వ వార్డుకును, పాల్. ఎం. డి. అమెస్ సాన్స్ కళాను మండేటి సాహెబు బహదూరుగారు 8 వ వార్డుకును కాన్సిలర్లుగా నెన్నుకోబడిరి.

హింగోలు మునిసిపాలిటీ 1 వ వార్డుకు కర్రపు వెంకట శుబ్రహ్మణ్యరావు రాల్ సాల్. వి. శ్రీరాములు నాయుడుగారు కాన్సిలర్లుగా నెన్నుకోబడిరి.

తెనాలి మునిసిపాలిటీకి బలిజపల్లి సీతారామరావు గారు 2 వ వార్డుకును శంకారభద్రయ్య శ్రీనివాస రి వార్డుకును కాన్సిలర్లుగా నెన్నుకోబడిరి.

విజయనగరం మునిసిపాలిటీ క్యాంపస్ మెంటు 1 వ వార్డుకు దారా త్రిపురసుందరింగంగారు కాన్సిలర్లుగా నెన్నుకోబడిరి.

విశాఖపట్నం మునిసిపాలిటీకి రాల్ సాల్. జె. రామమూర్తిపెతులుగారు మార్కెట్టు వార్డుకును, రజితగజ్జలి రావుగారు అలీపూర్ వార్డుకును బహదూర్ రావు శ్రీరంగం వెంకట రంగయ్యపెతులుగారు వాల్తేరు వార్డుకును కాన్సిలర్లుగా నెన్నుకోబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్ కాలి

ఏ. గోవిందరావు (కాకినాడ జాయింట్ సబ్రిజిస్ట్రార్) గారు తూర్పుగోదావరి రిజిస్ట్రార్ అఫీసుకు ఛార్జి డిస్మిస్ నియమింపబడిరి.

శాశ్వత విచారణకాళి

చక్రవర్తి తుమార చక్రవర్తి అయ్యర్లు (కిల్లమునపల్లి) గారు కడపనుండి చిత్తూరుకు బదిలీ చేయబడిరి.

బ్రహ్మదేశం సిదాబి పంచనాథం (జిల్లా మనసబు) గారు పెద్దాపురంనుండి కడపకు బదిలీ చేయబడిరి.

అప్రెంటిస్ కాళి

టి. వి. నారాయణయ్యర్లు (మద్రాసు పర్సన్లు ఆఫీస్) టెంటు యన్ డెక్టర్ గారు మద్రాసు పర్సన్లు యన్ డెక్టర్లుగా నియమింపబడిరి.

అటవీ కాళి

వి. ఎస్. శేషగిరిరావుగారు విశాఖపట్నం జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్ కాళి

టి. వి. రామస్వామయ్యర్లు (అసిస్టెంట్ యంజనీరు) గారు తెలవాడ పర్సన్లునుండి మద్రాసు పర్సన్లుకు బదిలీ చేయబడిరి.

టి. స్వామినాథయ్యర్లు నల్లపల్లియ్యర్లు (అసిస్టెంట్ యంజనీరు) గారు దక్షిణపర్సన్లునుండి మద్రాసు పర్సన్లుకు బదిలీ చేయబడిరి.

స్వామి కాళి

వి. ఎస్. కృష్ణారావు (హెడ్ క్వార్టర్స్) గారు చిత్తూరు జిల్లా కోర్టు అఫీషియల్ రివీవరుగా నియమింపబడిరి.

రెజిస్ట్రార్ కాళి

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

హిరెన్ద్ర నాయుడుగారు గుంటూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, టి. శుభరావు నాయుడుగారు గుంటూరు ఎడివనలు ప్రెజిడి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

వెద్దాపురం శిల్ప బట్టలు.

మీ సొమ్ముకు తగిన విలువ } చాలకొలము వుండునట్టివి } నాణ్యమైన సరకులు. } సరసమైన ధరలు.

మైనూరు, పూనా, వడ్రాసు, మూరత్, తంజావూరు, కంచీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనలను తీసుకు వచ్చిన వాటిని నాణ్యతలను బంగారు పతకములను యోగ్యతాపత్రములను పొంది యున్నాము.

మాయొక్క సరకుల నాణ్యతను తక్కువ ధరలకున్నా మేము పొందిన బహుమానపత్రములను యోగ్యతాపత్రములతో నిదర్శనములు.

మా శిల్పబట్టలు ప్రతి గ్రామములోనూ ప్రతి బట్టల సాపులోనూ దొరకును. మా పేరుగల ప్రేమ మాట్లాడుచున్న బట్టలు తీసుకొనవలెను.

మా వద్దనున్న అన్ని రంగులలోనూ అన్ని నైజాములలోనూ శిల్పకంఠువాలు, దొంగలు, పేటలు, కాంచీ, పాత్రులవలె, వర్ణింపు, కోటింపు, శిల్పములను వేస్తూ శిల్ప కోటింపు, కండువలు, దుప్పట్లన్నా నెం 100 రు లగాను 200 వర్ణముల జరిబట్టలన్నా దొరకును. వివరములకు యీ పినువ యడ్రాసుకు వ్రాయుడు.

అలిగ్రాఫిక్ యడ్రాసు. వెదల సుబ్బారాయుడు అందుకో, శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

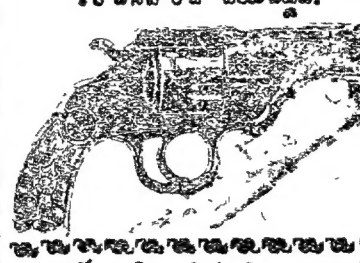
శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

శిల్పం వెద్దాపురం. శిల్పం అందు కాటన్ క్లాత్తు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

ధరలు సరసము. క్యాటలాగు ఉచితము.

శాశ్వతములగు రివోల్వర్లు ఆరు లేక ఐదుతోటా యొక్క నవి. [స్టాపిషము ౧౮౭౩౩ సం.]

శ్రీ శాంతి ఆశ్రమము

తోటపల్లి కొండలు 8-9-1928

శ్రీ ఓంకారస్వామిలవారు అమెరికా దేశయాత్రకు వెడలు సందర్భమున శ్రీ శాంత్యాశ్రమవాసులెల్లరు శ్రీ స్వామిలవారి కొక సన్మానపత్రము సమర్పించిరి.

ఆశ్రమవాసులెల్లరు శ్రీ శాంతిమండలంనుండి నొక మామిడి చెట్టు క్రింద అడగులపై కొండకు మరికొండకు వృద్ధివిమిత శాసితయొందిరి. ప్రభుమన (ప్రారంభ గావించిరి. తర్వాత శ్రీ స్వామి రాజేశ్వరరాంనందగారు పీఠోపాధ్యక్షమున చదివిరి.

పిమ్మట శ్రీ స్వామిలవారు కొంతకాలపు ఆశ్రమవాసులెల్లరికి నువ్వేళవాక్యాలను నెలవిచ్చిరి. శ్రీ స్వామి శంకరానందగారు శ్రీ స్వామిలవారికి పుష్పమాల లిప్పించిన పిదప శ్రీ స్వామి శాంతానందగారు కొంతకాలపు సర్వోపాధ్యక్షులుగావించిరి. ఆనాడు మధ్యాహ్నము చుట్టుప్రక్కలనుండి గ్రామముల నుండి బాలబాలికలు తదితరులకు సమాధాన గావించబడెను. భజనలతో సభముగి నెను.

వీడ్కోలుపత్రము శ్రీ శ్రీ శ్రీమాంక ఓంకారస్వామిలవారు, శ్రీ శాంత్యాశ్రమ సంఘసంస్థాపకులు, అగ్రతాము, తోటపల్లి కొండలు శాంతి ఆశ్రమపాఠశాల, తూర్పుగోదావరి, హిందూదేశము.

శ్రీ స్వామిలవారి చరణకమలములందు, శ్రీ శాంత్యాశ్రమసంఘ సభ్యులైన మేము, తమరు అమెరికాదేశమున శ్రీ శాంతిమండలమున, తమరు మూలగకు చేసిన ఉపకారములకు, మా మనోవాక్యానుకర్యములతో తమరికి సామంగనందము లిప్పించుచున్నాము.

శ్రీ స్వామిలవారి సహృదయతల తెలియవరచుటకు మాడవటాకి అమెరికా ప్రయాణము సీరమైనది విన్నవృత్తి నుండియు మనస్సునకు చాలసంతోషము గలిగియుండెను. కాని అమెరికాదేశమునందును సోదర సోదరీమణులు ప్రతీతిపూరితమైన ఆహ్వానమునందు పాల్గొనటయు, కొద్దికాల ముచ్చట ప్రచారమునరించి మరల భారతదేశమున కరుదెంచుట గదా యని మాకు మనస్సునకు కొంత కాంచిన సంతోషమును గలుగజేసినది. పోయినతూరి శుమారు ఒకటిన్నరవందవర్షము అమెరికాదేశమునందు తామెనర్పిన వివిధవిషయ ప్రచారమును కడుప్రేమ మరి పుత్రాసాముతో చూచి యుంటిమి. ఉపశ్వాసముల మూలమునను, ప్రచరణల మూలమునను ప్రాపంచికమునందును తత్వజ్ఞానములయొక్క యాదర్శములను, అశేషములను, సదాపర్యము మూలముగగీ, ఓర్పు, స్వాతంత్ర్యము, సంఘభావనను, శాంతియు అగు జండాను, ప్రపంచమునందు నిలబెట్టిన సంగతి మాకు తెలిసియే యుండెను.

శ్రీ స్వామిలవారు పాశ్చాత్యయాత్రనుండి జయప్రదముగాను సురక్షితముగాను 1926 సంవత్సరమున యచ్చటి కరుదెంచిన నాటనుండియు, తమరు చాల జయప్రదముగా దేశీక దీక్షతో మానవకోటి మేలుకొరకును, మరి తమదేశీయులకు పుషయోగకరమైనట్టి కారీక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక పుష్కరిక ముదర్ అమెరికా చిన్ని పాత్రమును ప్రకటించుటయు, నొక వైద్యశాల, విద్యాశాల, ముద్రశాలయము, రెండుమాసపత్రికలు ఆంధ్ర ఆంగ్లమునందు "శాంతి", "పీస్" అని ప్రారంభించుటయు, శాంతి ఆశ్రమపాఠశాల నెలకొల్పుటయు, శాంతి ఆశ్రమము కొద్ది శిష్యాలుచేయుటయు (ప్రకృతిచే ఆకర్షింపబడి వర్తకములలో అశిషియందు తోటలో వృక్షముల మధ్యననుండి, పట్టువాసములయొక్క అకాంతికరముల శబ్దములు, తదితర ఆకర్షణములతో శాంతినిచ్చు నిట్టి శాంతిసలహుండు) మానగ ఎల్లరకు తేటతెల్లముయి కన్నులపండు గాన్పించుచున్నారము. తమశాంతియు క్తమైన దిద్దనలనడవడిక, ఆదర్శము, పాశ్చాత్యులయెడల ఆధ్యాత్మిక ప్రేమానుభవమైన సత్వమును, ధార్మిక ఆధ్యాత్మికవిషయములను బహు సేవతో స్వాభావిక భావములతో ప్రచారముచేయుటయు, అమూల్యమైన పాశ్చాత్యభాషా సంఘములేర్పరుచుట, యివి అన్నియు, ఆశ్రమవాసులయందే గాక తమతో కొంతకాలమునను సంబంధము గలుగజేసుకొన్న వారికందరి హృదయములందు గట్టి గ నాటు కొని యుండును.

మేమందరము తామెనరించిన వాటికిని, అపారప్రేమకు కడుబంధనకేరంబు లిప్పించుచున్నారము.

తమయొక్క విదేశసోదర సోదరీమణులను, తమ మార్గము నవలంబించిన ఎల్లభక్తులను, మతాసరస్వతి, సూర్యానందసోదరుడు (శ్రీమత్ యక్ ట్రేకన్స్, శ్రీ మెరియా ఆశ్రం 1928 ఉత్తర నెం 61 రు పీఠిసిలవల్లియూ అంధ్ర ముఖ్యముగా యున్న తెలుగుప్రేక్షులతో అమెరికా, నార్లెరు విశేషప్రేమతో మనఃపూర్వకముగా అనేక బహుమానము లిచ్చుటయు యీ ఆశ్రమమును జ్ఞాపకముచుకొనటయు, మరి ఆశ్రమాభివృద్ధికి తదేకదీక్షతో కృషి సజ్జచుండుటచూచి వాల్లెరకు మా కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనకేరంబు లిప్పించుచున్నారము.

పాశ్చాత్యదేశమునందే తమరు సురక్షితముగా భారతదేశమునకు ఏతెంచుటకునాను, ఆ సర్వమయునును, సర్వాంతర్యామియు, సర్వశక్తిమంతుడు అయిన పరమేశ్వరుడు తమకు ఆయంరాగోగ్యము లిచ్చి సదా శాంతియు క్తమైన తేజస్సునిచ్చుచుండుగాక అని సదా ప్రార్థించుచున్నాము.

శ్రీ స్వామిలవారి చరణకమలములందు ప్రేమ పూర్వకముగా ఆశ్రమవాసులెల్లరు సమర్పించుచున్నారము.

వైశ్యవ్యాయామ సంఘము, గుంటూరు

ప్రథమవార్షిక ని కే ది క నం ది యాక్రిందిభాగములు మాదిరితులు.

వ్యాయామము, కత్తి, భవ్యవ్యయమునును పూర్వము క్షత్రియులేగాక పరకురాముడు, బ్రాహ్మచార్యుడు, కౌటాచార్యుడు, ఆశ్వధామ మొదలగు బ్రాహ్మణులు, శ్రవణుడు మొదలగు ఋషియును నభ్యసించుచుండిరి. శ్రవణుడు వృద్ధులగు పుత్రులందఱును నొక్కయూపున మోసినాడనని వ్యాయామ మేకారణమని జేరుగా చెప్పనవసరము. దేవతాశసంధూతు డును, వాయుపుత్రుడును, శ్రీరామకార్యనిర్వహణ దురంధు డునునుమహావీరుడు నగు హనుమంతుడు వ్యాయామముచేతనే చిరతరంగిత్రిని పొందగలిగెను. అందుకునిదర్శనమా యనునట్లు కపరత్తులతో నొకటి హనుమాన్ బస్మి యనుపేర ప్రామాఖ్యత బొందుచున్నది. ఋషిపుత్రులు శరీరపరిశ్రమ కొలుకు శర్యకశిఖ ముల నెక్కుట, వృక్షములనెక్కి పులపున్నులును గోయలు మొదలగు కార్యములగు కార్యములు జేయుచుండటచేతనే, వారు లోయలలో నిజవయస్సు యాదకమును అజ్ఞేయమైన కంఠమూ లభూలులను భుజింపగలిగిరి. పై పరిశ్రమలనేగాక ప్రాణా యామాది యోగాభ్యాసములను నభ్యసించుచుండిరి. మరియు నేటికాలమున హరిద్వార, హిమాలయ ప్రాంతములలోనహిత ము ఋషికులము, గురుకులము, మన్నుగు ఆశ్రమనివాసులు వారి వారి కోర్కెనునులందు మోటాకులశాపుట, మన్నుగు గొప్ప ప్రదర్శనములనేని వీర్యధానచే గలుగు గొప్ప శుకులములు లోకమునకు జాలుచున్నారు. (జడధాతులు) కంఠమే లాదిసమయములతో కత్తి, పిల్లలతో గట్టుచుపై సాముచేసి యాత్మరక్షణకొలుకు, యవి ప్రతివారికిని యవసరమని తెలుపు చున్నారు.

శ్లో॥ "కత్తానాం సాహసం ధైర్యం బుద్ధిశక్తి శరాక్రమః, వైదేతే యత్రతీవంతి తత్తదేవోపి తిష్ఠతి."

పై యాదుగులును తెలియదై యుండునో, వారియందు జేపుండునునని చెప్పు శ్లోకార్థమునుబట్టియే సర్వసంగపరిత్యా గులగు సవ్యాసులు తపోనిష్ఠానిష్ఠులగు మునిసత్తులు సహిత ము ఆరోగ్యము, ఆత్మరక్షణ ఆరోగ్యముకొరకు వ్యాయామ ము చేయుచున్నారు. మరియు "శరీరమాద్యభ్యాసార్థసాధ నం" "ధర్మాత్మకామమోక్షాణాం శరీరంకారణం" అను సెద్దల వ్యాయామచే గృహస్థాశ్రమమును నిర్వహించువలసినవాడు సం సారము శారోగ్యముచే నుభూతుగా గడపి జేతనేవలయుటకును, ముందురానున్నసంతతిని కారీరదార్ధ్యముగలవారలగా జేయుట కును, పితృకోరికల సఫలపలుచుటకును వ్యాయామము ముఖ్యకర ణ్యమై యున్నది.

నేను బ్రహ్మచర్యాశ్రమ మునలందుటకు శేలము వ్యా యామముకొలుకెగాదు. వ్యాయామమే దేశమోక్షమునకు పు నాదియనియు, మానవసేవయనియు, కొలదివత్సరముల క్రితము నుండియే వైశ్యలోకమునకు యథాశక్తి సేవజేయుచుంటిని. మాడు సంవత్సరములందు బహిరంగముగా వ్యాయామము వై శ్యకులముతో నభివృద్ధికి తెచ్చుచుండ, కార్యాచరణశాస్త్రముల గొందరు నాయకులముభివృద్ధికి ననూయవడి కొంద రడ్డంకులను గల్పించుటచే, "సత్యమేజయతి" అను సప్రతివాక్యములను న మ్మి కొంతకాలము మిన్నకుండవలసినవచ్చినది. సత్యమొకకాల ము దాగగదా! సంవత్సరమునుసరికే కొండలున్నే హితులు వ్యా యామశాలను సాపించినగాని పిలులేదని బలవంత జేర్చినందున నే డెనిమిదిమంది యువకులతో నుదారపుకపులగు, శ్రీయత ఉప్పలూరి వెంకటపున్నయ్యగారి యాధిపత్యమున నొకవ్యా యామసంఘమును స్థాపించియుంటిని. తిరుపతి గుంటూరు వై శ్యవర్తకుల ధనసహాయముచే కుక్కపక్షపుచుండునబోలె దిన ద్విగ్రాభివృద్ధిచేది వ్యాయామముచేయువారలసంఖ్య నూటికిమిం చినది. ఇంకను సంఘముతరపున గుంటూరువైశ్యగురుకులమునం దు 28 విద్యార్థులకు కట్ట, కత్తి, యోగవ్యాయామాదివిద్యలను నేర్పుచున్నాను. ఈ సంఘమును స్థాపించిన సంవత్సరమునకు దే వాఃశ్రమజేసిన వారిసంఖ్య 7881 అయినది. దీనిబట్టిజూడ వైశ్యులకు వ్యాయామము ముఖ్యమయినటులు గనబడుచున్నది. కాని, బహుసంఖ్యాకులగు యాజ్ఞులులతో ప్రస్తుతసంఖ్య నుగూర్చి యాశ్చర్యపడ నవసరమండను. ప్రతిగ్రామమునందు, పట్టణమునందును తాలింఖాసాల యేర్పణచి ప్రతియువకుడును విధిగో వ్యాయామముచేయుచుండినగాని పూర్వమువలె గౌర వోన్నతులు గలగవు.

ఇట్లు వైశ్యసంఘమునకమాత్రము ప్రత్యేకముగా నేర్పాటుచేసికొనుటవలన కొందరు వైశ్యతరమహాశయులు దురభిప్రాయములకు లోనైరి. ప్రథమమునుండి మదియ నిజేతిర విషయములన్నియు దేశమునకంతయును వర్తించునట్టివియేవైన ను, నా జీవితాశయును మానవసేవయేయెనను, మదియ సంఘ జాలు తదితరలతోపాలు కలిసిమెలిసి పనిజేయ గలుగు సంతతి న్నితితో లేని కారణమువలనను, ఎవరింటిమొగల వారు బాగు చేసిన బహారంతయును కుట్రమగునను శాంగ్ల సామెతయందు

ఇది పరకు మావద్ద బేరము చేసిన

వారందఱను తృప్తిజేండుట మాత్రమే గాక, పదే పదే అడ్డకులను పంపుటయే మానమ్యకము నకు ప్రబల నిదర్శనము. మేలైన అపలు పుష్కరాగము నగలు కావలసినవా రందుడను ఈదిగువ విలాసమునకు దయచేయ గోరెయి. లేక ఈ త్తిరము ప్రాసిన పంకజమును.

పరిశ్రమశాల:—

జలగం సు బ్రహ్మణ్యం నాయుడు అందు కో,

96. వరదాముత్తియప్ప వీధి, మద్రాసు; ఊరూం:—చైనాబజారురోడ్డు (పూలఅంగడికి ఎదుట) మద్రాసు

ప్రభాకర్ చేతిలాంతరు

(స్వచ్ఛమైన ఇత్తడిలేకుచే మాన్యంతకర్మాగారమున పూర్తిగా తయారగుచున్నది)

విదేశములనుండి దిగుమతిఅగుచున్న లాంత్రుకాది మావి శాస్త్రముతోను, సగుతుతోను, వెలుగుటయందును, గట్టితనమునందును సరితూగుచున్నది. శేటలూగునను, ధరల వివరములకు ప్రాయము.

ఇండియన్ స్టాల్స్ వర్క్స్ లిమిటెడ్ దిల్లీ మెంటు పి. డబ్ల్యూ. డి. గవర్న మెంటు స్టేషనరీ దిల్లీ మెంటు ఇండియన్ స్టాల్స్ లిమిటెడ్ బెర్లిన్ గాస్, ముఖ్యమైన రైల్వే మునిసిపాలిటీలన్నిటికి మేము సప్లయయ్యుచున్నాము.

మేకర్స్:—The Ogale Glass Works, Ltd. P. O. Ogalewadi. (Aundh State.) Dist. Satara.

నీడిజెజిల్లాలకు ఏజెంట్లు:—

రెడ్డి అందు కో, తాడిపత్రి.

నమ్యకము గలుగువాడ నగుటలనకు, ఇంటగెంచె రచ్చగెంచె వలయుననెడి రీతి నా యుద్ధమును వైశ్యులయందే యారంభించితినిగాని, జేటొందుగాదు. భగవానుడు భారత దేశముల కెల్లరకును సేవజేయగల్గు శక్తి, అవకాశము త్వరతో ప్రసాదింపగాక.

ఈ సంఘములో 12 వత్సరముల బాలకు మొదలు 88 వత్సరముల వయస్సుగల గృహస్థులు సహితము వారివారికికిని పరిశ్రమలచే శారోగ్యముపొందుచున్నారు. మా సంఘమునందు యోగాభ్యాసము, యోగవ్యాయామము, శేషియ కపరత్, ఇంగ్లీషు యక్కురపైజా, కర్ర, కత్తి, వరా, చడి, గదాయుద్ధము చున్నగు సాములు, స్కాండ్ ఘోష్టు, ధవ్యవ్య, జండాధాన ము, లాటీ, కవాతు మున్నగు వాలంటరుల విధానములుగలప బడుచున్నవి. ఇంకను బాతియంటులు, గట్టుప్రస్థాని మున్నగు నవి నేర్పడుచువివి. ఈ సంఘమున కరేఖా, మగ్గు, బారో బేకను, స్పిగ్రిం కేరీ య కం బు త్ నె, యితిర చిల్ల ర ప రి క ర ములు కొన్నిగలవు. వటియు కత్తి, వ తా మొ ద లగు నెక్కువసామానులు గావలసియున్నవి. గాన ధనసహాయ ము చేయగోరుచున్నాను.

ఈ సంఘముతరపున మాఘమాసమునకు కోటప్ప కొండయెద్ద నరసరావుపేట వైశ్యబృందమువారిచే జగవబడిన వైశ్య సమారాధనమును, గుంటూరు వైశ్య మహమ్మదీయ వివా దములతో చాకరాయెద్ద శ్రీరామాలయ బంధముల నిడిదియు నపుడును, నరసరావుపేటలో శ్రీయత చిలకల నుబ్బయ్య గారు చేసిన సమారాధనమును వాలంటీయరులుగా వెళ్లి సేవజేసి యున్నాడు.

ఇన్ని కార్యములు జేయుచున్నది గుంటూరునం కిందు మించు వైశ్య వైశ్యతరుల యభిమానమును, ప్రేమనుబడసినది చిన్న యెద్దులుంటిలో కాలము గడవవలసివచ్చినది. స్యంత గృహములేని కొరతను దీర్చుటకు వైశ్యవారిలు యితర కులను లకు దానముచేయునట్లైనను మన కులమునకు ముఖ్యమైన సర మైన వ్యాయామోద్యమమునకు ధన సహాయముచేసి తోడ్పడు డని గోరుచున్నాడను.

కొంతకాలమునుండి వెనుకబడిన వ్యాయామోద్యమము నకు కుభాకుభయలయందు ధనమును సహాయముజేసి తోడ్ప డిన దాతలకును, విశాక్షచరితి భిక్షులకు లోచన ధనమిచ్చి యాదరించిన దాతలకును మా నందన శేతంబుల నర్పించుచున్నా రము.

ఈ సంఘమునందు సంవత్సరమునకు 12 రూపాయల తక్కువగాని మొత్తము నిచ్చువారు మహారాజ పోషకలగు 5 రూపాయల నిచ్చువారు రాజపోషకులుగను, 3 రూపాయల నిచ్చువారు పోషకులుగన, 1 రూపాయ నిచ్చువారు సభ్యులు గను పరిగణింపబడుచున్నారు. విశాక్షచరితి వర్తకునకు భిక్షులయొకమున నొకగుమను దాకలు పై తెలియవలసిన నే వర్తమునం దైనుజేరి సంఘమునుబోషింపుచు వోటింగు హక్కును పొందగోరుచున్నాను.

సంఘమునకు వచ్చుప్రతికలు

- 1 వ్యాయాం (హిందీపత్రిక, బరోడా)
- 2 వానవి మద్రాసు.
- 3 వైశ్య గుంటూరు.
- 4 ఆరోగ్యప్రకాశక మద్రాసు.

1. సంఘధనముతో తెప్పించబడున్నది. ఇద్దరు మగ్గుల కత్రికాధిపతులు యుదాగవ్యభానముతో నుచితముగవంపి మా సంఘమునకు తోడ్పడుచున్నందుకు మా మనఃపూర్వకములగు వందనము లర్పించుచున్నాము. 4 శ్రీయత యుద్ధప్రగడ

భావశారాయణగారు ఆరోగ్యవిధానమును తెలుపు కత్రిక నుచితముగా యిచ్చుచున్నందులకు వారికి వంద శేతము లర్పించు చున్నాము.

బేవధములు

1. వ్యాయామము చేయుచున్న వాటిలకు తాత్కాలిక గాయములు మాన్యుద్రవము శ్రీయత శేకపల్లి పున్నయ్యగారు నచితముగ యిచ్చుచున్నందులకు భగవానుడాయురారోగ్యము లూపగుగాక.

2. తెలకలకు నొప్పువిధ్యాసరియు యాక్తిపుర ఆయి లును ప్రహసేవకుచే యివ్వబడుచున్నది.

కృతజ్ఞత

శ్రీయత పంగులూరు రామచంద్రయ్యగారు సంఘము ను స్థాపించినదాది యిప్పటివరకు సర్వవిషయల చేదోడుగ సహాయము చేయుచున్నందులకును బుడంపాడు నివాసులగు శ్రీయత త మల్లాది కోటేశ్వరరావుగారు పాశ్చాత్య వ్యాయామమునకు వలసిన పుస్తకము పరిశ్రమచేయువిధాన ఛాయాశీటములు తాత్కాలికముగా నుపయోగించుటకు విలువగల వరికరములు నొసగుచు వైపరీత్యములకు లగిన ప్రోత్సాహము కలిగించినందు లకు వీరలకును మేమెంతయో కృతజ్ఞులము. వైవారలు వైశ్య తరులయినను కులభేదములెంచక నూ వ్యాయామోద్యమమునకు సకల విధముల తోడ్పడుచున్నందులకు వరాత్మరుడు దీర్ఘాయు రారోగ్యుల కొసంగుటకు విక్రిలి ప్రార్థించుచున్నాము.

ప్రోత్సాహకులు

గుంటూరు యేలూరుబజారు చింతపండు వర్తకసంఘము వారు శ్రీరామనామ సందర్శనను శాచే బుక్రవర్తనము శ్రీ యత కర్పారపు వెంకటప్పయ్యగారిచే ధవరివ్యా ప్రదర్శన. మును చేయించి మాయద్దరకును నువ్వరతముల యిచ్చిరి.

గుంటూరు వస్త్రవర్తక సంఘమువారు మాయద్దరచే ధను: ర్వివ్యాబలప్రదర్శనములను ప్రదర్శించి నేని నామ నువ్వరతమును. నొసంగియుండిరి.

వాయల్ పాడు వైశ్యమహాసభయందు కు న్నిపోటీలకు మాసంఘసభ్యులతో వెళ్లి పోటీలలోపాల్గొనిన శ్రీయత నో ముల రామశాధంగాకిని శాకుం మెడల్యులను వాదానమొన రించిరి.

ఇట్లుల వైశ్యమహాసభి కొరకు బహుమానములచే ప్రో త్సాహము గలంగచేయుచుండుటచేతనే గదా! నిప్పటికి వ్యా యామసంఘముల సంఖ్య దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది. ఇట్లుల వ్యాయామభివృద్ధికై తోడ్పడుచున్నందులకు వైవారలకు భగ వానడు అపైశ్యరాధాయారోగ్యముల ప్రసాదించుటకు పరిపరి విధముల ప్రార్థించు చున్నామము.

నీ! పిరికివారలన్న చరితంబు పోవగా,

బలము సంపాదించ వలయునంది
స్వప్రాణరక్షణ ప్రాభవప్రాప్తి,
బలము సంపాదించ వలయునంది
పూర్వవైశ్య ప్రభాషూర్తి గోరెదరేని,
బలము సంపాదించ వలయునంది
ఆరోగ్యతరణి సమాలింగనము జేయ,
బలము సంపాదించ వలయునంది

సకలసాఖ్యలతో సంసారయాత్ర
చేయదలంచిన శకపరత్వ జేయవలయు
జీవనోపాధి కిదిగాదు! చిత్తరింపు
డక్షులారా! కలెర వైశ్యులారా!!

గ్రె పిరరాఘవులు,

కార్యదర్శి.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andrapatrika, Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.